

מיצ"ב תשע"ה

מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית

חלק א' - מבחני הישגים
כסלו תשע"ו ▪ נובמבר 2015

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

בית אבגד, ז'בוטינסקי 5, רמת גן, 5252006 ▪ טל': 03-5205555, פקס: 03-5205509

דוא"ל: rama@education.gov.il ▪ אתר: <http://rama.education.gov.il>

תוכן העניינים

4	פתח דבר
6	ממצאים עיקריים
8	הקדמה לדיווח על ההישגים במבחני המיצ"ב
11	הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה
12	המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני
13	הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה
14	המבחנים בשפת-אם עברית
17	המבחנים בשפת-אם ערבית
19	המבחנים במתמטיקה
23	המבחנים באנגלית
27	המבחן במדע וטכנולוגיה
29	סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ולכיתות ח'
	פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ולפי רקע חברתי-כלכלי
30	
31	פערים בהישגיהם של דוברי עברית ודוברי ערבית
34	פערים בהישגים - לפי רקע חברתי-כלכלי
47	פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' לפי מגזר שפה ולפי מגדר
48	פערים בהישגים בין בנים ובנות
52	הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח
53	המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני - לפי סוג פיקוח
54	הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח
55	המבחנים בשפת-אם עברית
57	המבחנים במתמטיקה
59	המבחנים באנגלית
61	המבחן במדע וטכנולוגיה
62	סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה - בתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח
63	פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
63	לכיתות ה' ולכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח ולפי רקע חברתי-כלכלי
64	פערים בהישגיהם של בתי ספר בפיקוח ממלכתי ובפיקוח ממלכתי-דתי
66	פערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בחלוקה לפי סוג פיקוח
82	פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
82	לכיתות ה' ולכיתות ח' בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח ולפי מגדר
83	פערים בהישגים בין בנים ובנות בבתי ספר דוברי עברית- לפי סוג פיקוח
86	הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים
87	המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים
88	הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים
89	המבחנים בשפת-אם ערבית
93	המבחנים במתמטיקה
97	המבחנים באנגלית
101	המבחן במדע וטכנולוגיה
103	סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים
105	פערים בהישגים בכיתות ה' ובכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים
106	פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים
110	פערים בהישגים בין בנים ובנות בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

115.....נספחים

- נספח 1: מקדמי מתאם (פירסון) בין רמת הרקע החברתי-כלכלי של נבחנים ובין הישגיהם במבחני מיצ"ב תשע"ה.....115
- נספח 2: פירוט המעבר מציוני גלם לציונים בסולם רב-שנתי במבחני המיצ"ב תשע"ה.....116
- נספח 3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה - לפי מאפייני רקע.....117
- נספח 4: פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית בשנים תשס"ז - תשע"ה.....142

הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה) פועלת להטמעת תרבות של "מדידה בשירות הלמידה" - מדידה המיועדת לתמוך בשיפור מתמיד של הלמידה, תוך הלימה ליעדים הלימודיים ולחזון הבית-ספרי. התפיסה המובילה של ראמ"ה היא שמבחינים אינם מטרה כשלעצמה, אלא כלים בשירות הלמידה. כחלק מתפיסה זו, הרואה בבית הספר את מוקד העשייה החינוכית, מתכונת ההערכה הארצית משלבת הערכה פנימית (מיצ"ב פנימי) לצד הערכה חיצונית (מיצ"ב חיצוני).

המיצ"ב – מדדי יעילות וצמיחה בית-ספרית – הוא מערכת מדדים בית-ספריים שמטרתה לספק מידע למנהל ולצוותים הפדגוגיים בבתי הספר על תפקוד בית-ספרם במגוון של נושאים. לפיכך, מודל המיצ"ב בנוי כך שהוא כולל מבחני הישגים שמשקפים את התוצרים הקוגניטיביים של הלמידה וסקרי אקלים וסביבה פדגוגית שמשקפים את ההיבטים החברתיים-רגשיים-פדגוגיים. מידע רחב זה (לצד מידע ממקורות נוספים) נועד לסייע לבתי הספר לבצע ניטור של התהליך הלימודי הבית-ספרי במקצועות ליבה, ושל האקלים הבית-ספרי הרגשי-חברתי שבו מתרחשת הלמידה.

שנת הלימודים תשע"ד הוכרזה כשנה של בחינה מעמיקה של מטרות הלמידה והתאמתן למאה ה-21. כחלק ממהלך זה, הוקמה ועדה מקצועית שמונתה על ידי שר החינוך ותפקידה היה לבחון מודלים שונים של הערכה בית-ספרית. בשנה"ל תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים ובתי הספר קיבלו את המבחנים להעברה פנימית ("מיצ"ב פנימי"). סקרי האקלים הבית ספרי והסביבה הפדגוגית, לעומת זאת, המשיכו לפעול במתכונתם הרגילה בבתי הספר היסודיים ובחטיבות הביניים. על בסיס המלצות הועדה **עודכנה מתכונת ההערכה במיצ"ב, החל משנה"ל תשע"ה**. פרטים נוספים על מתכונת זו אפשר למצוא באתר ראמ"ה <http://rama.education.gov.il> ובסעיף 2-4.1 בחוזר מנכ"ל תשע"ה/1 שפורסם בראשית שנת הלימודים.

מבחני הישגים במיצ"ב נועדו לבחון באיזו מידה עומדים תלמידי בית-הספר היסודי ותלמידי חטיבת הביניים ברמת הדרישות המצופה על פי תכנית הלימודים בארבעת מקצועות הליבה: שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה. המבחנים בשפת-אם, במתמטיקה ובאנגלית הועברו בכיתות ה' ו-ח'. במקצוע מדע וטכנולוגיה נערך מבחן בכיתות ח' בלבד. בשנים בהם לא נערך מבחן חיצוני בבית הספר – המבחנים בכל המקצועות נשלחים לבית הספר להעברה במתכונת פנימית (מיצ"ב פנימי). המבחן בשפת-אם (עברית/ערבית) לכיתות ב' נערך בתשע"ה כמיצ"ב פנימי בלבד.

על פי מתכונת המיצ"ב המעודכנת חולקו מחדש בתי הספר לשלוש קבוצות ארציות (1, 2, 3) אשר החליפו את ארבעת "אשכולות המיצ"ב" שהיו בחינוך הממלכתי והממלכתי-דתי ואת שתי הקבוצות שהיו נהוגות עד כה בחינוך החרדי. כל קבוצה מבין שלוש הקבוצות מהווה מדגם מייצג של כלל בתי הספר בארץ. בתי ספר המשתייכים לכל קבוצה משתתפים במיצ"ב החיצוני אחת לשלוש שנים ובבחינים בשנה זו בכל מבחני המיצ"ב החיצוני. בתשע"ה נבחנו בתי הספר שנכללו בקבוצה 1. הבחינות התקיימו בחודשים מרץ-מאי 2015.

כדי לאפשר **השוואה רב-שנתית** של ציוני המיצ"ב, הנהיגה ראמ"ה **מערכת כיול** סטטיסטית של ציוני המבחנים, המתרגם את הציון הגולמי בכל שנה בכל תחום דעת ובכל דרגת כיתה לסולם מיצ"ב **רב-שנתי**. הסולם נועד לאפשר השוואה תקפה של הישגים במבחני המיצ"ב לאורך השנים, באותו המקצוע ודרגת הכיתה. **שנת הבסיס** להשוואה הרב-שנתית נקבעה להיות **תשס"ח**. סולם המיצ"ב הרב-שנתי נקבע כך שבשנת הבסיס (תשס"ח) הציון **הממוצע** של כל תחום דעת, בכל דרגת כיתה, היה **500**, ו**סטיית התקן** היתה **100**. הציונים בכל שנה מכויילים ומדווחים במונחי סולם רב-שנתי זה.

ראמ"ה רואה חשיבות עליונה **בהקפדה על טוהר בחינות**. נוהל העברת המבחנים כולל הנחיות קפדניות לשמירה על טוהר הבחינות. הליך חישוב נתוני המיצ"ב כולל בדיקה נרחבת לאיתור ההפרה של טוהר בחינות. נתוני התלמידים בבתי ספר בהם עלה חשד לפגיעה בטוהר הבחינות **אינם נכללים בחישוב הנתונים** של אותו מבחן בכל הרמות המדווחות. בתי ספר בהם נמצאה עדות לפגיעה בטוהר הבחינות מטופלים על פי נוהל משמעת, כנדרש. הדוח הבית-ספרי מכיל הערה ברורה בדבר הפרה של טוהר הבחינות.

סקרי האקלים והסביבה הפדגוגית במיצ"ב נועדו לספק תמונת מצב מפורטת בנוגע להיבטים שונים של האקלים החברתי והתהליכים הפדגוגיים בבתי הספר. קביעת ההיבטים הנבדקים בשאלונים התבססה על כמה מקורות: קבוצות מיקוד עם מורים ומנהלים, דיונים עם הגורמים המוסמכים במטה משרד החינוך, היועצות עם חוקרים מהאקדמיה, וסקירה של ספרות עדכנית. הסקרים עוסקים בטווח רחב של נושאים מחיי בית הספר המשקפים את מגוון התהליכים החינוכיים והלימודיים העשייה החינוכית המיטבית וללמידה משמעותית. בשנה"ל תשע"ה, הסקרים הורחבו וכללו נושאים שנבדקו לראשונה בתשע"ה כגון, אלימות דיגיטלית וביצוע מטלות כיתתיות המקדמות למידת חקר. נתוני האקלים והסביבה הפדגוגית נאספו באמצעות שאלונים שמולאו ע"י תלמידים ומראיונות שנערכו

עם מורים במהלך החודשים ינואר-מרץ 2015 - בבתי הספר היסודיים, בחטיבות הביניים ובחטיבות העליונות המשתייכים לקבוצה 1.

דוח מיצ"ב בית-ספרי - בימים אלו מופצים דוחות המיצ"ב למנהלי בתי הספר שתלמידיהם השתתפו במיצ"ב החיצוני לקראת סוף שנת הלימודים תשע"ה. **דוח המיצ"ב הבית-ספרי** מספק למנהל ולצוות המורים מערכת מדדים המסייעים בקביעת יעדים בית-ספריים לשם בקרה, ניטור התהליך הלימודי והקצאת משאבים. הדוח הבית-ספרי מורכב משני חלקים: **מבחני הישגים; שאלוני אקלים וסביבה פדגוגית**. לצד דיווח בדבר ההישגים הלימודיים של תלמידי בית הספר, מוצגים בדוח הבית-ספרי הנתונים של שלוש קבוצות השוואה רלוונטיות: **כלל התלמידים** שהשתתפו בארץ; **כלל התלמידים** שהשתתפו בבתי ספר דוברי **אותה שפת-אם**; ו**כלל התלמידים** שהשתתפו בבתי ספר **מרקע חברתי-כלכלי דומה**. בדוחות תשע"ה מוצגת לראשונה גם השוואה לנתוני תלמידים בבתי ספר דוברי אותה שפה שתלמידיהם מרקע חברתי-כלכלי דומה. באתר ראמ"ה מוצעים מספר נושאים המכוונים להעמקה בקריאת הנתונים ולדיון בבית הספר. המיצ"ב נועד לשרת בראש ובראשונה את בית הספר, וכדי שבית הספר יוכל לקבל תמונה מקיפה על כל התחומים, רצוי שהמנהל יצרף לנתוני הדוח הבית-ספרי, המתמקד במיצ"ב החיצוני, גם את התובנות מניתוח ממצאי המיצ"ב הפנימי ומכלי הערכה פנים בית-ספריים אחרים.

דוח מיצ"ב ארצי - בדוח זה מוצגים נתונים ראשוניים מעיבוד מבחני המיצ"ב (חלק א') ושאלוני האקלים והסביבה הפדגוגית (חלק ב') לשנת תשע"ה. נתוני ההישגים במבחני תשע"ה מוצגים לצד נתונים משנים קודמות, וזאת כדי לעמוד על מגמות שינוי בהישגיהם של תלמידי ישראל לאורך זמן. משום כך, הנתונים מדווחים במונחי סולם המיצ"ב הרב-שנתי האמור. ההישגים במבחני המיצ"ב **לכיתות ה'** בתשע"ה מושוים להישגים במבחנים אלו בשנים **תשס"ז - תשע"ג**. בכיתות ה', הישגי התלמידים בתשע"ה מושוים להישגים **בשנים תשס"ח - תשע"ג בלבד**, זאת בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במיצ"ב בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים). כאמור לעיל, **בשנה"ל תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים** אלא מבחני מיצ"ב פנימי בלבד שנתונים אינם נאספים, ועל כן אין אפשרות להשוות את נתוני תשע"ה להישגים בשנה זו.

נוסף על השוואות רב-שנתיות מוצגים בדוח ניתוחי פערים בהישגי תלמידים מקבוצות שונות, לפי חלוקות שונות המאפיינות את החברה בישראל: חלוקה לפי מגזר השפה של בית הספר (בתי ספר דוברי עברית ודוברי ערבית), חלוקה לפי סוג פיקוח בבתי ספר דוברי עברית (פיקוח ממלכתי ופיקוח ממלכתי-דתי), חלוקה לפי מגזרים בבתי ספר דוברי ערבית (מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי בדרום), חלוקה לפי רקע חברתי-כלכלי (גבוה, בינוני ונמוך) וחלוקה לפי מגדר.

הנתונים מסקרי האקלים והסביבה הפדגוגית בשנת תשע"ה מדווחים אף הם ברמה כלל-ארצית ובחלוקה לפי מגזר שפה. הנתונים שהתקבלו משאלוני התלמידים מוצגים בחלוקה לפי שכבות (כיתות ה'-ו', כיתות ז'-ט' וכיתות י'-י"א), והנתונים שהתקבלו משאלוני המורים מוצגים בחלוקה לפי שלב חינוך (יסודי, חטיבת ביניים וחטיבה עליונה). דיווח נתוני האקלים והסביבה הפדגוגית כולל אף הוא השוואה רב-שנתית.

תודות - מערך המיצ"ב בכללותו, דוחות המיצ"ב הבית-ספריים והדוחות המערכתיים הנלווים אליהם (דוח ארצי, דוחות מחוזיים ורשותיים, דוחות לפי תחום דעת, ניתוחי פערים ועוד) – כל אלה הם פרי עבודה מקצועית, מאומצת וקפדנית של **צוות ראמ"ה** ועמו שותפים רבים: **ועדות היגוי** בכל תחום דעת (שכללו את המפמ"ר או נציגו, וכן אנשי אקדמיה, נציגים ממטה המשרד ומדריכים ומורים ממגזרים שונים); חברות זכייניות - **מטח** (פיתוח המבחנים), **טלדור** (תפעול המבחנים) ו**המרכז הארצי לבחינות ולהערכה** (עיבוד הנתונים); **יועצים** ממאגר המומחים של ראמ"ה.

לסיכום, אנו מקווים שהתובנות העולות מנתוני המיצ"ב, ומכלי המדידה וההערכה האחרים שראמ"ה אמונה עליהם, יסייעו למערכת החינוך לאפשר לכל ילדה וילד בישראל למצות את מיטב יכולתם ולהביא לידי צמצום פערים בחברה הישראלית.

בברכה,
ד"ר חגית גליקמן

ח. גליקמן
מנכ"לית ראמ"ה

ממצאים עיקריים

- **בשנת הלימודים תשע"ה נרשמה מגמה מעורבת של שינוי בהישגי כלל התלמידים במבחני המיצ"ב בהשוואה לשנת תשע"ג:**
 - בכיתות ה', הישגי התלמידים נמוכים יותר בשפת-אם ערבית ובאנגלית; דומים בשפת-אם עברית ובמתמטיקה.
 - בכיתות ח', הישגי התלמידים גבוהים יותר במתמטיקה; דומים בשפת-אם עברית ובאנגלית; ונמוכים יותר בשפת-אם ערבית ובמדע וטכנולוגיה.
 - הירידה שחלה בתשע"ה בהישגי התלמידים בשפת-אם ערבית לכיתות ח' היא חריגה ומנוגדת לעליות שנצפו במרבית השנים עד כה. יש צורך לעקוב אחר התקדמות ההישגים במקצוע זה בשנים הבאות.
- **בראיה רב שנתית, בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה, השינוי המצטבר בין השנים תשס"ז/תשס"ח-תשע"ה מראה עליות קלות עד גדולות בהישגי כלל התלמידים.**
 - במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נרשמה לאורך השנים תשס"ח-תשע"ג עלייה מצטברת גדולה בהישגי התלמידים, ובשנת תשע"ה חלה, לראשונה, ירידה קלה בהישגים. בהישגים שעיקרה בבתי ספר שבפיקוח הממלכתי-דתי ובמגזר הבדואי בדרום. סך הכול בין השנים תשס"ח-תשע"ה ההישגים עלו מאוד.
 - גם במבחנים בשפת-אם ערבית ובמתמטיקה לכיתות ה' נרשמו בין השנים תשס"ז-תשע"ה עליות גדולות בהישגים. בשני המבחנים העליות הגיעו לשיאן בשנת תשע"א; מאז יש התייבבות בהישגי התלמידים במתמטיקה ותנודתיות בהישגי התלמידים בערבית.
 - בשאר המבחנים השינוי המצטבר קטן יותר - עליות ניכרות עד מתונות נרשמו בשפת-אם עברית לכיתות ה' ו-ח', באנגלית לכיתות ה', במתמטיקה לכיתות ח' ובערבית לכיתות ח'. באנגלית לכיתות ח' נרשמה לאורך השנים עלייה קלה בלבד.
 - בכיתות ה', בכל תחומי הדעת, העליות התרחשו במהלך השנים הראשונות של המדידה, ובשלוש או ארבע השנים האחרונות מסתמנת התייבבות בהישגי התלמידים ולעיתים אף ירידה קלה.
 - בכיתות ח' אין מגמה אחידה בקצב השינוי לאורך השנים על פני תחומי הדעת השונים.
- **בכל המבחנים ובכל השנים נמצאו פערים ניכרים בהישגיהם של תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי: ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר, כך ההישגים גבוהים יותר.**
 - במרבית המבחנים השינוי המצטבר עם השנים מצביע על עליות בהישגי תלמידים בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי כלכלי בנפרד.
 - במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בשנת תשע"ה חלה לראשונה עלייה משמעותית בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך, לאחר שבשנים הקודמות הישגי תלמידים מרקע זה נותרו ללא שינוי של ממש.
 - במבחנים בשפת-אם עברית לכיתות ה' ובאנגלית לכיתות ה', נרשמו בקרב דוברי העברית בארבע השנים האחרונות פערי הישגים נמוכים במעט מהפערים שנרשמו בשלוש השנים שקדמו להן.
 - בשאר המבחנים, הן בקרב דוברי העברית והן בקרב דוברי הערבית, אין צמצום בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה לאורך השנים, ולעיתים אף חלה התרחבות.
- **בשלושת המקצועות מדע וטכנולוגיה, אנגלית ומתמטיקה ובשתי דרגות הכיתה, קיים פער עקבי בהישגים לטובת תלמידים דוברי עברית בהשוואה לחבריהם דוברי הערבית**
 - במבט לאורך שנים, אין מגמה ברורה של צמצום פערים בין שני מגזרי השפה - במתמטיקה לכיתות ה' ובאנגלית לכיתות ה' ו-ח' נרשמו בשנת תשע"ה פערים קטנים יותר בהשוואה לשנת הבסיס תשס"ח, במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' לא חל שינוי בפער ההישגים ובמתמטיקה לכיתות ח' אף נרשמה התרחבות ביחס לשנת הבסיס.

- כאשר מביאים בחשבון את הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים, הפערים בהישגים בין תלמידים דוברי עברית לבין תלמידים דוברי ערבית מצטמצמים במידה ניכרת. במקצת מהמבחנים נמצא כי הישגי דוברי הערבית דומים ואף עולים על הישגי דוברי העברית.

- **במרבית המבחנים נרשמו לאורך השנים פערי הישגים בין תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי לבין חברהם בפיקוח הממלכתי-דתי, לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי.**

- נתוני המיצ"ב בשנת תשע"ה מצביעים על כך שהצמצום בפערי ההישגים בין הפיקוח הממלכתי-דתי לפיקוח הממלכתי שחל בשנים האחרונות בעברית ובמתמטיקה לכיתות ה' נשמר. מאידך, הצמצום בפערים שחל בכיתות ח' בשנת תשע"ג במדע וטכנולוגיה, בעברית ובמתמטיקה לא נשמר.
- כאשר מביאים בחשבון את ההבדלים ברקע החברתי-כלכלי של התלמידים בשני סוגי הפיקוח, הפערים בהישגים לטובת הפיקוח הממלכתי מצטמצמים במעט (צמצום של עד 5 נקודות בפער).
- במקצוע אנגלית לכיתות ה' ו-ח', בקרב תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי גבוה קיימים פערי הישגים ניכרים בין תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי לבין חברהם בפיקוח הממלכתי.

- **בכל המקצועות ודרגות הכיתה הישגי התלמידים במגזר הבדואי בדרום נמוכים במיוחד**

- לאורך השנים קיימים פערים ניכרים בהישגים בין תלמידים במגזר הבדואי בדרום לבין חברהם במגזרים הערבי והדרוזי, לטובת האחרונים. ככלל, במהלך השנים חלה התרחבות בפערי ההישגים הנובעת בעיקר משיפור בהישגי תלמידים במגזרים הערבי והדרוזי שאינו מלווה בשיפור מקביל בהישגי תלמידים במגזר הבדואי בדרום.
- ממצא זה בולט במיוחד בקרב הבנים. למשל, במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ח' הישגי הבנים במגזר הבדואי נמוכים ב-100 נק' בסולם הרב-שנתי ממוצע כלל דוברי הערבית (למעלה מסטיית תקן).

חלק א' – מבחני ההישגים

הקדמה לדיווח על ההישגים במבחני המיצ"ב

על אודות מבחני ההישגים במיצ"ב תשע"ה

מבחני המיצ"ב, בפיתוחה של הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה), נועדו לבדוק את מידת עמידתם של תלמידי בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים ברמת הדרישות המצופה על פי תכנית הלימודים בארבעת מקצועות הליבה: **שפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה, אנגלית ומדע וטכנולוגיה**. את פיתוח המבחנים בכל מקצוע ליוותה ועדת היגוי שכללה את המפמ"ר להוראת המקצוע או את נציגו, אנשי אקדמיה וכן מדריכים ומורים להוראת המקצוע ממגזרים שונים. **המבחנים, המחוננים ומפריטי המבחנים** מוצגים באתר האינטרנט של ראמ"ה: <http://rama.education.gov.il>, בחלונת "מבחני מדף". המבחנים בשפת-אם, מתמטיקה ואנגלית הועברו לכיתות ה' ו-ח', והמבחן במדע וטכנולוגיה הועבר לכיתות ח'.

כדי לקבל בכל שנה מידע מייצג על אוכלוסיית היעד של המיצ"ב חולקו בתי הספר היסודיים וחטיבות הביניים לשלוש קבוצות מייצגות ושקולות בגודלן. כל קבוצה היא למעשה מדגם ארצי מייצג של האוכלוסייה (פירוט נוסף על החלוקה לקבוצות נמצא באתר האינטרנט של ראמ"ה). מדי שנה בשנה משתתפים בכל מבחן מיצ"ב חיצוני בתי ספר המשתייכים לקבוצה אחרת.

בשנת תשע"ה השתתפו במבחני המיצ"ב החיצוני תלמידי כיתות ה' ו-ח' בבתי ספר הנכללים **בקבוצה 1**. במבחנים **בשפת-אם (עברית/ערבית), מתמטיקה ואנגלית** השתתפו תלמידי כיתות ה' ו-ח' ובמבחן **במדע וטכנולוגיה** השתתפו תלמידי כיתות ח'. הבחינות נערכו בחודשים **מרץ-מאי 2015**.

במבחני המיצ"ב השתתפו גם **תלמידים בעלי צרכים מיוחדים** הלומדים בכיתות רגילות בחינוך הרגיל: עולים חדשים הנמצאים בארץ בין שנה לשלוש שנים ועדיין מתקשים בשפה העברית, תלמידים בעלי לקויות למידה ותלמידים המקבלים תמיכה מתכנית השילוב (להלן "משולבים"). תלמידים אלו השתתפו באותם נוסחי מבחן כמו עמיתיהם לכיתה, אך בתנאי היבחנות מותאמים (להוציא מבחנים בשפת-אם, שבהם התלמידים נבחנו ללא כל התאמות).

תלמידים בבתי ספר חרדיים משתתפים במיצ"ב באורח חלקי. בתשע"ה השתתפו תלמידי רשת "מעין החינוך התורני" במבחני המיצ"ב. 57 בתי ספר מרשת זו השתתפו בבחינות בעברית ומתמטיקה בכיתה ה'. בנוסף, השתתפו 38 בתי ספר חרדיים שאינם משתייכים לרשתות (31 במעמד מוכר שאינו רשמי ו-7 במעמד רשמי). לא השתתפו במיצ"ב 218 בתי הספר של "מרכז החינוך העצמאי". נתוני התלמידים החרדיים שהשתתפו בתשע"ה במבחני המיצ"ב אינם מתפרסמים במסגרת דוח זה, שכן מדובר במדגם חלקי ולא מייצג של אוכלוסייה זו.

ראמ"ה רואה חשיבות עליונה **בהקפדה על טוהר בחינות**. נוהל העברת המבחנים כולל הנחיות קפדניות לשמירה על טוהר הבחינות. הליך חישוב נתוני המיצ"ב כולל בדיקה נרחבת לאיתור ההפרה של טוהר בחינות. נתוני התלמידים בבתי ספר בהם עלה חשד לפגיעה בטוהר הבחינות אינם נכללים בחישוב הנתונים של אותו מבחן בכל הרמות המדווחות. בתי ספר בהם נמצאה עדות לפגיעה בטוהר הבחינות מטופלים על פי נוהל משמעת, כנדרש. הדוח הבית-ספרי מכיל הערה ברורה בדבר הפרה של טוהר הבחינות. בשנת הלימודים תשע"ה לא נכללו בחישוב נתוני המבחנים (באופן כולל, על פני כל תחומי הדעת ושתי דרגות הכיתה): 6 כיתות בבתי"ס דוברי עברית ו-117 כיתות בבתי"ס דוברי ערבית¹.

¹ יובהר כי כאשר עלה חשד לפגיעה בטוהר בחינות בבית ספר במבחן מסוים בכיתה אחת או יותר, נתוני כלל הכיתות בשכבה לא נכללו בחישוב הנתונים עבור אותו מבחן. כאשר עלה חשד לפגיעה בטוהר בחינות בשני מבחנים באותה שכבה בבית ספר, הן נכללו פעמיים במניין הכיתות שלעיל.

קבוצות האוכלוסייה שנתוניהן מדווחים

הממצאים מוצגים בדוח זה בנפרד לכל תחום דעת בכל דרגת כיתה, ברמה כלל-ארצית ובחלוקה לפי מגזר שפה (בתי ספר דוברי עברית ובתי ספר דוברי ערבית), לפי סוג פיקוח בקרב בתי-ספר דוברי עברית (פיקוח ממלכתי ופיקוח ממלכתי-דתי) ולפי מגזרים בקרב בתי-ספר דוברי ערבית (מגזר ערבי, מגזר דרוזי ומגזר בדואי בדרום).² להלן פירוט של קבוצות הנבחנו המדווחות:

1. כלל התלמידים בבתי הספר

2. כלל התלמידים בבתי ספר דוברי עברית ובבתי ספר דוברי ערבית

3. כלל התלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי

4. כלל התלמידים בבתי ספר דוברי ערבית במגזרים הערבי, הדרוזי והבדואי בדרום

הממצאים מוצגים גם בחלוקה לפי משתני רקע המתייחסים למאפייני התלמידים: **רקע חברתי-כלכלי של התלמידים** (גבוה, בינוני ונמוך) **ומגדר** (בנים ובנות). **יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתני הרקע לבין ההישגים.**

נתוני ההישגים של התלמידים בקבוצות הדיווח שלעיל כוללים את נתוניהם של כל התלמידים בקבוצות אלו שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן, להוציא תלמידים בבתי הספר החרדיים, עולים הנמצאים בארץ בין שנה לשלוש שנים, ותלמידים משולבים. בנוסף, נתוני ההישגים אינם כוללים תלמידים בבתי ספר בהם נמצאה פגיעה בטוהר בחינות.

סולמות הציונים

אחת השאלות המרכזיות המתעוררת מדי שנה בשנה, לנוכח נתוני המיצ"ב, היא האם חל שיפור בהישגים בהשוואה להישגים בשנים קודמות, או שמא חלה נסיגה. כדי לענות על שאלה חשובה זו אי-אפשר להתבסס על **סולם ציוני הגלם**, ובמקומו פותח **סולם המיצ"ב הרב-שנתי**.

הציונים ב**סולם ציוני הגלם** של המיצ"ב מבטאים את סך הנקודות שצברו הנבחנים בתשובותיהם על שאלות המבחן, מתוך 100 הנקודות האפשריות בכל מבחן. סולם זה אינו מאפשר השוואה תקפה של הישגים במבחני המיצ"ב לאורך השנים, משום שייתכנו הבדלים מסוימים ברמת הקושי של המבחנים משנה לשנה, ואי-אפשר לקבוע אם שינוי בציון הגלם משקף שינוי אמיתי ברמת ההישגים הלימודיים, או משקף הבדלים ברמות הקושי של המבחנים, או שניהם גם יחד.

כדי לאפשר השוואה רב-שנתית של ציוני המיצ"ב בכל תחום דעת ברמה בית-ספרית וברמה ארצית הנהיגה ראמ"ה, החל משנת תשס"ז, מערך **כיוול סטטיסטי** של הציונים במבחנים השונים. מערך זה מאפשר לתרגם את **ציוני הגלם** בכל שנה לסולם אחיד - **סולם מיצ"ב רב-שנתי**. מערך הכיוול מביא בחשבון, בעבור כל מבחן בכל דרגת כיתה, הבדלים ברמות הקושי של נוסחי המבחנים שהועברו בשנים שונות, והוא מאפשר "למקם" את ההישגים שהתקבלו בשנים אלו על פני אותו סולם מדידה.

שנת הלימודים **תשס"ח** שימשה **שנת הבסיס** למדידת ההישגים בסולם החדש, ונתוני תשס"ח שימשו לקביעת אמות המידה של סולם זה: בשנה זו נקבע **הממוצע הכלל-ארצי** של ציוני הנבחנים על **500**, ו**סטטיית התקן** שלהם נקבעה להיות **100**, וזאת בכל אחד ממקצועות המיצ"ב ובכל אחת מדרגות הכיתה בנפרד.

נתוני ההישגים המוצגים בדוח זה הם נתוני הציון הכולל במבחן, ובנוגע אליהם מדווחים מדדים סטטיסטיים מקובלים: ממוצע וסטטיית תקן.³ דיווח ההישגים במונחי הסולם הרב-שנתי מאפשר ללמוד על שינויים שחלו ברמות ההישגים במיצ"ב בשנים האחרונות, זאת במקביל לתמונת המצב המפורטת בדבר ההישגים בשנה הנוכחית.⁴ בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים)

² בעבור תת-אוכלוסיות יתכנו הבדלים קלים בין הנתונים בדוח זה לבין פרסומים מקבילים. הבדלים אלו נובעים מהתאמת משקלות לרמת הניתוח (כלל המדינה, מחוז או רשות).

³ חישוב המדדים כלל הליך התאמה של מדגם הקבוצות לאוכלוסייה כולה, זאת בשל שינויים קלים בהרכב אוכלוסיית בתי הספר בכל קבוצה. הליך התאמה זה נעשה על נתוני תשע"ה, זאת בדומה להליך שנעשה בשנים תשס"ז-תשע"ג. בעקבות עדכונים מתודולוגיים שנערכו בשנת תשס"ט, ייתכנו הבדלים קלים בנתוני תשס"ז ותשס"ח המוצגים בדוח זה לעומת פרסומים של ראמ"ה משנים אלה (ר' נספח 3).

⁴ ממוצעי ההישגים בסולם ציוני הגלם ופירוט המרתם לסולם הרב-שנתי מוצגים בנספח 2.

לא נכללת שנת תשס"ז בהשוואה בין השנים בשכבת גיל זו. בנוסף, בשנה"ל תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים אלא מבחני מיצ"ב פנימי בלבד שנתונים אינם נאספים, ועל כן אין אפשרות להשוות את נתוני תשע"ה להישגים בשנה זו.

נדגיש כי **אין להשוות ישירות בין הציונים הממוצעים במקצועות השונים**, לא במונחי הציונים בסולם ציוני הגלם ולא במונחי הציונים בסולם הרב-שנתי, וזאת משום שמדובר בתכנים שונים ובהגדרות שונות לציפיות בכל מקצוע, ומשום שאין דרך להבטיח כי רמת הקושי של המבחנים זהה בכל המקצועות. לעומת זאת **אפשר להשוות בין מקצועות שונים ובין דרגות כיתה מבחינת המגמות לאורך השנים**.

כמו כן, **אין להשוות בין הציונים במבחנים בשפת-האם עברית לבין הציונים במבחנים בשפת-האם ערבית**. פיתוחם של שני המבחנים האלה נעשה בנפרד, בידי צוותים מקצועיים נפרדים ומתוך הגדרה נפרדת של המצופה בכל אחת משפות אלו. המבחנים אינם מתורגמים משפה אחת לאחרת, אלא בנויים מתוך התייחסות למיוחד את כל אחת משתי השפות (אוצר מילים, תחביר וכיו"ב) ולפי תכנית הלימודים הייחודית לכל אחת מהן.

מבנה הדוח

חלק ההישגים של דוח המיצ"ב כולל שלושה פרקים מרכזיים: הישגים במבחני המיצ"ב בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה (דוברי עברית ודוברי ערבית); הישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח (ממלכתי וממלכתי-דתי); והישגים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים (המגזר הערבי, הדרוזי והבדואי בדרום). תחילה, מוצגים נתוני תשע"ה בכיתות ה' ו-ח' לצד נתוני השנים הקודמות: הישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בתשע"ה מושווים להישגים במבחנים אלו בשנים תשס"ז-תשע"ג, והישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בתשע"ה מושווים להישגים בשנים תשס"ח-תשע"ג⁵. בכך מתאפשרת בחינה של מגמות השינוי במקצוע לאורך השנים. בנוסף, פרקים אלה כוללים ניתוח פערים בהישגים של קבוצות אוכלוסייה שונות:

✓ פערים בהישגים לפי מגזר שפה - בעבור כלל התלמידים ובנפרד בעבור שלוש רמות של רקע חברתי-כלכלי (גבוה, בינוני ונמוך)

✓ פערים בהישגים בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח - בעבור כלל התלמידים ובנפרד בעבור שלוש רמות של רקע חברתי-כלכלי (גבוה, בינוני ונמוך)

✓ פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים

✓ פערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי - בנפרד בחלוקה לפי מגזר שפה ובבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח

✓ פערים בהישגים של בנים ובנות - בעבור כלל התלמידים, ובנפרד בחלוקה לפי מגזר שפה, בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח ובבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים

הדוח נחתם בפרק **נספחים** ובו נתונים משלימים הכוללים, בין היתר, פירוט הנתונים מהשנים תשס"ז-תשע"ה, ציוני גלם, ופירוט המעבר מציוני גלם לציונים בסולם הרב-שנתי.

⁵ בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא נכללה שנת תשס"ז בהשוואה בין השנים בשכבת גיל זו.

**הישגים במבחני המיצ"ב
תשע"ה בכלל בתי הספר
ולפי מגזר שפה**

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני

מבחני המיצ"ב החיצוני נערכו במרץ-מאי 2015. השתתפו בהם בתי ספר מקבוצה 1 – סך הכל 749 בתי-ספר, 2,319 כיתות ו-58,941 תלמידים. נוסף על כך, בתי הספר מקבוצות 2 ו-3 השתתפו במיצ"ב פנימי בכל תחומי הדעת, ונתוניהם משמשים לצרכים פנימיים של בתי הספר. נתונים אלו אינם נאספים מבתי הספר וממילא אינם מדווחים כאן. המיצ"ב בשפת-אם (עברית וערבית) לכיתות ב' הועבר במתכונת פנימית בכל שלוש הקבוצות.

בלוח 1 מוצגים מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בבתי הספר בקבוצה 1 בשכבות ה' ו-ח' באחוזים, בעבור כלל בתי הספר ובחלוקה לפי מגזר שפה (דוברי עברית/דוברי ערבית)⁶. כאמור, קבוצה 1 כוללת תלמידים הלומדים בבתי ספר המהווים כשליש מאוכלוסיית בתי הספר בארץ.

נתוני ההשתתפות מתייחסים לכלל התלמידים שנבחנו⁷, והם כוללים גם תלמידים עולים ומשולבים וגם תלמידים הלומדים בכיתות בהן נמצא חשד לפגיעה בטוהר בחינות (נתוני ההישגים המוצגים בהמשך הדוח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים אלה). שיעור התלמידים שנבחנו בפועל חושב מתוך כלל התלמידים בשכבות אלו בבתי הספר שהשתתפו בפועל במיצ"ב.

לוח 1 : מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב תשע"ה ושיעוריהם (באחוזים) בשכבות ה' ו-ח' - לפי מגזר שפה

המגזר	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
דוברי עברית	ה'	415	882	21,872	91%
	ח'	223	762	20,151	89%
	כלל השכבות	566	1,644	42,023	90%
דוברי ערבית	ה'	135	352	8,506	92%
	ח'	78	323	8,412	88%
	כלל השכבות	183	675	16,918	90%
כלל בתי"ס	ה'	550	1,234	30,378	92%
	ח'	301	1,085	28,563	89%
	כלל השכבות	749	2,319	58,941	90%

עיון בלוח 1 מעלה כי שיעור התלמידים שהשתתפו במבחני המיצ"ב בכלל בתי הספר בכיתות ה' - 92%, ובכיתות ח' - 89%. שיעורי ההשתתפות בתשע"ה דומים לאלו שנרשמו בתשע"ג. לא נמצאו הבדלים של ממש בשיעורי ההשתתפות בין שני מגזרי השפה.

בפרק הבא מובא דיווח על תוצאות מבחני ההישגים בכל אחד ממבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' בשנים תשס"ז-תשע"ה במונחי **סולם המיצ"ב הרב-שנתי**.

⁶ לצורך פישוט הדיווח על מספרי הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים המדווחים לעיל מבוססים על ההשתתפות במבחן בשפת-אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחים.

⁷ כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

**הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח'
בכלל בתי הספר ולפי מגזר שפה**

הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בכיתות ה' ובכיתות ח'

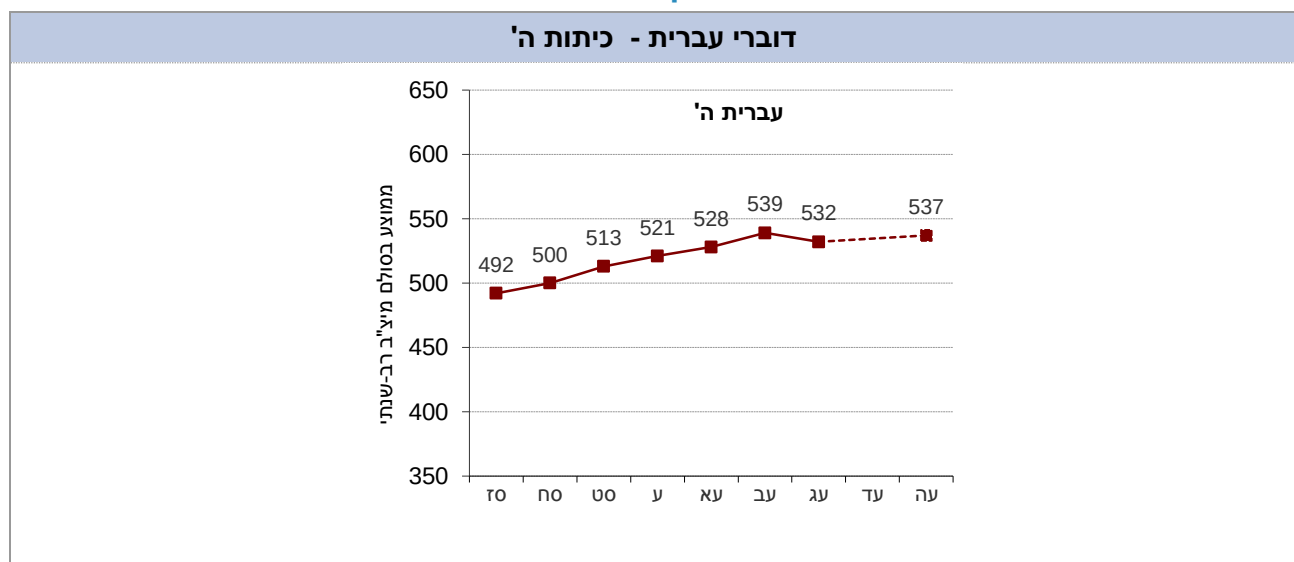
המבחנים בשפת-אם עברית כיתות ה'

מבחני המיצ"ב בשפת-אם עברית לכיתות ה' נועדו להעריך את רמת השליטה בתחום החינוך הלשוני של תלמידים דוברי עברית הלומדים בכיתה ה'. **המבחנים** לאורך השנים מודדים את כישורי הבנת הנקרא של התלמידים, יכולת ההבעה בכתב והידע הלשוני שלהם. כישורי הבנת הנקרא נבדקים באמצעות טקסטים מסוגות שונות (למשל, בתשע"ה הסוגות היו סיפור וטקסט מידע), שנלוות להם שאלות המייצגות ממדי הבנה שונים. בשנת הלימודים תשע"ה עודכנו **ממדי ההבנה** כדלקמן: (א) הבנת המשמעות הגלויה בטקסט; (ב) הבנת המשמעות המשתמעת מן הטקסט; (ג) פרשנות; (ד) בחינה והערכה של רכיבים תוכניים, לשוניים וטקסטואליים. פירוט נוסף על תוכן המבחן מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 2: ממוצעים וסטיות תקן בעברית לכיתות ה'

עברית ה'	דוברי עברית		
	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	106	492	13,899
תשס"ח	100	500	13,904
תשס"ט	91	513	13,653
תש"ע	82	521	14,138
תשע"א	72	528	15,406
תשע"ב	68	539	13,265
תשע"ג	69	532	13,445
תשע"ה	72	537	19,008

תרשים 1: ממוצעי הציון הכולל בעברית לכיתות ה'

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** הישגי התלמידים במבחן **בשפת-אם עברית לכיתות ה' דומים** להישגים שנרשמו בשנים תשע"ב ותשע"ג.
- בהתבוננות רב שנתית, בין השנים **תשס"ז-תשע"ה** חלה בסך הכל **עלייה ניכרת** של 45 נקודות בהישגי התלמידים. למעשה, מגמת העלייה בהישגים התרחשה במהלך השנים תשס"ז-תשע"ב, ובשנים האחרונות, תשע"ב-תשע"ה, ניכרת התייצבות בהישגי התלמידים.
- פיזור הציונים (ס"ת) בתשע"ה דומה לזה שנרשם בתשע"ג. במהלך השנים חל צמצום ניכר של 34 נקודות בפיזור הציונים. מרבית הצמצום נרשם בשנים תשס"ז-תשע"א, ומאז פיזור הציונים נשאר יציב.

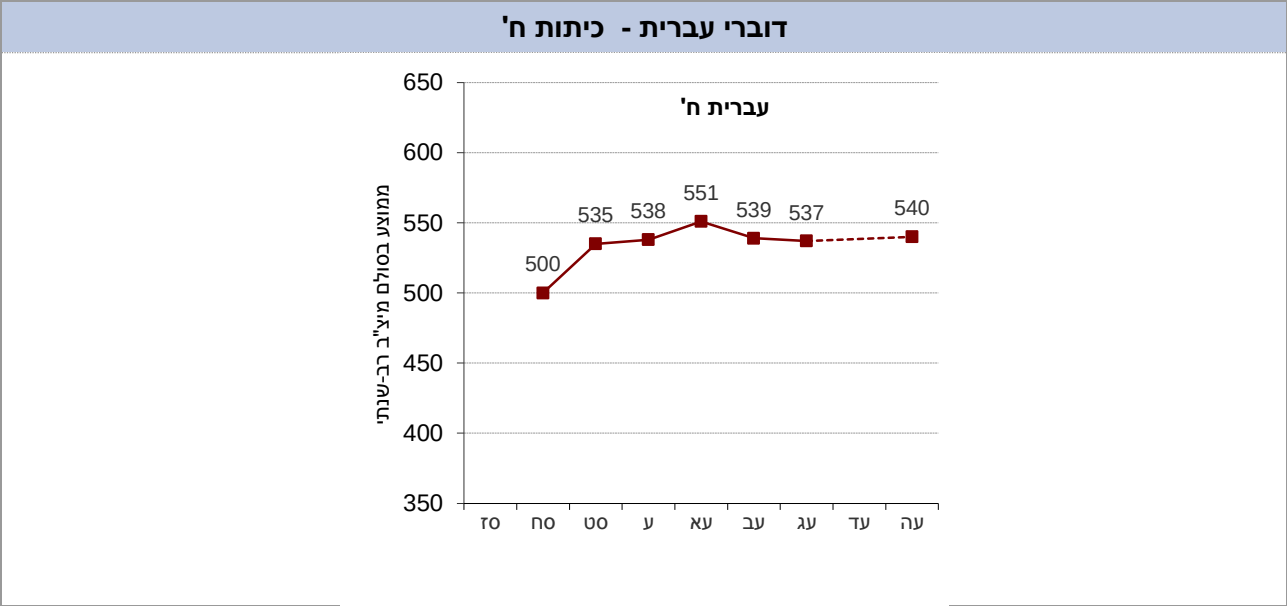
הערה: נתוני שפת-אם עברית ה' תשע"ה **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-2 כיתות (בית-ספר אחד) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן כרבע אחוז מתוך 882 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי עברית.

מבחני המיצ"ב בשפת-אם עברית לכיתות ח' נועדו להעריך את רמת השליטה בתחום החינוך הלשוני של תלמידים דוברי עברית הלומדים בכיתה ח'. **המבחנים** לאורך השנים מודדים את כישורי הבנת הנקרא של התלמידים, יכולת ההבעה בכתב והידע הלשוני שלהם. כישורי הבנת הנקרא נבדקים באמצעות טקסטים מסוגות שונות (למשל, בתשע"ה הסוגות היו טקסט טיעון/שכנוע וטקסט מידע), שנלוות להם שאלות המייצגות ממדי הבנה שונים. **ממדי ההבנה** הם: איתור מידע; פרשנות והיסק; הערכה וביקורת. פירוט נוסף על תוכן המבחן מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 3: ממוצעים וסטיות תקן בעברית לכיתות ח'

עברית ח'	דוברי עברית		
	ממוצע	N	ס"ת
תשס"ח	500	13,933	100
תשס"ט	535	13,376	98
תש"ע	538	13,445	92
תשע"א	551	14,528	92
תשע"ב	539	14,520	87
תשע"ג	537	13,499	89
תשע"ה	540	18,070	93

תרשים 2: ממוצעי הציון הכולל בעברית לכיתות ח'

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה לא חל שינוי של ממש** בהישגי התלמידים במבחן **בשפת-אם עברית לכיתות ח'** בהשוואה לשנים קודמות. הישגי התלמידים בתשע"ה דומים ברמתם להישגים שנרשמו בתשס"ט.
- **בין השנים תשס"ח-תשע"ה חלה בסך הכל עלייה ניכרת של 40 נקודות.** העליה המשמעותית ביותר נרשמה כבר בתשס"ט ומאז ניכרת התייבבות בהישגי התלמידים (שנה מעט יוצאת דופן היא תשע"א שבה ההישגים היו הגבוהים ביותר).
- **פיזור הציונים (ס"ת) בתשע"ה דומה לזה שהתקבל בשנים קודמות.** סך הכל, במהלך השנים חל צמצום קל של 7 נקודות בפיזור הציונים. צמצום זה תועד החל בתש"ע.

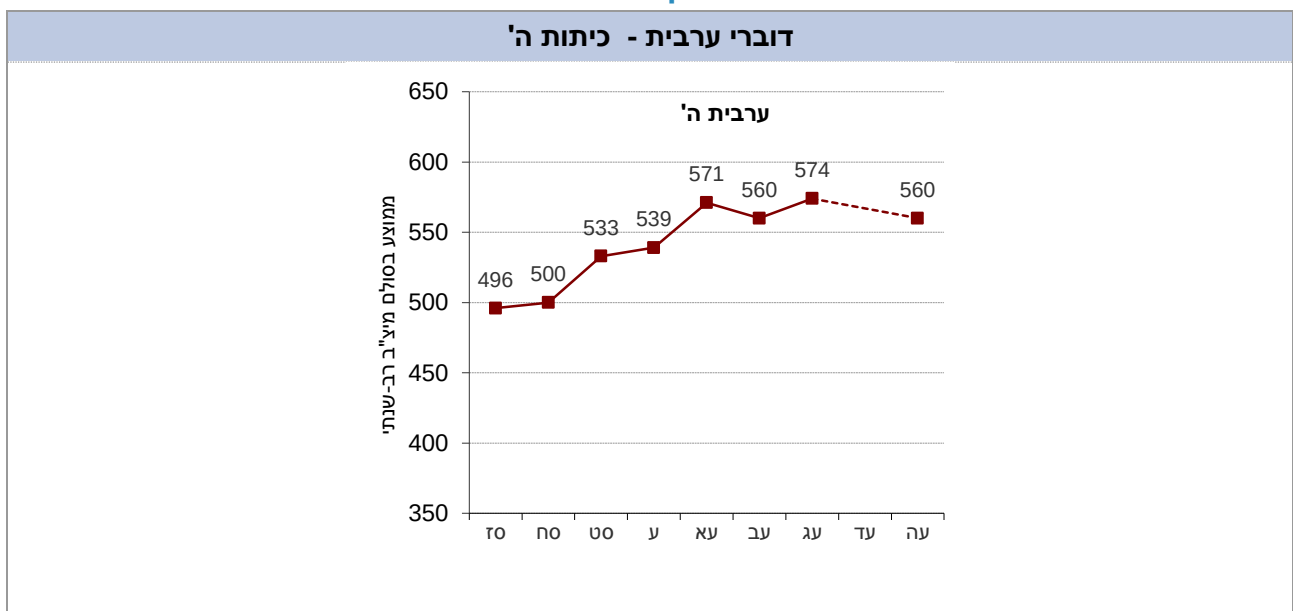
המבחנים בשפת-אם ערבית כיתות ה'

מבחני המיצ"ב בשפת-אם ערבית לכיתות ה' נועדו להעריך את רמת השליטה בתחום החינוך הלשוני של תלמידים דוברי ערבית הלומדים בכיתה ה'. **במבחנים** לאורך השנים נבדקים כישורי הבנת הנקרא של התלמידים, יכולת ההבעה בכתב והידע הלשוני שלהם. כישורי הבנת הנקרא נבדקים באמצעות טקסטים מסוגות שונות (בתשע"ה הסוגות היו טקסט נרטיבי וטקסט מידע), שנלוות להם שאלות המייצגות ממדי הבנה שונים. **ממדי ההבנה** הם: (א) הבנת המשמעות הגלויה בטקסט; (ב) הבנת המשמעות הסמויה בטקסט; (ג) פרשנות, מיזוג ויישום של רעיונות מידע; (ד) הערכה של התוכן וזיהוי תפקיד הרכיבים הלשוניים והטקסטואליים. פירוט נוסף על תוכן המבחן מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 4: ממוצעים וסטיות תקן בשפת-אם ערבית לכיתות ה'

ערבית ה'	דוברי ערבית		
	ממוצע	N	ס"ת
תשס"ז	496	5,597	103
תשס"ח	500	6,097	100
תשס"ט	533	6,058	95
תש"ע	539	6,882	95
תשע"א	571	6,659	84
תשע"ב	560	5,931	83
תשע"ג	574	5,786	78
תשע"ה	560	7,304	92

תרשים 3: ממוצעי הציון הכולל בשפת-אם ערבית לכיתות ה'

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **ירידה מתונה** של 14 נקודות בהישגי התלמידים במבחן **בשפת-אם ערבית לכיתות ה'** בהשוואה להישגיהם בתשע"ג, והם חזרו לרמה שנמדדה בתשע"ב.
- בין השנים **תשס"ז-תשע"ה** חלה בסך הכל **עלייה גדולה** של 64 נקודות, שהתרחשה בעיקר במהלך השנים תשס"ז-תשע"א. בשנים האחרונות תשע"א-תשע"ה נרשמה תנודתיות בציונים ולא ניכרת מגמה ברורה של שינוי בהישגי התלמידים.
- פיזור הציונים (ס"ת) של התלמידים בתשע"ה התרחב ב-14 נקודות משנת תשע"ג. בסה"כ במהלך השנים חל צמצום קל של 11 נקודות בפיזור הציונים בהשוואה לתשס"ז.

הערה: נתוני ערבית ה' תשע"ה אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-21 כיתות (6 בתי ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מתוך 352 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

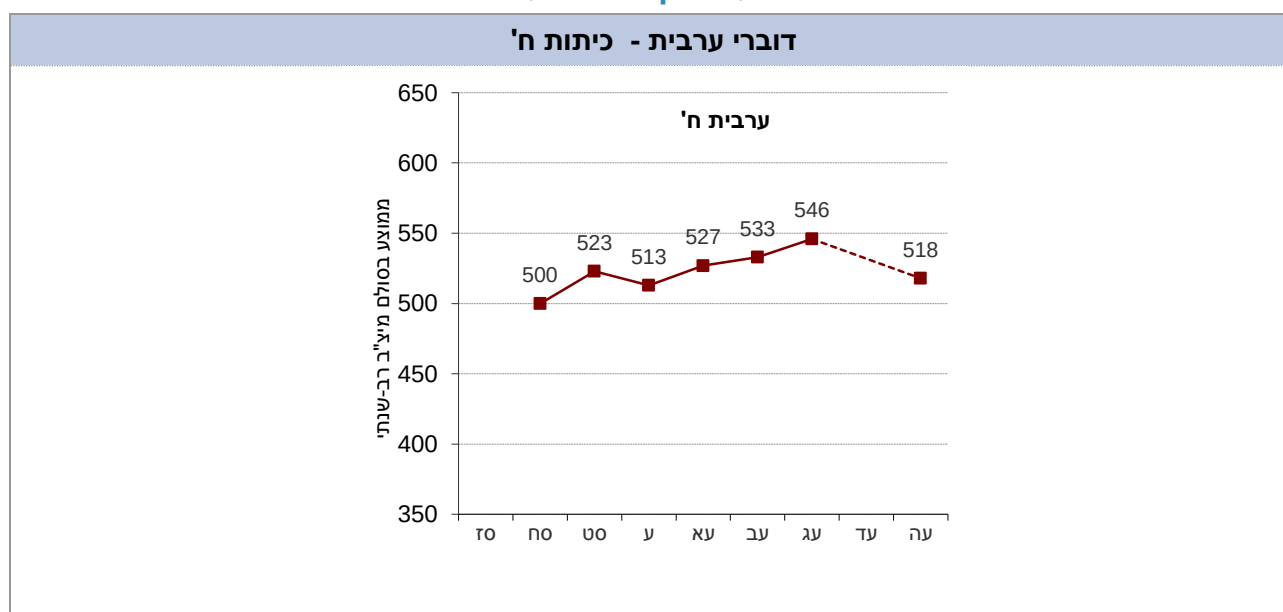
כיתות ח'

מבחן המיצ"ב בערבית לכיתות ח' נועד להעריך את רמת השליטה בתחום החינוך הלשוני של תלמידים דוברי ערבית הלומדים בכיתה ח'. **במבחן** נבדקים כישורי הבנת הנקרא של התלמידים, יכולת ההבעה בכתב והידע הלשוני שלהם. כישורי הבנת הנקרא נבדקים באמצעות טקסטים מסוגות שונות (בתשע"ה הסוגות היו טקסט שכנוע וטקסט מידע), שנלוות להם שאלות המייצגות ממדי הבנה שונים. **ממדי ההבנה** הם: (א) הבנת המשמעות הגלויה בטקסט; (ב) הבנת המשמעות הסמויה בטקסט; (ג) פרשנות, מיזוג ויישום של רעיונות מידע; (ד) הערכה של התוכן וזיהוי תפקיד הרכיבים הלשוניים והטקסטואליים. פירוט נוסף על תוכן המבחן מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 5: ממוצעים וסטיות תקן בערבית לכיתות ח'

ערבית ח'	דוברי ערבית		
	ממוצע	N	ס"ת
תשס"ח	500	4,971	100
תשס"ט	523	5,374	80
תש"ע	513	6,031	88
תשע"א	527	5,913	90
תשע"ב	533	5,226	95
תשע"ג	546	5,434	93
תשע"ה	518	7,428	93

תרשים 4: ממוצעי הציון הכולל בערבית לכיתות ח'

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **ירידה גדולה** של 28 נקודות בהישגי התלמידים במבחן **בערבית לכיתות ח'** בהשוואה להישגיהם בתשע"ג. כתוצאה מכך, הישגי התלמידים בשנת תשע"ה חזרו לרמה בה היו לפני חמש שנים בשנת תש"ע.
- בהתבוננות רב שנתית, המגמה הכללית המצטברת בשנים **תשס"ח-תשע"ה** היא של **עלייה מתונה** של 18 נקודות בהישגי התלמידים.
- בשנת תשע"ה פיזור הציונים (ס"ת) של התלמידים זהה לזה שנרשם בתשע"ג, והוא נמוך במעט (ב-7 נקודות) מהפיזור בשנת הבסיס תשס"ח.

הערה: נתוני ערבית ח' תשע"ה אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-18 כיתות (3 בתי ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מתוך 323 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

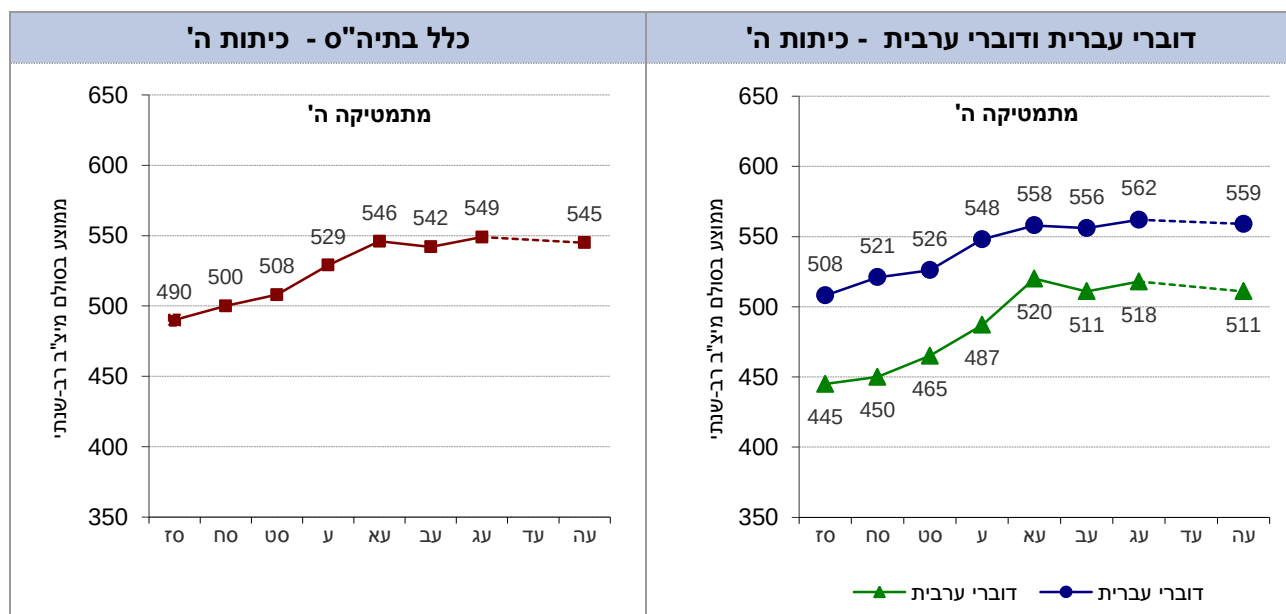
המבחנים במתמטיקה כיתות ה'

מבחן המיצ"ב במתמטיקה לכיתות ה' בודק את שליטתם של תלמידי כיתות ה' בתוכני הלימוד ובעקרונות המתמטיים המופיעים בתכנית הלימודים. **נושאי המבחן** הם: מספרים שלמים; שברים; גיאומטריה ומדידות. שאלות המבחן מגוונות, חלק ניכר מהן משלבות אוריינות מתמטית ועוסקות בנושאים מציאותיים-יומיומיים, חלקן כוללות גריינים כמו גרפים, תרשימים וטבלאות. השאלות משלבות **מיומנויות חשיבה** ברמות שונות: ידע וזיהוי; חשיבה אלגוריתמית; חשיבה תהליכית (יישום ותובנה חשבונית) וחיפוש פתוח וחקר.

לוח 6: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

מתמטיקה ה'			כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
תשס"ז	תשס"ח	תשס"ט	תש"ע	תשע"א	תשע"ב	תשע"ג	תשע"ה	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת
490	500	508	529	546	542	549	545	490	500	5,642	93
508	521	526	548	558	556	562	559	445	450	5,941	93
520	511	518	546	558	556	562	559	465	487	6,039	93
529	542	549	546	558	556	562	559	529	548	6,876	84
546	542	549	546	558	556	562	559	520	520	6,708	78
542	549	549	546	558	556	562	559	511	511	5,718	82
549	549	549	546	558	556	562	559	518	518	5,748	82
545	545	545	546	558	556	562	559	511	511	7,703	80

תרשים 5: ממוצעי הציון הכולל במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

$$\begin{matrix} 1 & 3 & \div \\ + & & \\ 2 & & \\ \hline & & \end{matrix}$$

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתיה"ס בהשוואה לתשע"ג.**
- **בהתבוננות רב-שנתית, בין השנים תשס"ז-תשע"ה נרשמה בסך הכל עלייה ניכרת של 55 נקודות בהישגי התלמידים בכלל בתיה"ס. העלייה בהישגים התרחשה במהלך השנים תשס"ז עד תשע"א, והחל משנת תשע"א מסתמנת מגמה של התייצבות.**
- **תמונה דומה נמצאה בקרב שני מגזרי השפה. הישגי התלמידים דוברי העברית בתשע"ה דומים להישגים שנרשמו בתשע"ג. בסך הכל בין השנים תשס"ז-תשע"ה נרשמה עלייה ניכרת של 51 נקודות בהישגי התלמידים.**
- **הישגי התלמידים דוברי הערבית בתשע"ה ירדו במעט בהשוואה לתשע"ג, ירידה של 7 נקודות. סך הכל, בין השנים תשס"ז-תשע"ה נרשמה עלייה גדולה של 66 נקודות בהישגים.**
- **בכל השנים, הישגי התלמידים דוברי העברית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית. הפער לטובת דוברי העברית הצטמצם בשנים האחרונות, מפער הישגים של 70-60 נקודות בשנים תשס"ז-תש"ע לפער של 50-40 נקודות החל מתשע"א (בשנת תשע"ה הפער עמד על 48 נקודות).**
- **בשני מגזרי השפה פיזור הציונים בתשע"ה דומה לזה שנרשם בתשע"ג. במהלך השנים תשס"ז-תשע"ה נרשם צמצום קל של 13 נקודות בפיזור הציונים בקרב כלל התלמידים.**

הערה: נתוני מתמטיקה ה' תשע"ה אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-3 כיתות (בית ספר אחד) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן כרבע אחוז מסך הכיתות - כל 3 הכיתות הן מתוך 352 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

כיתות ח'

מבחן המיצ"ב במתמטיקה לכיתות ח' בודק את שליטתם של תלמידי כיתות ח' בתוכני הלימוד ובעקרונות המתמטיים המופיעים בתכנית הלימודים. **נושאי המבחן** הם: התחום המספרי; התחום האלגברי והתחום הגיאומטרי. שאלות המבחן דורשות מהתלמידים לשלב בין נושאים ובין תחומים מתמטיים; להכיר מושגים, סימנים מקובלים ואלגוריתמים שנלמדו; ליישם מושגים שונים בגאומטריה באמצעות משפטים; להשתמש במגוון של ייצוגים ולבצע מעבר ביניהם. שאלות המבחן מזמנות רמות חשיבה מגוונות:

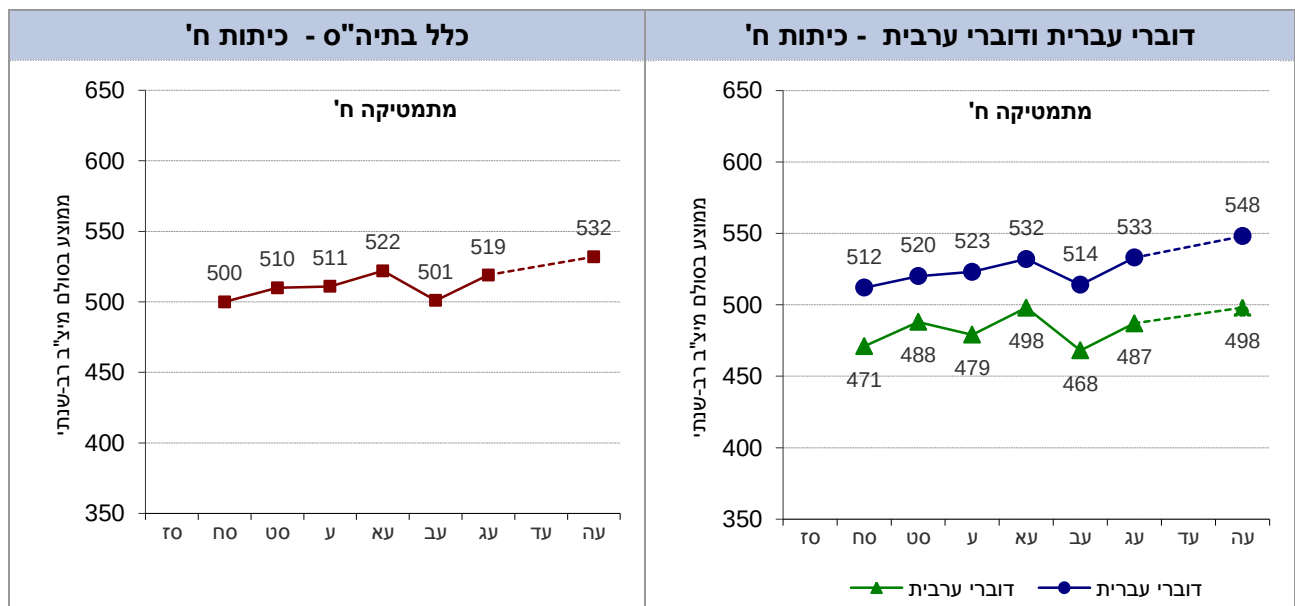
רמת חשיבה בסיסית: ידע-זיהוי וחשיבה אלגוריתמית – שאלות שנבדקת בהן הכרה של מושגים וכן שאלות שנבדקת בהן היכולת לבצע חישובים ולפתור משוואות ואי-שוויונות המבוססים על אלגוריתמים שגרתיים, פשוטים ומורכבים.

רמת חשיבה גבוהה: חשיבה תהליכית וחיפוש פתוח – שאלות שנבדקת בהן היכולת לקשר בין מושגים ולהתאים מודל מתמטי לסיטואציה מילולית. שאלות הדורשות ניתוח (אנליזה וסינתזה), חקר והנמקה ומציאת דרך לפתרון שאלות לא שגרתיות.

לוח 7: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

מתמטיקה ח'	כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ח	100	500	18,233	102	512	13,475	89	471	4,758
תשס"ט	99	510	18,345	100	520	13,221	94	488	5,124
תש"ע	101	511	19,304	101	523	13,399	92	479	5,905
תשע"א	97	522	20,337	97	532	14,470	92	498	5,867
תשע"ב	99	501	19,421	97	514	14,490	95	468	4,931
תשע"ג	101	519	18,738	98	533	13,543	101	487	5,195
תשע"ה	100	532	25,406	100	548	18,086	93	498	7,320

תרשים 6: ממוצעי הציון הכולל במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

$$(1 + \frac{3}{2}) = 2$$

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 13 נקודות בהישגי התלמידים במבחן **מתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי"ס** בהשוואה לשנת תשע"ג.
- בהתבוננות רב- שנתית, בין השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 32 נקודות בהישגי התלמידים בכלל בתי"ס.
- ממצאים דומים נרשמו בקרב שני מגזרי השפה. בקרב **דוברי העברית, בתשע"ה עלו** הישגי התלמידים ב- 15 נקודות בהשוואה לשנת תשע"ג. במהלך השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה סך הכל **עלייה מתונה** של 36 נקודות.
- בקרב **דוברי הערבית** הישגי התלמידים **בתשע"ה עלו** ב-11 נקודות בהשוואה לתשע"ג, והם חזרו לרמה שנרשמה בתשע"א. המגמה הכוללת המצטברת בשנים **תשס"ח-תשע"ה** היא של **עלייה מתונה** של 27 נקודות.
- בכל השנים, הישגי התלמידים דוברי העברית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית. **הפער בתשע"ה לטובת דוברי העברית** הוא של 50 נקודות. פער זה גבוה במעט מהפערים שנרשמו בשנים קודמות.
- בשני מגזרי השפה לא חל שינוי משמעותי בפיזור הציונים (ס"ת) במהלך השנים.

הערה: נתוני מתמטיקה ח' תשע"ה **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-20 כיתות (5 בתי-ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 2% מסך הכיתות - כל 20 הכיתות הן מתוך 323 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

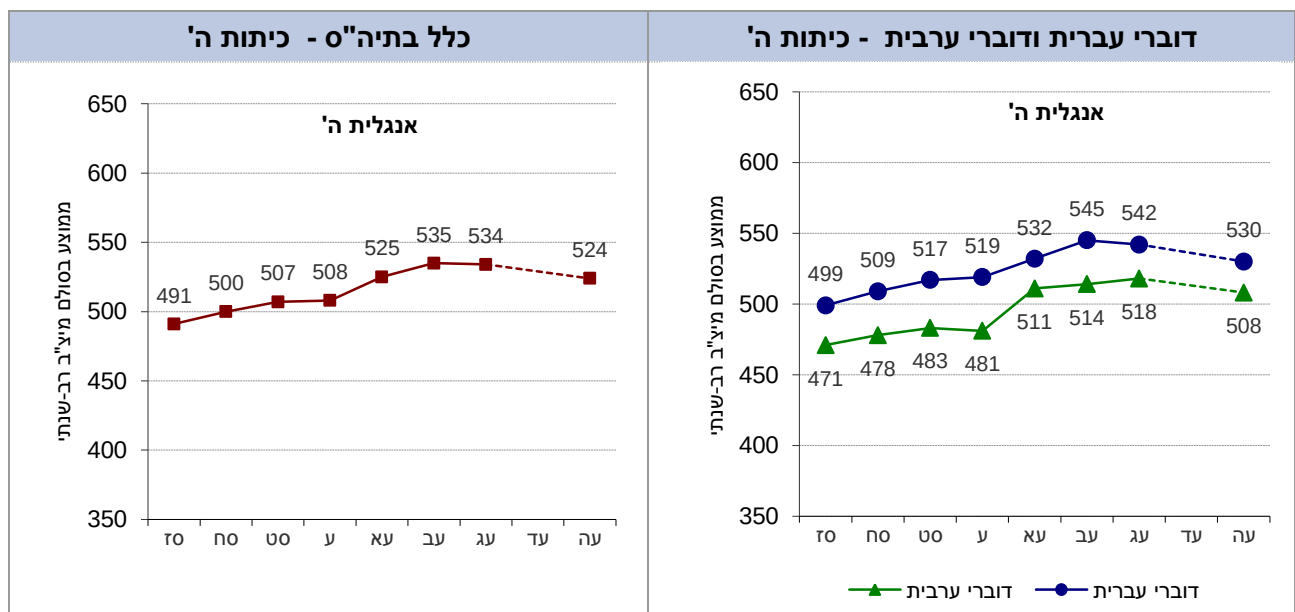
המבחנים באנגלית כיתות ה'

מבחן המיצ"ב באנגלית לכיתות ה' בודק את מידת שליטתם של תלמידי כיתות ה' בשפה האנגלית, בהתאם לרמה המצופה מהם על פי תכנית הלימודים. **במבחן** נבדקים כישורי הבנת הנשמע, כישורי הבנת הנקרא, ויכולת ההבעה בכתב של התלמידים. שאלות ההבנה במבחן מייצגות ארבעה **ממדי הבנה**: הבנת המשמעות הגלויה, יכולת אינטגרציה של פרטי מידע, הסקה והבעת דעה אישית. פירוט נוסף על תוכני המבחנים מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 8: ממוצעים וסטיות תקן באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

אנגלית ה'	כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	103	491	18,457	100	499	12,925	106	471	5,532
תשס"ח	100	500	21,334	96	509	14,408	107	478	6,926
תשס"ט	100	507	21,085	97	517	14,986	104	483	6,099
תש"ע	99	508	19,348	95	519	13,436	103	481	5,912
תשע"א	91	525	19,953	92	532	13,680	85	511	6,273
תשע"ב	90	535	20,005	89	545	13,824	89	514	6,181
תשע"ג	90	534	20,493	88	542	14,726	91	518	5,767
תשע"ה	95	524	26,400	96	530	18,832	92	508	7,568

תרשים 7: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **לראשונה ירידה קלה** של 10 נקודות בהישגי התלמידים במבחן **באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי"ס** בהשוואה לתשע"ג, והם חזרו לרמה שנמדדה בשנת תשע"א.
- בהתבוננות רב-שנתית, בין השנים **תשס"ז-תשע"ה** חלה **עליה מתונה** של 33 נקודות בהישגי כלל בתי הספר. העליה בהישגים התרחשה בשנים תשס"ז-תשע"ב.
- תמונת השינוי בהישגים דומה בשני מגזרי השפה. בקרב **דוברי העברית** הישגי התלמידים **בתשע"ה נמוכים** ב-12 נקודות מהישגיהם בתשע"ג, וסך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 31 נקודות בהישגי התלמידים.
- בקרב **דוברי הערבית** נרשמה **בתשע"ה ירידה קלה** של 10 נקודות בהשוואה לשנת תשע"ג, וסך הכל, במהלך השנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 37 נקודות בהישגים.
- בכל השנים, הישגי התלמידים דוברי העברית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית. **הפער לטובת דוברי העברית** עמד בתשע"ה על 22 נקודות.
- בקרב דוברי העברית, בשנת תשע"ה חלה התרחבות של 8 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת) בהשוואה לתשע"ג, והפיזור בשנה זו דומה לזה שנרשם בשנות המדידה הראשונות. בקרב דוברי הערבית, במהלך השנים חל צמצום של 14 נקודות בפיזור הציונים.

הערה: נתוני אנגלית ה' תשע"ה אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-7 כיתות (2 בתי ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 1% מסך הכיתות - כל 7 הכיתות הן מתוך 352 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

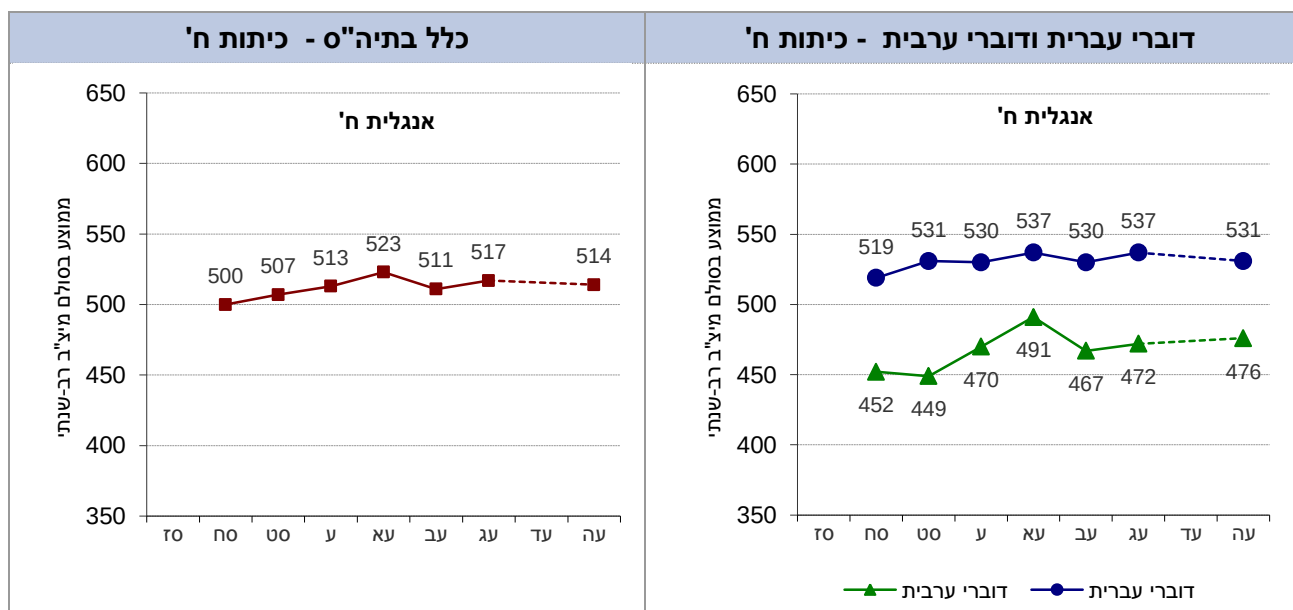
כיתות ח'

מבחני המיצ"ב באנגלית לכיתות ח' בודקים את מידת שליטתם של תלמידי כיתות ח' בשפה האנגלית, בהתאם לרמה המצופה מהם על פי תכנית הלימודים. **במבחנים** לאורך השנים נבדקים כישורי הבנת הנשמע, כישורי הבנת הנקרא, ויכולת ההבעה בכתב של התלמידים. שאלות ההבנה במבחן מייצגות ארבעה **ממדי הבנה**: הבנת המשמעות הגלויה, יכולת אינטגרציה של פרטי מידע, הסקה והבעת דעה אישית. פירוט נוסף על תוכני המבחנים מוצג במפרט המבחן (ראו באתר ראמ"ה, בחלונית "הערכה בית ספרית", בנושא "מבחני מדף").

לוח 9: ממוצעים וסטיות תקן באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

אנגלית ח'	כלל בתי הספר			דוברי עברית			דוברי ערבית		
	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת
תשס"ח	18,995	500	100	13,142	519	99	5,853	452	86
תשס"ט	19,083	507	100	13,754	531	95	5,329	449	87
תש"ע	19,269	513	97	14,089	530	92	5,180	470	95
תשע"א	18,266	523	85	13,197	537	83	5,069	491	80
תשע"ב	19,317	511	89	13,967	530	85	5,350	467	82
תשע"ג	20,019	517	92	14,351	537	88	5,668	472	84
תשע"ה	24,692	514	90	18,224	531	87	6,468	476	84

תרשים 8: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים במבחן באנגלית לכיתות ח' בכלל בתיה"ס בהשוואה לתשע"ג.**
- השינוי המצטבר בהישגי התלמידים בשנים **תשס"ח-תשע"ה** מראה על עלייה קלה של 14 נקודות. בשנים תשע"ב-תשע"ה ניכרת מגמה של התייצבות ההישגים במקצוע זה.
- הישגי התלמידים **דוברי העברית בתשע"ה ירדו במעט** בהשוואה לתשע"ג, ירידה קלה של 6 נקודות. סך הכל, השינוי המצטבר בשנים **תשס"ח-תשע"ה** מראה על עלייה קלה של 12 נקודות.
- הישגי התלמידים **דוברי הערבית בתשע"ה דומים** להישגיהם בתשע"ג. במהלך השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה עלייה מתונה של 24 נקודות.
- בכל השנים, הישגי התלמידים דוברי הערבית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית. הפער לטובת **דוברי העברית** עמד בתשע"ה על 55 נקודות.
- בשני מגזרי השפה פיזור הציונים (ס"ת) בתשע"ה דומה לזה שנרשם בתשע"ג. סך הכל, במהלך שבע שנים נרשם צמצום של 10 נקודות בפיזור הציונים בקרב כלל בתי הספר הנובע בעיקרו מצמצום בפיזור הציונים בקרב דוברי העברית.

הערה: נתוני אנגלית ח' תשע"ה אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-59 כיתות (9 בתי ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 5% מסך הכיתות - כל 59 הכיתות הן מתוך 323 הכיתות שנבחנו בבתי ספר דוברי ערבית.

המבחן במדע וטכנולוגיה כיתות ח'

מבחני המיצ"ב במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בודקים שליטה בנושאי לימוד הנלמדים בכיתות ז' ו-ח' ברמות שונות של חשיבה ואוריינות מדעית וטכנולוגית. מפרט המבחן בתשע"ה התבסס על תכנית הלימודים המעודכנת במדע וטכנולוגיה לחטיבת הביניים, מסמך האב לכיתה ז'-ט' (תשע"ה) ומסמך התנסויות המפתח לכיתות ז'-ט' (תשע"ה).

הנושאים הראשיים שנבדקו במבחן הם: (א) חומרים; (ב) אנרגיה, כוחות ותנועה; (ג) מערכות ותהליכים ביצורים חיים; (ד) מערכות אקולוגיות. נושאים אלו נבדקו תוך שזירת **מיומנויות חשיבה** ברמות שונות: מיומנויות חשיבה מסדר נמוך (ידע/איתור מידע), מיומנויות חשיבה מסדר בינוני (הבנה ויישום) ומיומנויות חשיבה מסדר גבוה (חקר ניסויי; ניתוח נתונים; בניית הנמקות והסקת מסקנות). נושאים שעברו בתשע"ה להרחבה לא נבדקו במסגרת מבחן זה והמורים התבקשו להעריכם בדרכי הערכה פנימיות.

לוח 10: ממוצעים וסטיות תקן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי הספר ולפי מגזרי שפה

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל בתי הספר			מדע וטכנולוגיה ח'
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
107	466	5,920	94	513	12,948	100	500	18,868	תשס"ח
106	459	5,087	99	525	13,501	106	506	18,588	תשס"ט
105	494	5,090	95	534	13,782	100	522	18,872	תש"ע
112	525	3,910	97	547	13,339	102	541	17,249	תשע"א
100	512	4,666	100	549	13,998	101	539	18,664	תשע"ב
101	527	5,311	104	573	14,410	106	559	19,721	תשע"ג
108	520	6,396	103	567	18,053	107	552	24,449	תשע"ה

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה חלה ירידה קלה של 7 נקודות בהישגי התלמידים במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתיה"ס** בהשוואה לתשע"ג.
- סך הכל, בין השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עלייה גדולה של 52 נקודות** בהישגי התלמידים בכלל בתיה"ס.
- תמונת השינויים בהישגים דומה בשני מגזרי השפה. הישגי התלמידים **דוברי העברית ודוברי הערבית בתשע"ה נמוכים במעט** מההישגים שנמדדו בתשע"ג (ב-6 נקודות וב-7 נקודות, בהתאמה).
- במהלך השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עלייה גדולה של 54 נקודות** בהישגי התלמידים בכל אחד משני **המגזרים***.
- הישגי התלמידים דוברי העברית גבוהים מהישגי התלמידים דוברי הערבית. בתשע"ה עמד **הפער לטובת דוברי העברית על 47 נקודות**.
- לאורך השנים חלה התרחבות קלה של 7 נקודות בפיזור הציונים (ס"ת) בכלל בתיה"ס. שינוי זה נובע בעיקרו מעלייה בפיזור הציונים בקרב דוברי העברית.

הערה: נתוני המבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' תשע"ה **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים שנבחנו ב- 61 כיתות (10 בתי ספר) עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מסך הכיתות שנבחנו – 4 כיתות מתוך 758 בבתי ספר דוברי עברית ו- 57 כיתות מתוך 323 בבתי ספר דוברי ערבית.

* בין השנים קיימים הבדלים קלים בשיעור הנבחנים בבתי ספר דוברי ערבית מתוך כלל התלמידים. בשנת תשע"ה שיעור דוברי הערבית נמוך בהשוואה לשיעורם בשנת תשס"ח, ולכן עלייה של 54 נקודות בכל אחד מהמגזרים בנפרד מתורגמת לעלייה של 52 נקודות בשני המגזרים יחד.

סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ולכיתות ח'

בשנת הלימודים תשע"ה נרשמה מגמה מעורבת של שינוי בהישגי כלל התלמידים במבחני המיצ"ב בהשוואה לשנת תשע"ג:

בכיתות ה', הישגי התלמידים נמוכים יותר בשפת-אם ערבית ובאנגלית ודומים בשפת-אם עברית ובמתמטיקה.

בכיתות ח', הישגי התלמידים גבוהים יותר במתמטיקה, נמוכים יותר בשפת-אם ערבית ובמדע וטכנולוגיה ודומים בשפת-אם עברית ובאנגלית.

מגמה מעורבת של שינוי נצפתה בכל אחד ממגזרי השפה בנפרד, דוברי העברית ודוברי הערבית.

בחישוב השינוי המצטבר לאורך השנים נרשמו בכל המקצועות ודרגות הכיתה עליות קלות עד גדולות בהישגי התלמידים.

בכיתות ה', בכל תחומי הדעת, העליות התרחשו במהלך השנים הראשונות של המדידה, ובשלוש או ארבע השנים האחרונות מסתמנת התיצבות בהישגים ולעיתים אף ירידה קלה.

כיתות ה'

- **בשנה"ל תשע"ה הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בקרב כלל התלמידים ובמגזרי השפה מצביעים על מגמה מעורבת בתחומי הדעת השונים בהשוואה לשנת תשע"ג.**
 - הישגי התלמידים בבתי"ס דוברי ערבית בשנת תשע"ה במבחנים בשפת-אם עברית ובמתמטיקה דומים להישגים שנרשמו בתשע"ג, ואילו במבחן באנגלית חלה ירידה קלה בהישגים (12 נק').
 - בקרב התלמידים בבתי"ס דוברי ערבית נרשמו ירידות בהישגים: ירידה מתונה בשפת-אם ערבית (14 נק'), ירידה קלה באנגלית (10 נק') וירידה קלה במתמטיקה (7 נק').
- **אשר לשינוי המצטבר על פני השנים (תשס"ז - תשע"ה):**
 - בראיה רב שנתית, בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ה' נרשמו סך הכל עליות בהישגי כלל התלמידים בין השנים תשס"ז-תשע"ה. גודל העלייה משתנה בין תחומי הדעת ובין מגזרי השפה.
 - בקרב תלמידים בבתי"ס דוברי ערבית, השינויים בהישגים שנרשמו בין השנים תשס"ז לתשע"ה הובילו לעלייה ניכרת במתמטיקה (51 נק'), עלייה ניכרת בשפת-אם ערבית (45 נק') ועלייה מתונה יותר באנגלית (31 נק'). העליות בהישגים נצפו עד לשנים תשע"א או תשע"ב, מאז נראית מגמה של יציבות.
 - השינויים בהישגים שנרשמו בין השנים תשס"ז לתשע"ה בקרב תלמידים בבתי"ס דוברי ערבית הובילו לעלייה גדולה במתמטיקה (66 נק'), עלייה גדולה בשפת-אם ערבית (64 נק'), ועלייה מתונה באנגלית (37 נק'). גם בקרב המגזר דובר הערבית, עיקר העלייה בהישגים התרחשה עד לשנת תשע"א.

כיתות ח'

- **בשנה"ל תשע"ה הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בקרב כלל התלמידים ובשני מגזרי השפה מצביעים על מגמה מעורבת בתחומי הדעת בהשוואה לשנת תשע"ג.**
 - הישגי התלמידים בבתי"ס דוברי ערבית בשנת תשע"ה, בהשוואה לתשע"ג, מראים על עלייה מתונה במתמטיקה (15 נק'), היעדר שינוי בשפת-אם ערבית, וירידות זעירות באנגלית (6 נק') ובמדע וטכנולוגיה (6 נק').
 - בשנת תשע"ה, בהשוואה לתשע"ג, הישגי התלמידים בבתי"ס דוברי ערבית מצביעים על עלייה מתונה במתמטיקה (11 נק'), היעדר שינוי באנגלית וירידה קלה במדע וטכנולוגיה (7 נק'). בשפת-אם ערבית חלה ירידה גדולה בהישגים (28 נק').
- **אשר לשינוי המצטבר לאורך שנים (תשס"ח - תשע"ה):**
 - בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח' נרשמו עליות בהישגי כלל התלמידים בין השנים תשס"ח-תשע"ה. גודל העלייה המצטברת משתנה בין תחומי הדעת ובין מגזרי השפה.
 - בין השנים תשס"ח-תשע"ה חלה עלייה גדולה בהישגי התלמידים דוברי העברית במדע וטכנולוגיה (54 נק'). בשפת-אם ערבית נרשמה עלייה ניכרת (40 נק'), במתמטיקה עליה מתונה (36 נק') ובאנגלית עליה קלה (12 נק'). בשפת-אם ערבית ובאנגלית, העליות בהישגים התרחשו בין השנים תשס"ח לתשס"ט ומאז ניכרת מגמה של יציבות.
 - בדומה לדוברי העברית, גם בקרב תלמידים דוברי ערבית נרשמה בין השנים תשס"ח-תשע"ה עלייה גדולה במדע וטכנולוגיה (54 נק'), ועליות מתונות במתמטיקה (27 נק'), באנגלית (24 נק') ושפת-אם ערבית (18 נק').

**פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
לכיתות ה' ולכיתות ח'
לפי מגזר שפה ולפי רקע חברתי-כלכלי**

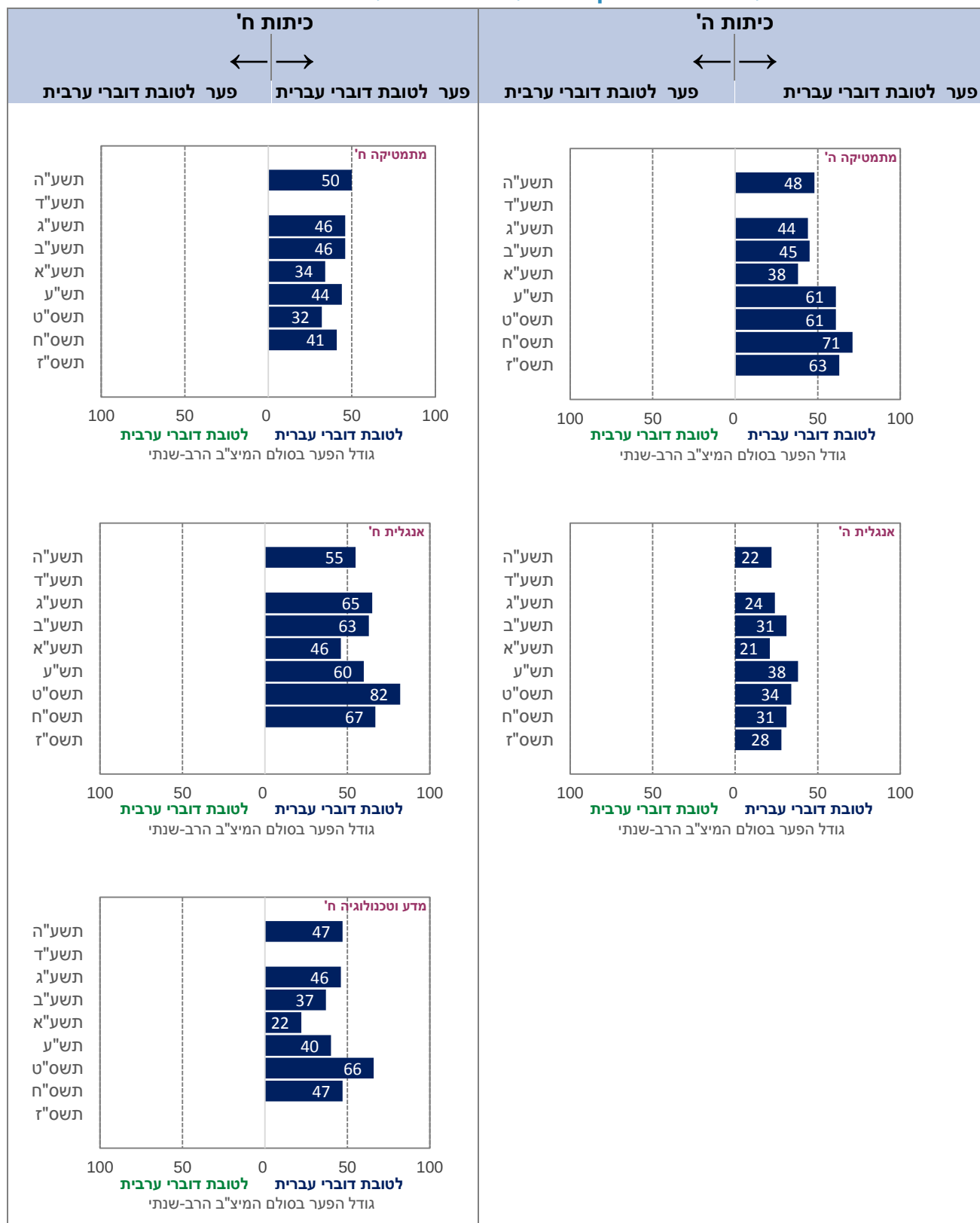
פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח'

פערים בהישגיהם של דוברי עברית ודוברי ערבית

נקדים ונאמר כי מבחני המיצ"ב במתמטיקה ובמדע וטכנולוגיה מתורגמים ומותאמים מעברית לערבית בהליך מקצועי ומבוקר. במבחנים באנגלית, הגרסאות לדוברי עברית ולדוברי ערבית זהות, למעט ההוראות וההנחיות לאורך המבחן, הניתנות בעברית ובערבית, בהתאמה. הליך זה מאפשר להתייחס למבחנים המועברים בשני מגזרי השפה כאל מבחנים מקבילים, ולערוך השוואה תקפה של ההישגים בשלושת המקצועות האלה בין דוברי העברית לעמיתיהם דוברי הערבית. בניגוד לכך, אי-אפשר להשוות בין תוצאות המבחנים בשפת-אם עברית לבין התוצאות המקבילות בערבית, שכן לכל מגזר שפה מבחן משלו, שפותח בידי צוותים נפרדים וועדות היגוי אחרות, ומושתת על תוכניות לימודים שונות.

בלוחות 6-10 שבפרק הקודם הוצגו נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) של תלמידים דוברי עברית ודוברי ערבית במבחני המיצ"ב במתמטיקה ובאנגלית לכיתות ה' ו-ח' ובמדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ז-תשע"ה. בתרשים הבא מוצגים באופן גרפי הפערים על פני השנים שנמדדו בין ההישגים של תלמידים דוברי עברית ודוברי ערבית במבחני המיצ"ב. הפערים המדווחים מחושבים על פי ההפרש שבין ממוצעי דוברי העברית לממוצעי דוברי הערבית, במונחי סולם המיצ"ב הרב-שנתי.

תרשים 10: פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית במיצ"ב בכיתות ה' ו-ח'

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי הערבית מנתוניהם של דוברי העברית.
 **בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית בשנה"ל תשע"ה:

- בשתי דרגות הכיתה (ה' ו-ח') **קיים פער עקבי בהישגים לטובת התלמידים דוברי העברית** בהשוואה לעמיתיהם דוברי הערבית, וזאת **בכל תחומי הדעת** שנבדקו.
- **בכיתות ה', פער גדול** בהישגים לטובת דוברי העברית נמצא **במתמטיקה** - 48 נקודות, **ובאנגלית** נמצא **פער קטן יותר** לטובת דוברי העברית - 22 נקודות. הפער באנגלית לכיתות ה' הוא הקטן ביותר מבין כל תחומי הדעת ושתי דרגות הכיתה.
- **בכיתות ח', בשלושת תחומי הדעת** נמצאו **פערים גדולים** לטובת דוברי העברית בהישגי התלמידים: **באנגלית** - 55 נקודות, **במתמטיקה** - 50 נקודות **ובמדע וטכנולוגיה** - 47 נקודות.
- בהשוואה בין דרגות הכיתה נמצא כי במקצוע **אנגלית** הפער בהישגים **בכיתות ח' גדול יותר** בהשוואה לפער בכיתות ה', ואילו **במתמטיקה** הפער לטובת דוברי העברית **דומה** בשתי דרגות הכיתה.

השוואת פערים בהישגים בין מגזרי השפה לאורך השנים:

- אין מגמה ברורה של צמצום הפערים בין מגזרי השפה לאורך השנים. השוואת הפערים שנמדדו **בתשע"ה** לפערים שנמדדו **בשנת הבסיס תשס"ח** (לפני שמונה שנים) מעלה **תמונה מעורבת**:
- **במתמטיקה לכיתות ה'** נרשם **צמצום בפער** מ-71 נקודות בתשס"ח ל-48 נקודות בתשע"ה (ירידה של 23 נקודות). לעומת זאת, **במתמטיקה לכיתות ח'** נרשמה **התרחבות קלה** בפער מ-41 נקודות בתשס"ח ל-50 נקודות בתשע"ה (עליה של 9 נקודות).
- **באנגלית לכיתות ה' ו-ח'** הפערים בין מגזרי השפה בשנת **תשע"ה קטנים במעט** מהפערים בשנת הבסיס: באנגלית ה' 22 נקודות בתשע"ה לעומת 31 נקודות בתשס"ח (ירידה של 9 נקודות), ובאנגלית ח' 55 נקודות בתשע"ה לעומת 67 נקודות בתשס"ח (ירידה של 12 נקודות).
- **במדע וטכנולוגיה לכיתות ח'** הפער בשנת **תשע"ה זהה** לפער שנרשם בשנת **תשס"ח** - 47 נקודות.

פערים בהישגים - לפי רקע חברתי-כלכלי

לצורך ניתוח הפערים בין הישגי נבחנים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי חולקו הנבחנים לשלוש קבוצות, לפי הרקע החברתי-כלכלי של כל אחד מהם - נמוך, בינוני, גבוה (הסבר על חישוב המדד ר' במסגרת שלהלן). הניתוח בפרק זה נעשה בנפרד בעבור בתי ספר דוברי עברית ובתי ספר דוברי ערבית, זאת בכל אחד ממקצועות המיצ"ב ובכל אחת מדרגות הכיתה (ה' ו-ח').

חישוב מדד חברתי-כלכלי כראת התלמיד

לכל אחד מתלמידי בתי הספר בארץ חושב מדד המשקף את הרקע החברתי-כלכלי שלו. במדד זה משוקלים המאפיינים הבאים: השכלת אם ואב, הכנסה, פריפריאליות - מרחק מריכוזי אוכלוסייה גדולים, ועלייה מארצות מצוקה. ערכי המדד נמצאים בטווח {1,2,...,10} ומייצגים את עשירון התלמידים בהתפלגות כלל התלמידים בבתי הספר בארץ.

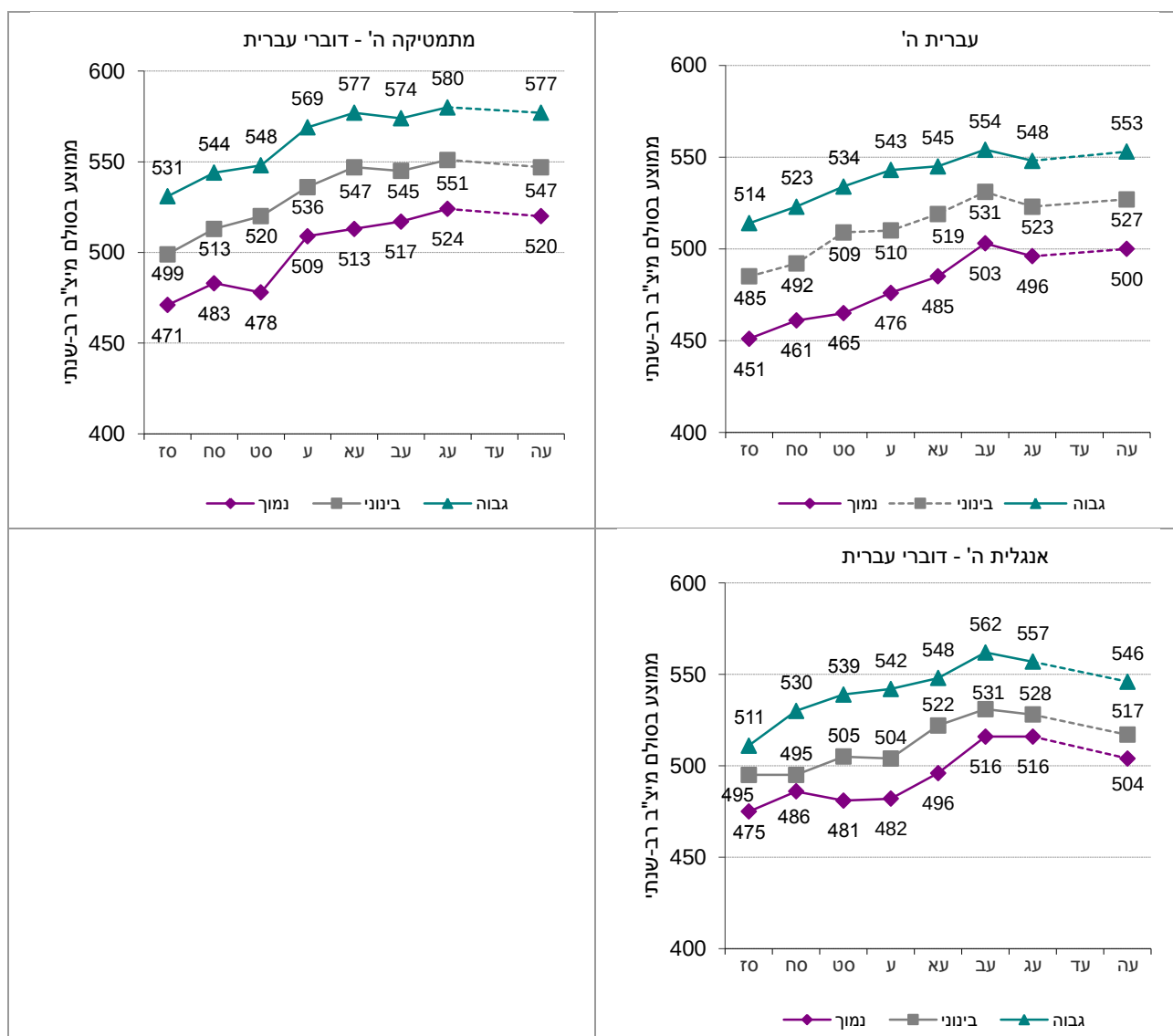
על בסיס מדד זה חולקו ערכי המדד החברתי-כלכלי של כלל הנבחנים לשלוש קבוצות המייצגות רמות שונות של רקע חברתי-כלכלי אישי: רמה נמוכה - עשירונים 8-10; רמה בינונית - עשירונים 4-7; רמה גבוהה - עשירונים 1-3. כל תלמיד סווג בהתאם לאחת משלוש רמות אלו.

הניתוח בפרק זה נועד לבחון את סוגיית הפערים ולבדוק אם חל שינוי בפערים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי לאורך השנים תשס"ז-תשע"ה. בתרשימים 11-14 מוצגים נתוני ההישגים בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה) בנפרד. תרשימים 15 ו-16 מסכמים את גודל הפערים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי במבחני המיצ"ב תשס"ז-תשע"ה. בחינה משולבת של השינויים בהישגים של קבוצות אלו לאורך השנים ושל גודל הפערים שבין קבוצות חברתיות-כלכליות אלו, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוסי הפערים בהישגים הלימודיים בין קבוצות חברתיות-כלכליות שונות, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של קבוצה חברתית-כלכלית זו או אחרת.

מכיר כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתנה הרקע החברתי-כלכלי ובין ההישגים.

בנספח 3.1 מוצגים לוחות ובהם מפורטים מספרי הנבחנים, ממוצעי הציונים וסטיות התקן בעבור השנים תשס"ז-תשע"ה בסולם הרב-שנתי, בחלוקה לפי הרקע החברתי-כלכלי.

תרשים 11: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ה' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב דוברי עברית

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 15 מעלה כי -

- בכל אחת משלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד, השינוי המצטבר בשנים תשס"ז-תשע"ה מראה על עלייה בהישגים בשלושת מבחני המיצ"ב בכיתה ה' בבתי ספר דוברי עברית.
- הישגי התלמידים דוברי העברית מצביעים על פערים עקביים וניכרים בין תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי, ומראים כי ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר, כך הישגי התלמידים גבוהים יותר.

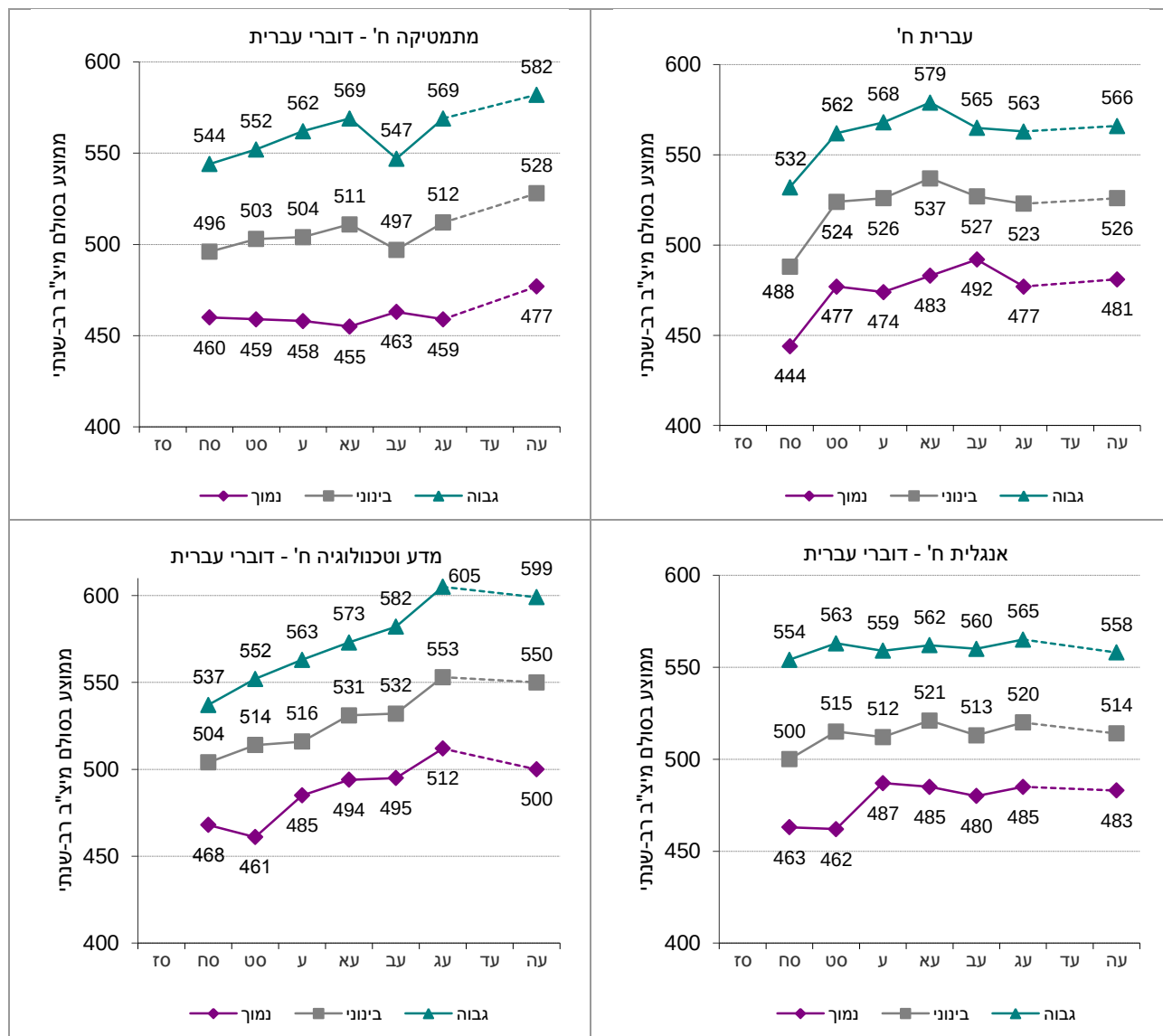
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית **מרקע חברתי-כלכלי גבוה** בהשוואה להישגי חבריהם **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** הם 42 נקודות באנגלית, 53 נקודות בשפת-אם עברית ו-57 נקודות במתמטיקה. פערים אלו דומים לפערים שנרשמו בשנת תשע"ג.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- בשפת-אם עברית** נרשמו בשנים תשע"ב-תשע"ה פערים **נמוכים** מאלו שנרשמו בשנים הקודמות (כ-50 נקודות בתשע"ב-תשע"ה לעומת כ-65 נקודות בשנים תשס"ז-תש"ע). **הצמצום בפער** נובע מעלייה גדולה יותר בשנת תשע"ב בהישגי תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני וגבוה.
- גם **באנגלית** בשנים תשע"א-תשע"ה, ניכרת מגמה של **צמצום בפערים** בין תלמידים מרקע נמוך לבין תלמידים מרקע בינוני וגבוה, זאת לאחר שהפערים התרחבו בשנים תשס"ה-תש"ע. בדומה לשפת-אם עברית, הצמצום בפער באנגלית נובע בעיקר מעלייה גדולה יותר בתשע"ב בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך בהשוואה לשאר התלמידים.
- במתמטיקה** לא ניכרת מגמה של שינוי משמעותי בפערים לאורך השנים. הפערים שנמדדו בתשע"ה דומים לפערים שנמדדו בשנים קודמות.

תרשים 12: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ח' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב דוברי עברית

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני המיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 15 מעלה כי -

- במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בשנת תשע"ה חלה לראשונה עלייה משמעותית בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך. העלייה בהישגי התלמידים במקצוע זה בתשע"ה באה לידי ביטוי בהישגים של תלמידים משלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי, נמוך בינוני וגבוה.
- בכל השנים נמצאו פערים ניכרים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי. הפערים בכיתות ח' גדולים מהפערים בכיתות ה'.

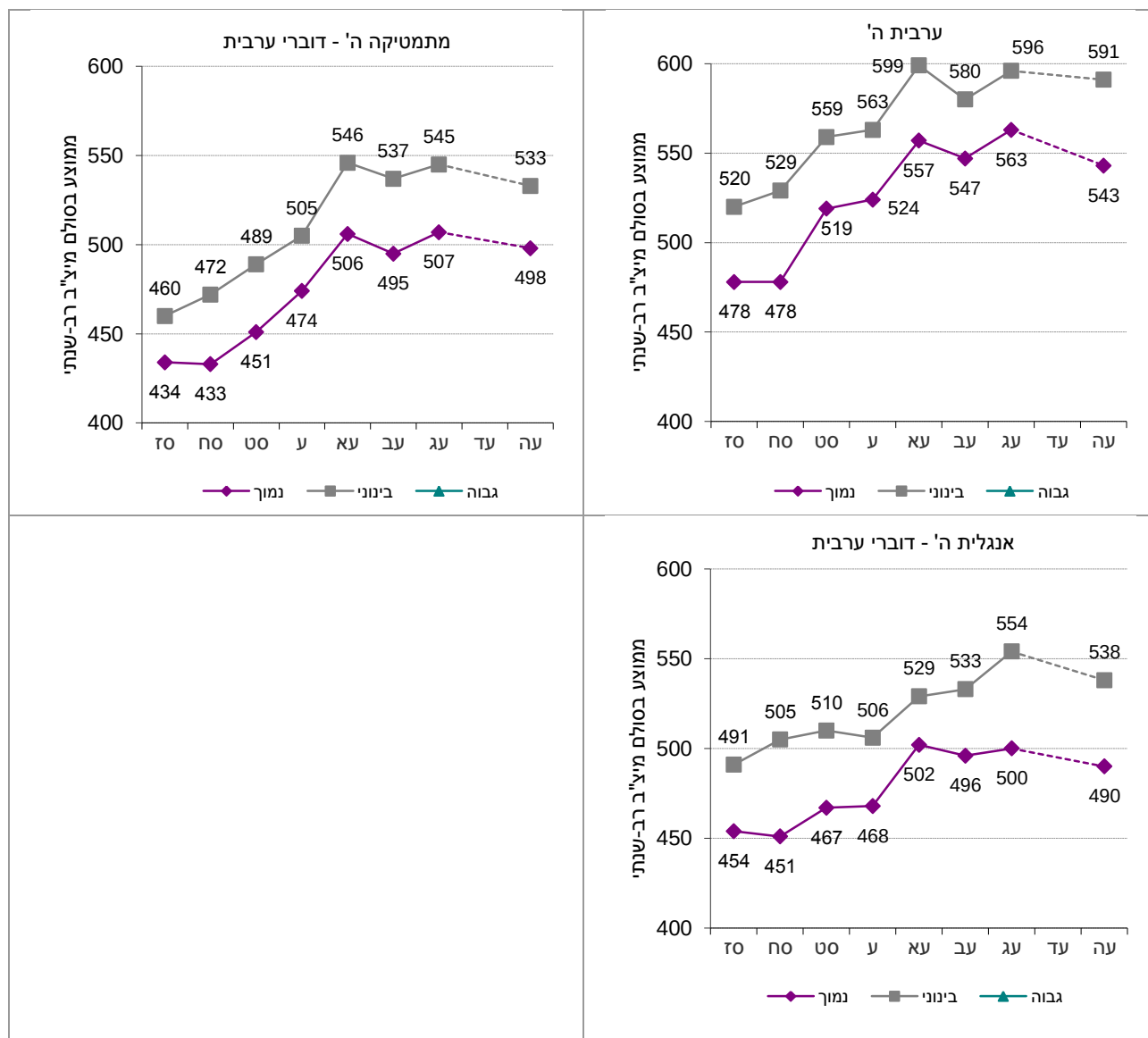
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 75 נקודות באנגלית, 85 נקודות בשפת-אם עברית, 99 נקודות במדע וטכנולוגיה, ו-105 נקודות במתמטיקה, לטובת התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- במתמטיקה נרשמה עם השנים התרחבות בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה ובינוני לבין חבריהם מרקע נמוך, שנבעה מעלייה בהישגים בקרב הראשונים וחוסר שינוי של ממש עד תשע"ג בקרב האחרונים. בשנת תשע"ה חלה לראשונה עלייה משמעותית של 18 נקודות גם בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך. (נעיר כי תשע"ב הייתה שנה חריגה בה נצפו ירידות בהישגי תלמידים מרקע בינוני וגבוה ועלייה קלה בהישגי התלמידים מרקע נמוך).
- גם במדע וטכנולוגיה ניכרת לאורך השנים מגמה של התרחבות פערי ההישגים, לרוב בעקבות עלייה תלולה יותר בהישגי תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני ונמוך. בשנת תשע"ה חלה ירידה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך יחסית לתלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני או גבוה, מה שתורם להרחבת הפערים.
- באנגלית, בחמש השנים תשע"א-תשע"ה לא חל שינוי של ממש בפערי ההישגים, זאת לאחר צמצום משמעותי שהתרחש בשנת תש"ע ונבע מעלייה תלולה בהישגי תלמידים מרקע נמוך בשנה זו. בשנים תשע"א-תשע"ה לא חלו שינויים משמעותיים בהישגי התלמידים בכל שלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי.
- בשפת-אם עברית, לא ניכרת מגמה עקבית של שינוי בפערים לאורך שנים. פער ההישגים בתשע"ה דומה לזה שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.

תרשים 13: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ה' לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב דוברי ערבית

בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, נתוניהם אינם מוצגים בתרשים.
*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 16 מעלה כי -

■ השינוי המצטבר על פני השנים בהישגים בכל מבחני המיצ"ב בכיתה ה' בבתי ספר דוברי ערבית מעיד על עלייה בהישגי התלמידים, הן בקרב תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני והן בקרב תלמידים מרקע נמוך.

■ הנתונים מצביעים על פערים ניכרים ועקביים בהישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין תלמידים מרקע נמוך, לטובת הראשונים.

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

■ בשנת תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 48 נקודות באנגלית, 48 בשפת-אם ערבית ו-35 נקודות במתמטיקה.

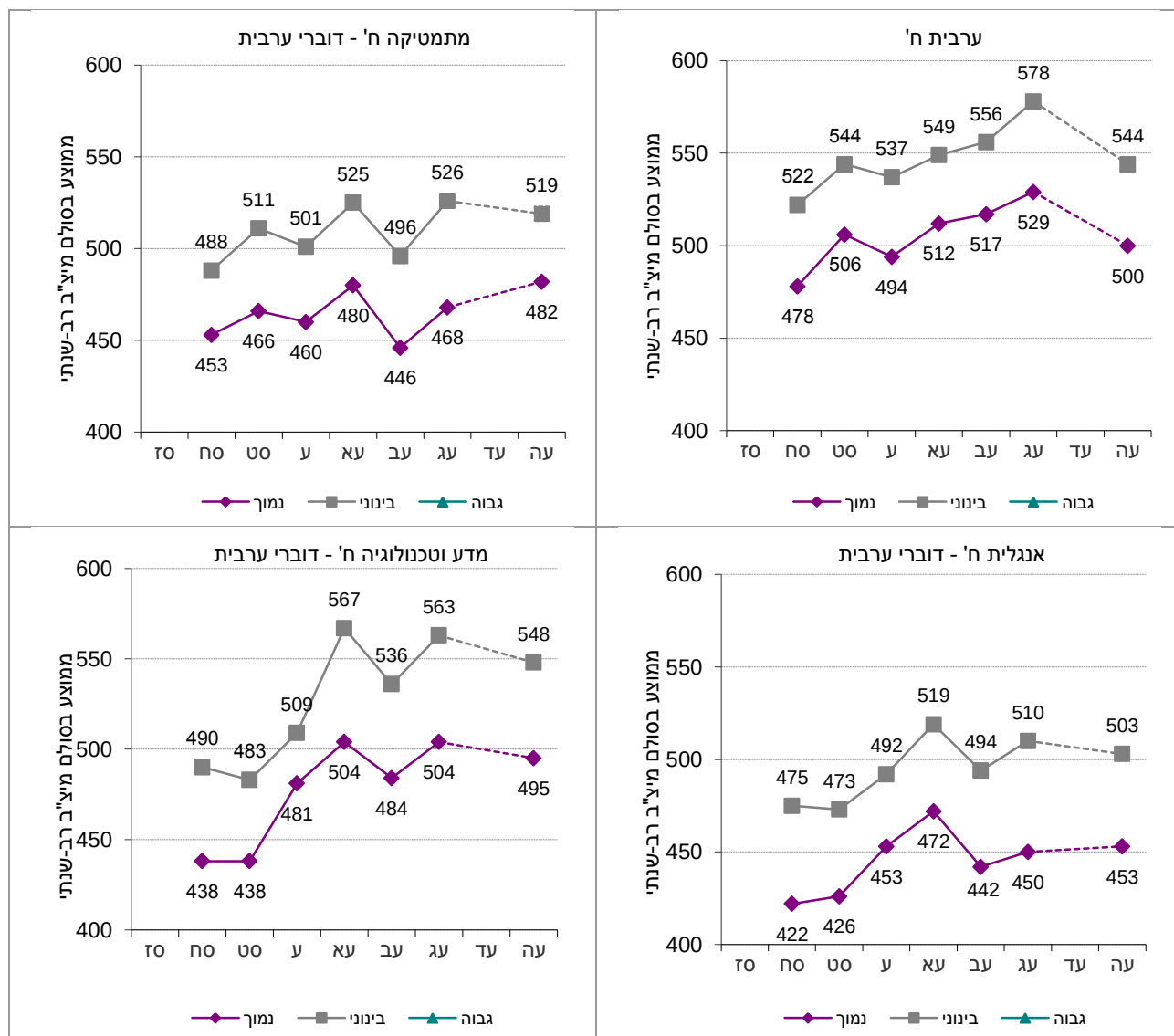
השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

■ בשפת-אם ערבית, בשנת תשע"ה חלה ירידה ניכרת של 20 נקודות בהישגי תלמידים מרקע נמוך לצד היעדר שינוי בהישגי חבריהם מרקע בינוני; כך התרחבו פערי ההישגים בינם לבין תלמידים מרקע בינוני.

■ באנגלית חלה בארבע השנים האחרונות התרחבות בפערי ההישגים, זאת בעקבות עלייה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע בינוני בהשוואה לתלמידים מרקע נמוך.

■ במתמטיקה לאורך השנים, אין שינוי של ממש בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע נמוך לתלמידים מרקע בינוני. הפער בשנת תשע"ה דומה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.

תרשים 14: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ח' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב דוברי ערבית

הערה: בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, נתוניהם אינם מוצגים בתרשים.
*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 16 מעלה כי -

- **השינוי המצטבר בין השנים תשס"ח-תשע"ה בארבעת מבחני המיצ"ב לכיתות ח' מראה על עליות בהישגי תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית, הן בקרב תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני והן בקרב תלמידים מרקע נמוך.**
- **בשנת תשע"ה, בכל ארבעת תחומי הדעת, נרשמו ירידות בהישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני, כאשר ירידה גדולה במיוחד נרשמה בשפת-אם ערבית. אצל תלמידים מרקע נמוך התמונה מעורבת, בפרט עליה מתונה נרשמה במתמטיקה וירידה גדולה נרשמה בשפת-אם ערבית.**
- **בכל השנים נמצאו פערים ניכרים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך לבין חבריהם מרקע בינוני, לטובת תלמידים מרקע בינוני. בשנת תשע"ה הפערים בכיתות ח' היו דומים בגודלם לפערים בכיתות ה'.**

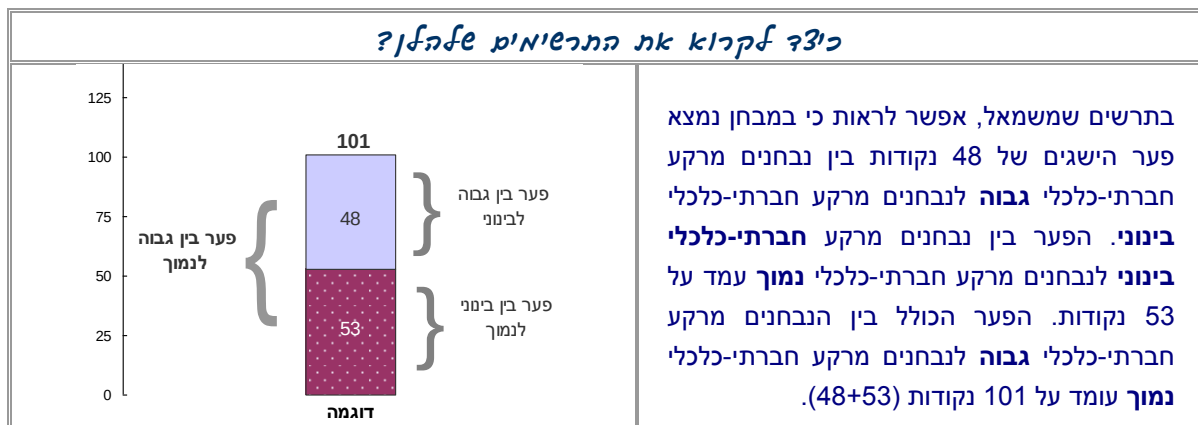
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- **בשנה"ל תשע"ג הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 53 נקודות במדע וטכנולוגיה, 50 נקודות באנגלית, 44 נקודות בשפת-אם ערבית ו-37 נקודות במתמטיקה.**

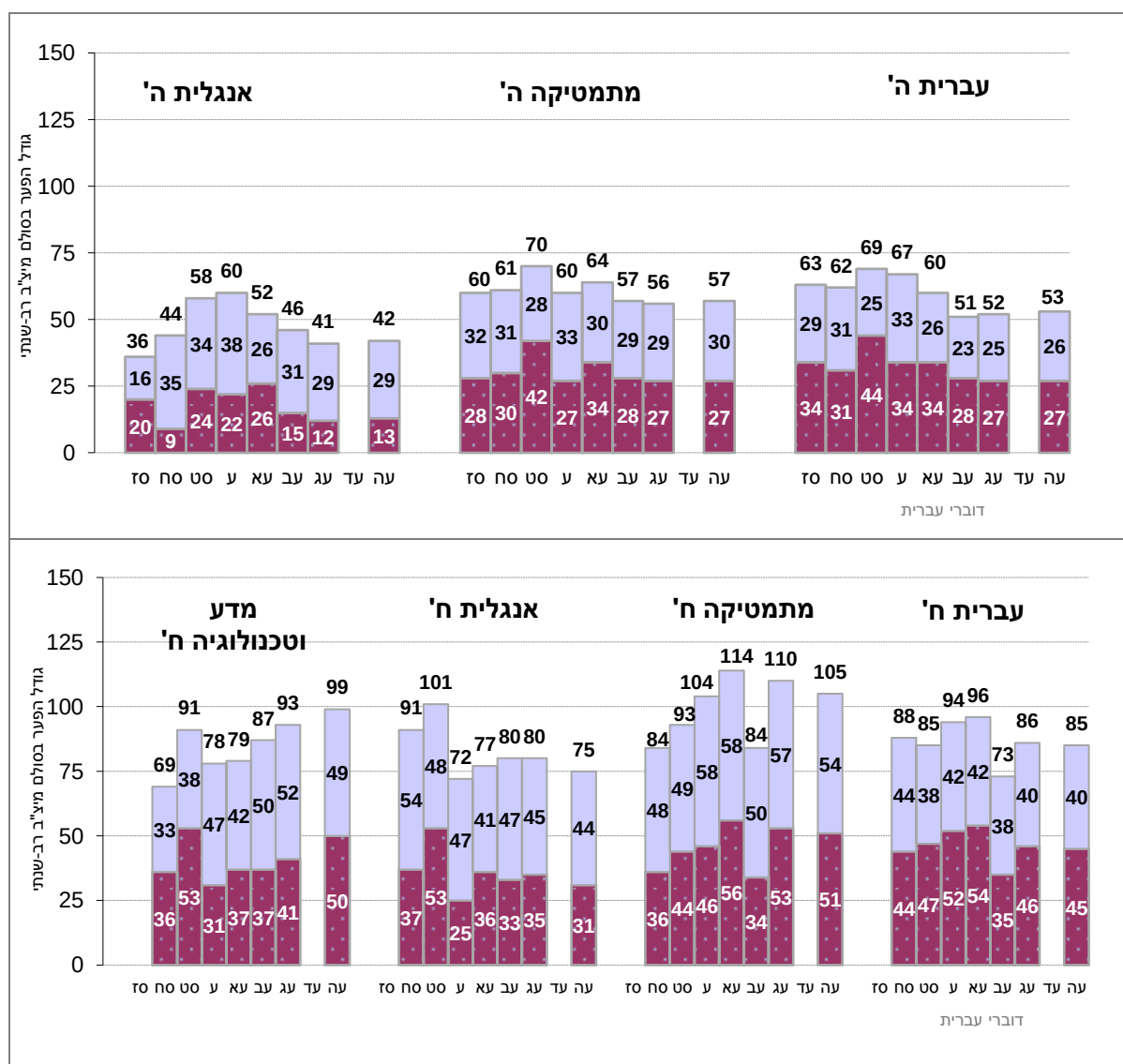
השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- **במתמטיקה, בשנת תשע"ה חלה עליה של 14 נקודות בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך וירידה של 7 נקודות בהישגי חבריהם מרקע בינוני. כתוצאה מכך הצטמצם פער ההישגים בין שתי הקבוצות, והוא דומה בתשע"ה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח. במהלך השנים הקודמות התרחבו פערי ההישגים במתמטיקה.**
- **גם באנגלית נרשם בתשע"ה צמצום קל בפער ההישגים, אך זה נבע מירידה קלה בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני. במהלך השנים תשע"א-תשע"ג התרחבו פערי ההישגים באנגלית בניגוד למגמת הצמצום שנרשמה בשנים תשס"ח-תש"ע.**
- **במדע וטכנולוגיה, ניכרת מגמה של התרחבות פערי ההישגים בחמש השנים האחרונות תשע"א-תשע"ה, בהשוואה לשלוש השנים הראשונות תשס"ח-תש"ע.**
- **בשפת-אם ערבית לאורך השנים, אין שינוי של ממש בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע נמוך לתלמידים מרקע בינוני. הפער בשנת תשע"ה זהה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.**

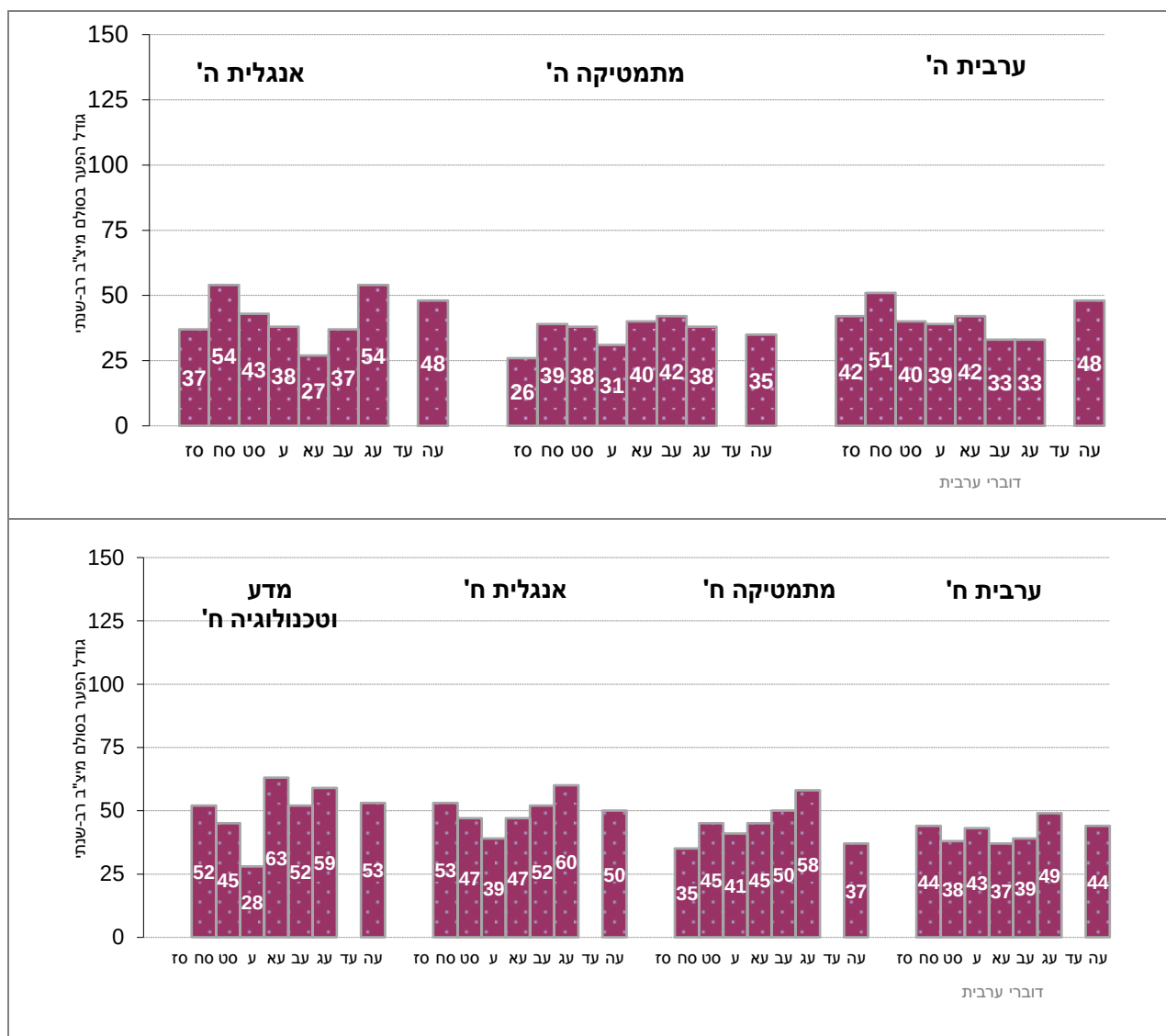
בתרשימים שלעיל הוצגו נתוני ההישגים לאורך השנים תשס"ז-תשע"ה בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי. בתרשימים 15 ו-16 שלהלן מוצגים נתונים על גודל הפערים בין הישגי תלמידים הבאים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה) בשנים אלו. בעבור כל אחד ממגזרי השפה וכל אחת מהשנים מוצגים בתרשימים הפערים בין הישגי תלמידים ברמות שונות של רקע חברתי-כלכלי: פערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע בינוני; בין הישגי תלמידים מרקע בינוני להישגי תלמידים מרקע גבוה; וכן הפער המצטבר בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע גבוה. תרשימים אלו מספקים תמונה אינטגרטיבית של גודל הפערים ושל השינויים שחלו בהם לאורך השנים.

תרשים 15: פערים בהישגים בין נבחנים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי במבחני המיצ"ב - בקרב דוברי עברית

תרשים 16: פערים בהישגים בין נבחנים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי במבחני המיצ"ב - בקרב דוברי ערבית

הערה: בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בבתי ספר דוברי ערבית, נתוניהם אינם מוצגים בתרשים.
 *בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

סיכום נתוני הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה

כללי:

- במרבית המקצועות ודרגות הכיתה, השינוי המצטבר עם השנים במבחני המיצ"ב מצביע על עליות בהישגי התלמידים בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי בנפרד.
- במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בשנת תשע"ה חלה **לראשונה** עלייה משמעותית בהישגי תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי נמוך, לאחר שבשנים הקודמות הישגי תלמידים מרקע זה נותרו ללא שינוי של ממש.
- בכל המבחנים ובכל השנים נמצאו פערים ניכרים בהישגיהם של תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי: ככל שהרקע החברתי-כלכלי גבוה יותר, כך ההישגים גבוהים יותר.
- במבחנים בשפת-אם עברית לכיתות ה' ובאנגלית לכיתות ה', נרשמו בקרב דוברי העברית בארבע השנים האחרונות פערי הישגים נמוכים במעט מהפערים שנרשמו בשנים קודמות.
- בשאר המבחנים, הן בקרב דוברי העברית והן בקרב דוברי הערבית, אין צמצום בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה לאורך השנים, ולעיתים אף חלה התרחבות.

בקרב דוברי עברית:

בכיתות ה'

- בשנה"ל תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי חבריהם מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 42 נקודות באנגלית, 53 נקודות בשפת-אם עברית ו-57 נקודות במתמטיקה.
- במתמטיקה הפערים שנרשמו בתשע"ה דומים לאלו שנרשמו בשנים קודמות. **בשפת-אם עברית ובאנגלית** נרשמו בשלוש או ארבע השנים האחרונות פערים נמוכים במעט מאלו שנרשמו בשנים קודמות. הצמצום בפערים נובע מעלייה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני וגבוה.

בכיתות ח'

- בכיתות ח' הפערים רחבים מאשר בכיתות ה'. בשנה"ל תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 75 נקודות באנגלית, 85 נקודות בשפת-אם עברית, 99 נקודות במדע וטכנולוגיה, ו-105 נקודות במתמטיקה.
- במקצועות מדע וטכנולוגיה ומתמטיקה נרשמה עם השנים התרחבות בפערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה, הנובעת מעלייה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לחבריהם מרקע נמוך. במתמטיקה, בשנת תשע"ה חלה לראשונה עלייה בהישגי תלמידים מרקע נמוך, לאחר שבכל השנים הקודמות הישגי תלמידים מרקע זה נותרו ללא שינוי של ממש. במקצועות שפת-אם עברית ואנגלית אי אפשר להצביע על מגמה ברורה של שינוי בפערי ההישגים בשנים האחרונות.

בקרב דוברי ערבית:

בכיתות ה'

- בשנה"ל תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 48 נקודות באנגלית, 48 בשפת-אם ערבית ו-35 נקודות במתמטיקה.
- במבחן בשפת-אם ערבית חלה בתשע"ה התרחבות בפערי ההישגים בעקבות ירידה משמעותית בהישגי תלמידים מרקע נמוך לצד יציבות בהישגי חבריהם מרקע בינוני. באנגלית, אפשר לזהות מגמה של התרחבות הפערים בשנים תשע"ב-תשע"ה בעקבות עלייה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע בינוני בהשוואה לתלמידים מרקע נמוך. במתמטיקה אין שינוי של ממש בפערי ההישגים לאורך השנים.

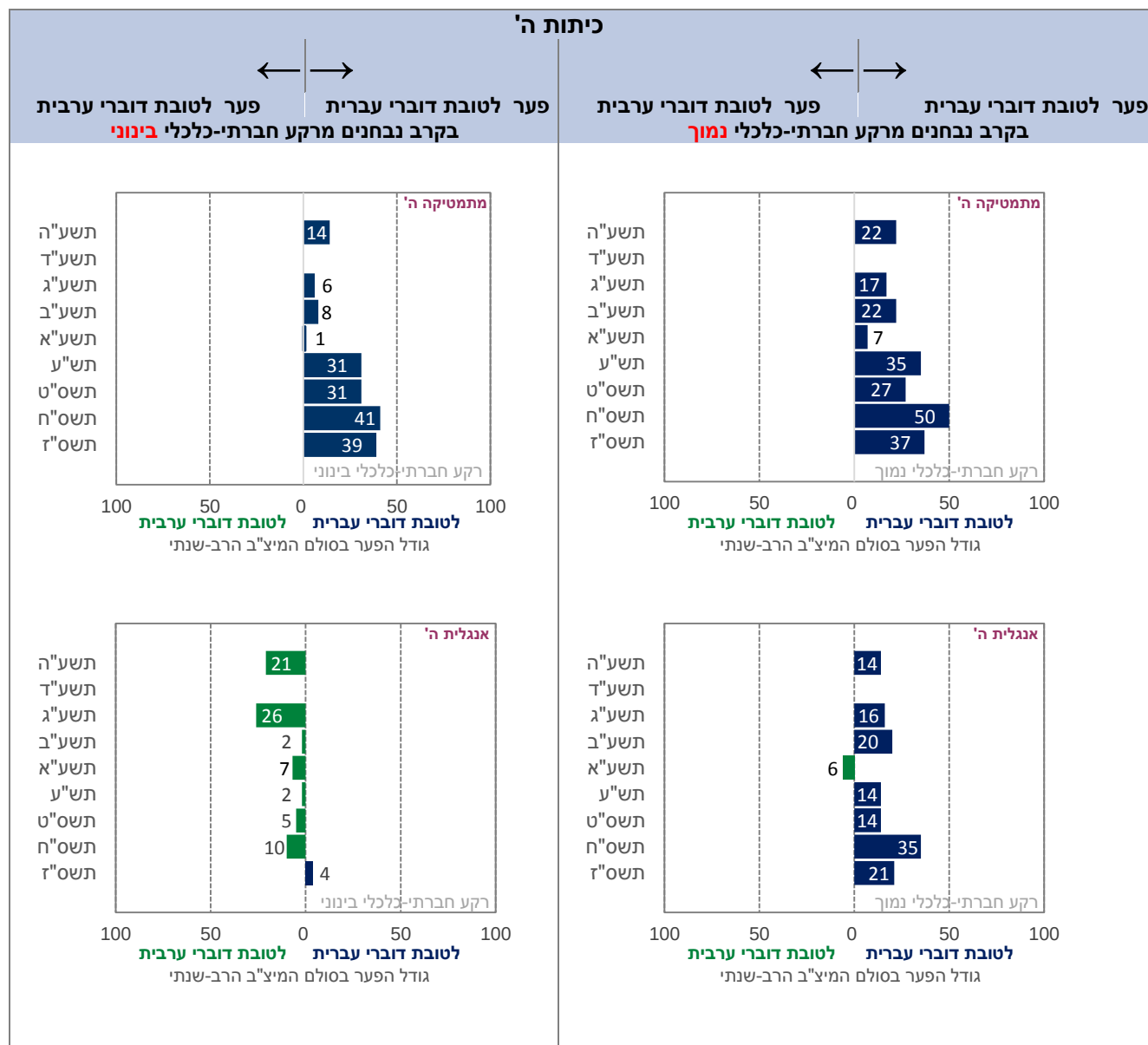
בכיתות ח'

- בשנה"ל תשע"ה הפערים בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 53 נקודות במדע וטכנולוגיה, 50 נקודות באנגלית, 44 נקודות בערבית ו-37 נקודות במתמטיקה.
- במתמטיקה, בשנת תשע"ה חלה עליה בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לצד ירידה בהישגי חבריהם מרקע בינוני. כתוצאה מכך הצטמצם פער ההישגים בין שתי הקבוצות, והוא דומה בתשע"ה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח. במהלך השנים הקודמות התרחבו פערי ההישגים במתמטיקה.
- במקצועות מדע וטכנולוגיה, אנגלית ניכרת בשנים האחרונות מגמה של התרחבות פערי ההישגים, לאחר צמצום בפערים שהתרחש בשנים תשס"ח-תש"ע. בשפת-אם ערבית אין שינוי משמעותי בפערים לאורך השנים.

פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי דומה

הניתוח הבא נועד לבחון האם אפשר לייחס את הפערים שהוצגו בפרק הקודם, בין הישגיהם של דוברי עברית להישגיהם של דוברי ערבית, לרקע החברתי-כלכלי של הנבחנים. בתרשים הבא מוצגים **בנפרד** הפערים בין הישגי תלמידים דוברי עברית לבין הישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי **נמוך**, והפערים בין הישגי תלמידים דוברי עברית לבין הישגי תלמידים דוברי ערבית מרקע חברתי-כלכלי **בינוני**, במבחני המיצ"ב לכיתות ה' במתמטיקה ובאנגלית ולכיתות ח' גם במדע וטכנולוגיה.

תרשים 17: פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית במבחני המיצ"ב לכיתות ה' - בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ובינוני

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

תרשים 18: פערים בהישגים בין דוברי עברית לדוברי ערבית במבחני המיצ"ב לכיתות ח' - בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי נמוך ובינוני

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בתרשימים שלעיל מעלה כי -

- כאשר מביאים בחשבון את הרקע חברתי כלכלי של התלמידים, הפערים בהישגים בין תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לבין תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית **מצטמצמים במידה ניכרת. במקצת מהמבחנים נמצא כי הישגי דוברי הערבית דומים ואף עולים על הישגי דוברי העברית.**
- תמונת מצב זו אינה משתקפת בממוצעים של **כלל התלמידים** במגזרי השפה. ממוצעים אלו הצביעו על פערים גדולים יותר בהישגים לטובת דוברי העברית (ר' תרשים 10 עמוד 32). זאת, בין היתר, בשל ההבדלים בפרופיל חברתי-כלכלי המאפיין את תלמידי כל אחד מהמגזרים. שיעורי התלמידים דוברי העברית מרקע חברתי-כלכלי נמוך, בינוני וגבוה הם בקירוב 15%, 40% ו-45%, בהתאמה. לעומת זאת, שיעורי התלמידים דוברי הערבית מרקע נמוך, בינוני וגבוה הם בקירוב 65%, 30%, ו-5%, בהתאמה.

בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי נמוך:

- בשנה"ל תשע"ה, במבחנים **אנגלית לכיתות ה' ו-ח' ומתמטיקה לכיתות ה'** נרשם פער בהישגים **לטובת דוברי העברית**. במבחנים מתמטיקה לכיתות ח' ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח' לא נרשם פער של ממש בין שני המגזרים.
- פער גדול במיוחד לטובת דוברי העברית נמצא במבחן באנגלית לכיתות ח', 30 נקודות בסולם הרב-שנתי. פערים דומים נרשמו גם במרבית השנים שקדמו.

בקרב נבחנים מרקע חברתי-כלכלי בינוני:

- בשנה"ל תשע"ה, במבחנים **מתמטיקה לכיתות ה' ו-ח' ואנגלית לכיתות ח'** נרשם פער בהישגים **לטובת דוברי העברית**. לעומת זאת, במבחן **אנגלית לכיתות ה'** נרשם פער בהישגים **לטובת דוברי הערבית**. במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' לא נרשם פער של ממש בין שני המגזרים.
- במקצוע **אנגלית לכיתות ה'**, לאורך השנים **הישגי דוברי הערבית מרקע חברתי-כלכלי בינוני היו דומים או גבוהים מהישגי חברהם דוברי העברית מרקע בינוני**. בשנת תשע"ה הפער **לטובת דוברי הערבית** היה 21 נקודות בסולם הרב-שנתי.

**פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
לכיתות ה' ולכיתות ח'
לפי מגזר שפה ולפי מגדר**

פערים בהישגים בין בנים ובנות

בלוחות ובתרשימים שלהלן מוצגים נתונים בדבר ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) והפערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ו-ח' באנגלית, במתמטיקה ובמדע וטכנולוגיה (בכיתות ח' בלבד) בסולם המיצ"ב הרב-שנתי. הנתונים מדווחים בעבור כלל בתי הספר ובחלוקה לדוברי עברית ולדוברי ערבית. בעבור כל מגזר שפה מוצגים גם נתוני ההישגים במבחני מיצ"ב בשפת-אם (עברית וערבית בהתאמה) לכיתות ה' ולכיתות ח'. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתנה המגדר לבין ההישגים.

הערה: בלוחות שבנספח 3.1 מוצגים נתונים מקבילים על ההישגים במיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה.

כלל בתי הספר

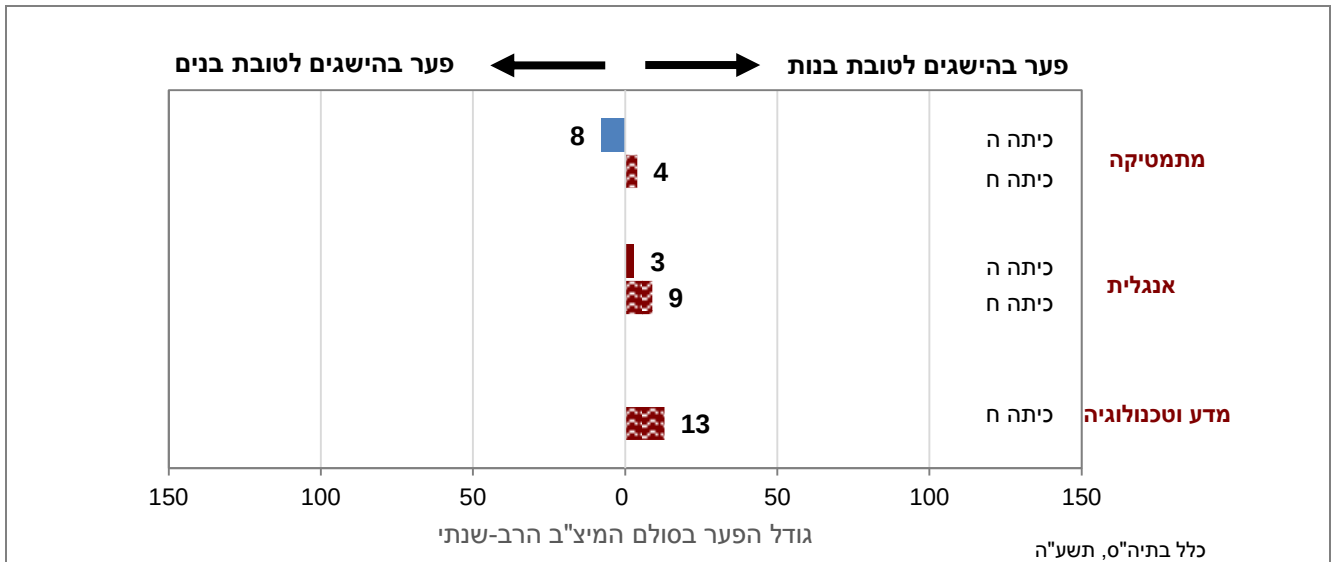
בלוח הבא ובתרשימים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה במקצועות השונים **בכלל בתי הספר בארץ**.

לוח 11: ממוצעים, סטיות תקן ופערים בהישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - כלל בתי הספר

כלל בתי הספר	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים*
	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	
כיתות										הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
מתמטיקה										
ה'	26,711	545	85	13,478	541	83	13,233	549	87	-8
ח'	25,406	532	100	12,857	534	98	12,549	530	102	4
אנגלית										
ה'	26,400	524	95	13,418	525	92	12,982	522	99	3
ח'	24,692	514	90	12,593	518	87	12,099	509	93	9
מדע וטכנולוגיה										
ח'	24,449	552	107	12,419	559	103	12,030	546	111	13

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 19: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - כלל בתי הספר

עיון בלוח ובתרשימים מעלה כי -

- בשנה"ל תשע"ה, בקרב כלל הנבחנים, הפערים בין הישגי הבנים להישגי הבנות קטנים יחסית, זאת בדומה לפערים שנרשמו בשנים קודמות.
- במבחנים במתמטיקה נמצא כי בכיתות ה' הישגי הבנים גבוהים מהישגי הבנות (ב-8 נקודות), ואילו בכיתות ח' הישגי הבנות והבנים דומים.
- במבחנים באנגלית נמצא כי בכיתות ה' הישגי הבנים והבנות דומים, ובכיתות ח' הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים (ב-9 נקודות).
- במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נמצא כי הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים (ב-13 נקודות).

בתי ספר דוברי עברית

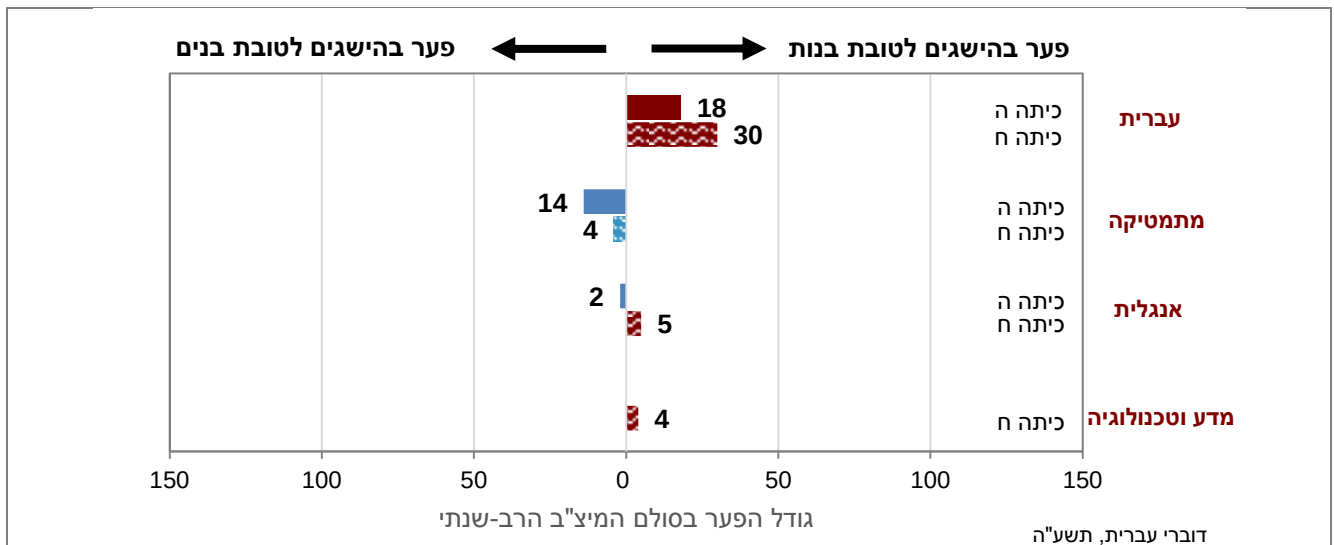
בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה במקצועות המיצ"ב השונים בבתי ספר דוברי עברית.

לוח 12: ממוצעים, סטיות תקן ופערים בהישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - דוברי עברית

דוברי עברית	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים* הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	
עברית										
ה'	19,008	537	72	9,640	546	68	9,368	528	75	18
ח'	18,070	540	93	9,002	555	87	9,068	525	95	30
מתמטיקה										
ה'	19,008	559	80	9,552	552	79	9,456	566	80	-14
ח'	18,086	548	100	8,962	546	99	9,124	550	100	-4
אנגלית										
ה'	18,832	530	96	9,548	529	93	9,284	531	99	-2
ח'	18,224	531	87	9,128	534	86	9,096	529	88	5
מדע וטכנולוגיה										
ח'	18,053	567	103	8,993	569	101	9,060	565	105	4

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 20: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - דוברי עברית

עיון בלוח ובתרשים מעלה כי בקרב דוברי העברית:

- בשפת-אם עברית לכיתות ה' ו-ח' היו הישגי הבנות גבוהים במידה ניכרת מהישגי הבנים: 18 ו- 30 נקודות, בהתאמה.
- במתמטיקה לכיתות ה' היו הישגי הבנים גבוהים מהישגי הבנות - 14 נקודות בסולם הרב-שנתי. לעומת זאת, במתמטיקה לכיתות ח' היו הישגי הבנות והבנים דומים.
- באנגלית לכיתות ה' ו-ח' במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' לא נמצאו הבדלים של ממש בין הישגי הבנים להישגי הבנות.
- תמונת הממצאים בשנה"ל תשע"ה בקרב דוברי העברית דומה לתמונה שהתקבלה בשנים קודמות.

בתי ספר דוברי ערבית

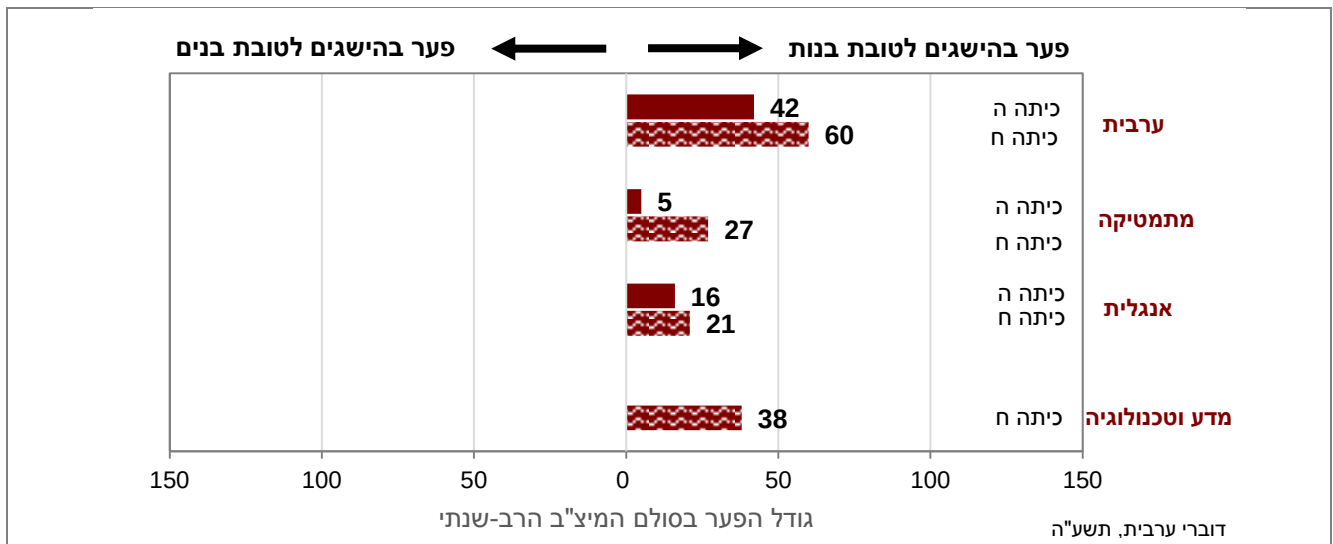
בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים במקצועות השונים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית.

לוח 13: ממוצעים, סטיות תקן ופערים בהישגי בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - דוברי ערבית

דוברי ערבית	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים*
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
ערבית										
ה'	7,304	560	92	3,740	581	80	3,564	539	99	42
ח'	7,428	518	93	3,996	546	80	3,432	486	96	60
מתמטיקה										
ה'	7,703	511	86	3,926	513	85	3,777	508	87	5
ח'	7,320	498	93	3,895	511	93	3,425	484	91	27
אנגלית										
ה'	7,568	508	92	3,870	516	88	3,698	500	95	16
ח'	6,468	476	84	3,465	486	81	3,003	465	87	21
מדע וטכנולוגיה										
ח'	6,396	520	108	3,426	537	104	2,970	499	109	38

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 21: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - דוברי ערבית

עיון בלוח ובתרשים מעלה כי בקרב דוברי הערבית:

- הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים באופן עקבי בכל שכבות הגיל ומקצועות המיצ"ב (למעט מתמטיקה ה'), וזאת בשונה מתמונת הפערים בקרב דוברי העברית.
- בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית לא נמצא פער של ממש בין הישגי בנות ובנים במתמטיקה לכיתות ה'.
- הפער הגדול ביותר לטובת הבנות נמצא בערבית לכיתות ח' - 60 נקודות בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, הפער הקטן ביותר לטובת הבנות נרשם באנגלית לכיתות ה' - 16 נקודות. הפערים לטובת הבנות בכיתות ח' גבוהים מהפערים בכיתות ה'.
- תמונת הממצאים בשנה"ל תשע"ג בקרב דוברי הערבית דומה לתמונה שהתקבלה בשנים קודמות.

סיכום נתוני הפערים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב בתשע"ה

- בקרב דוברי העברית: הישגי הבנות גבוהים במידה ניכרת מהישגי הבנים במבחנים בשפת-אם לכיתות ה' ו-ח' (ב-18 נקודות ו-30 נקודות, בהתאמה), ואילו במתמטיקה לכיתה ה' הישגי הבנים גבוהים מהישגי הבנות (ב-14 נקודות). בשאר המבחנים, מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה לכיתות ח' ואנגלית לכיתות ה' ו-ח' לא נמצאו הבדלים של ממש בין הישגי הבנים להישגי הבנות.
- בקרב דוברי הערבית: הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים בכל המקצועות ובכל שכבות הגיל (למעט מתמטיקה ה'). הפערים לטובת הבנות בכיתה ח' גבוהים מהפערים המקבילים בכיתה ה'. הפער הגדול ביותר נרשם במבחנים בערבית לכיתות ח' (60 נקודות). במתמטיקה לכיתות ה' הישגי הבנים דומים להישגי הבנות.
- בשני מגזרי השפה נמצאו פערים גדולים בהישגים לטובת הבנות במבחנים בשפת-אם לכיתות ח'. במבחן במתמטיקה לכיתות ה' הישגי הבנים גבוהים מהישגי הבנות בקרב דוברי העברית, או דומים להם בקרב דוברי הערבית.
- תמונת הממצאים בשנה"ל תשע"ה תואמת לתמונה שהתקבלה בשנים קודמות, זאת בקרב דוברי העברית ובקרב דוברי הערבית.
- הפערים בין בנים ובנות גדולים בהרבה אצל תלמידים בבתי-ספר דוברי ערבית לעומת תלמידים בבתי-ספר דוברי עברית.

**הישגים במבחני המיצ"ב
תשע"ה
בבתי ספר דוברי עברית
לפי סוג פיקוח**

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני - לפי סוג פיקוח

בלוח שלהלן מוצגים מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בשכבות ה' ו-ח' באחוזים בעבור כלל בתי ספר דוברי עברית ובחלוקה לפי סוג פיקוח (ממלכתי/ממלכתי-דתי)⁸. כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

לוח 14: מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב תשע"ה ושיעוריהם (באחוזים) בשכבות ה' ו-ח' - לפי סוג פיקוח

המגזר	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
פיקוח ממלכתי	ה'	284	628	16,481	92%
	ח'	140	568	15,850	90%
	כלל השכבות	382	1,196	32,331	91%
פיקוח ממ"ד	ה'	131	254	5,391	90%
	ח'	83	194	4,301	88%
	כלל השכבות	184	448	9,692	89%
דוברי עברית	ה'	415	882	21,872	91%
	ח'	223	762	20,151	89%
	כלל השכבות	566	1,644	42,023	90%

עיון בלוח שלעיל מעלה כי שיעורי התלמידים שנבחנו במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' בבתי ספר דוברי עברית שבפיקוח הממלכתי-דתי נמוכים במעט משיעורי ההשתתפות המקבילים בבתי הספר שבפיקוח ממלכתי (פערים של 2% לטובת הפיקוח הממלכתי).

⁸ לצורך פישוט הדיווח על מספרי הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים המדווחים לעיל מבוססים על ההשתתפות במבחן בשפת-אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחנים.

**הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח'
בבתי ספר דוברי עברית
לפי סוג פיקוח**

הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח: ממלכתי וממלכתי-דתי

המבחנים בשפת-אם עברית

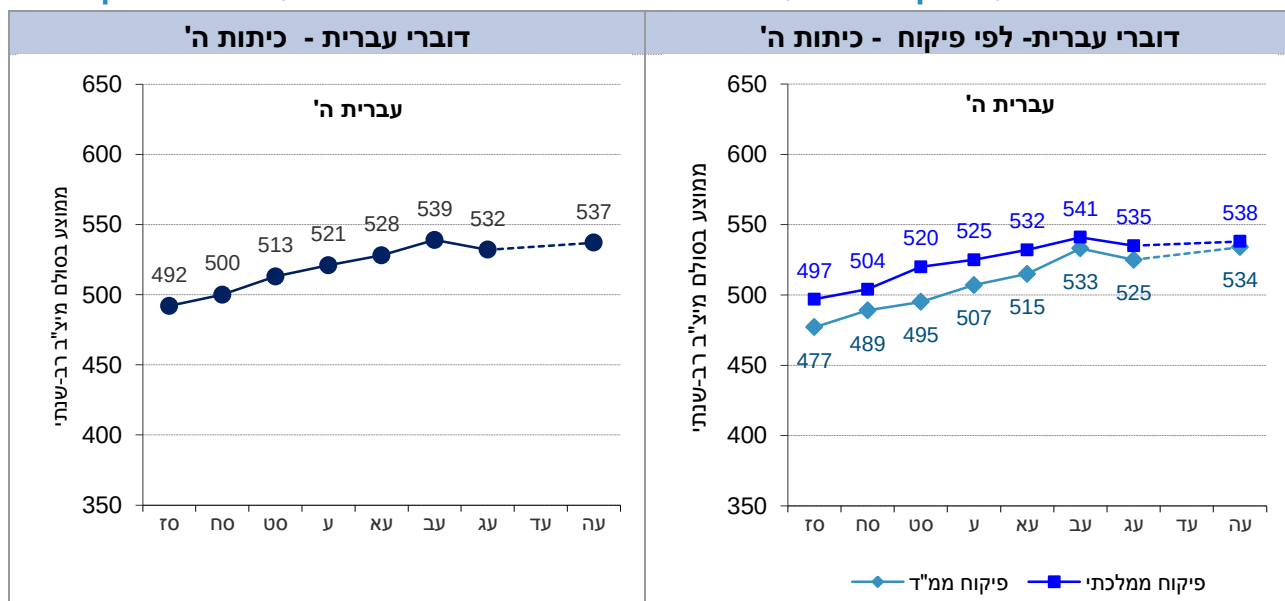
כיתות ה'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי הספר דוברי העברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן בעברית לכיתות ה' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 14).

לוח 15: ממוצעים וסטיות תקן בעברית לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

עברית ה'	דוברי עברית			פיקוח ממלכתי			פיקוח ממ"ד		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	106	492	13,899	103	497	10,696	111	477	3,203
תשס"ח	100	500	13,904	97	504	10,297	106	489	3,607
תשס"ט	91	513	13,653	87	520	9,888	102	495	3,765
תש"ע	82	521	14,138	80	525	10,955	84	507	3,183
תשע"א	72	528	15,406	69	532	11,937	79	515	3,469
תשע"ב	68	539	13,265	67	541	9,743	70	533	3,522
תשע"ג	69	532	13,445	67	535	9,809	73	525	3,636
תשע"ה	72	537	19,008	72	538	14,422	72	534	4,586

תרשים 22: ממוצעי הציון הכולל בעברית לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- הישיג תלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי במבחן בעברית לכיתות ה' עלו במעט בתשע"ה בהשוואה לתשע"ג, עליה של 9 נקודות. לעומת זאת, בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי לא חל שינוי של ממש בהישגים.
- במהלך השנים תשס"ז-תשע"ה חלה בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי עלייה מתונה של 41 נקודות, ובפיקוח הממלכתי-דתי עלייה ניכרת של 57 נקודות. בשני סוגי הפיקוח העלייה התרחשה בשנים תשס"ז-תשע"ב, ואילו בשנים האחרונות תשע"ב-תשע"ה יש התייבשות בהישגי התלמידים.
- בשנה"ל תשע"ה, לראשונה, לא נמצאו פערים של ממש בהישגים במבחן בעברית לכיתות ה' בין תלמידים בפיקוח הממלכתי לבין תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי, זאת בעוד שבכל השנים הקודמות נרשם פער הישגים מתון עד ניכר לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי.

הערה: נתוני עברית ה' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-2 כיתות (מתוך 882 כיתות בבתי ספר דוברי עברית) עקב חשד לפגיעה בטווח הבחינות. 2 כיתות (מתוך 628 כיתות) בפיקוח הממלכתי. לא נפסלו כיתות בפיקוח הממלכתי-דתי.

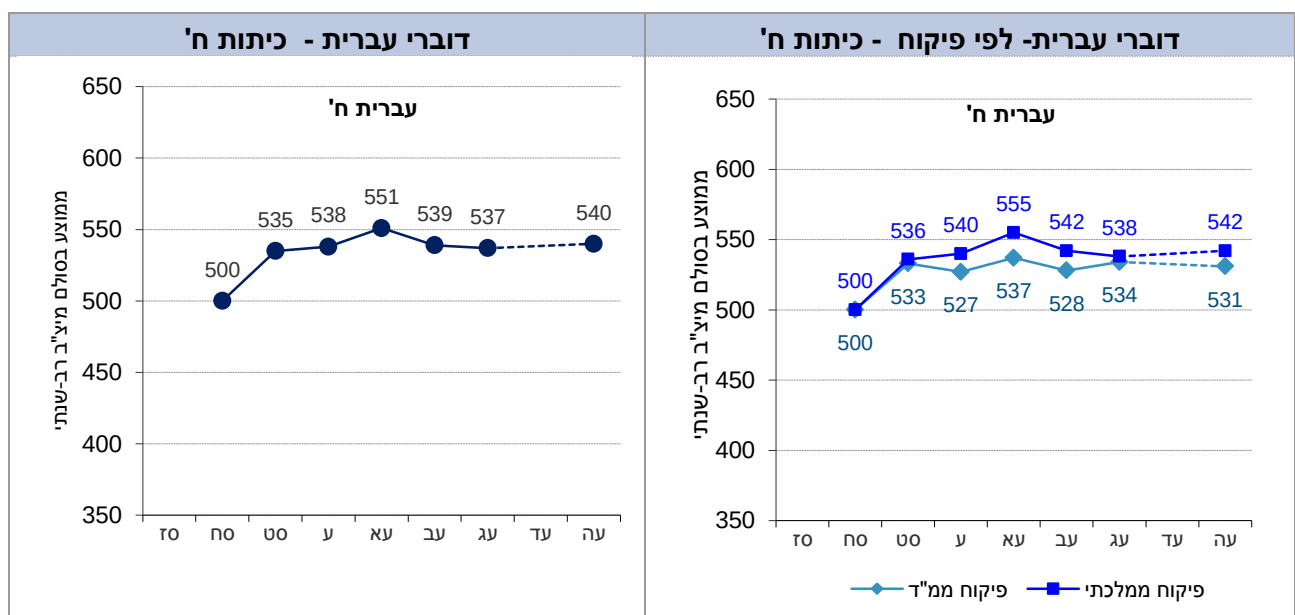
כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן בעברית לכיתות ח' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 16).

לוח 16: ממוצעים וסטיות תקן בעברית לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

עברית ח'	דוברי עברית			פיקוח ממלכתי			פיקוח ממ"ד		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ח	100	500	13,933	100	500	11,097	99	500	2,836
תשס"ט	98	535	13,376	98	536	10,390	99	533	2,986
תש"ע	92	538	13,445	88	540	10,261	103	527	3,184
תשע"א	92	551	14,528	89	555	11,626	99	537	2,902
תשע"ב	87	539	14,520	86	542	11,239	89	528	3,281
תשע"ג	89	537	13,499	88	538	10,609	93	534	2,890
תשע"ה	93	540	18,070	92	542	14,259	96	531	3,811

תרשים 23: ממוצעי הציון הכולל בעברית לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מצי"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- בשנה"ל תשע"ה הישגיהם של התלמידים דוברי העברית במבחן בעברית לכיתות ח' דומים להישגים שנרשמו בתשע"ג, וזאת בשני סוגי הפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי.
- בשנים תשס"ח-תשע"ה חלה בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי עלייה ניכרת בהישגים של 42 נקודות, ובפיקוח הממלכתי-דתי עלייה מתונה של 31 נקודות.
- פער הישגים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי שנסגר בשנת תשע"ג, נפתח שוב בתשע"ה והוא עומד על 11 נקודות. הפער נובע מעליה מזערית בהישגים בפיקוח הממלכתי וירידה מזערית בהישגים בפיקוח הממלכתי-דתי. שינויים אלו, שכל אחד בנפרד אינו משמעותי, מצטברים לכדי פער של ממש בין שני סוגי הפיקוח.

$$1 + \frac{3}{2} = 2$$

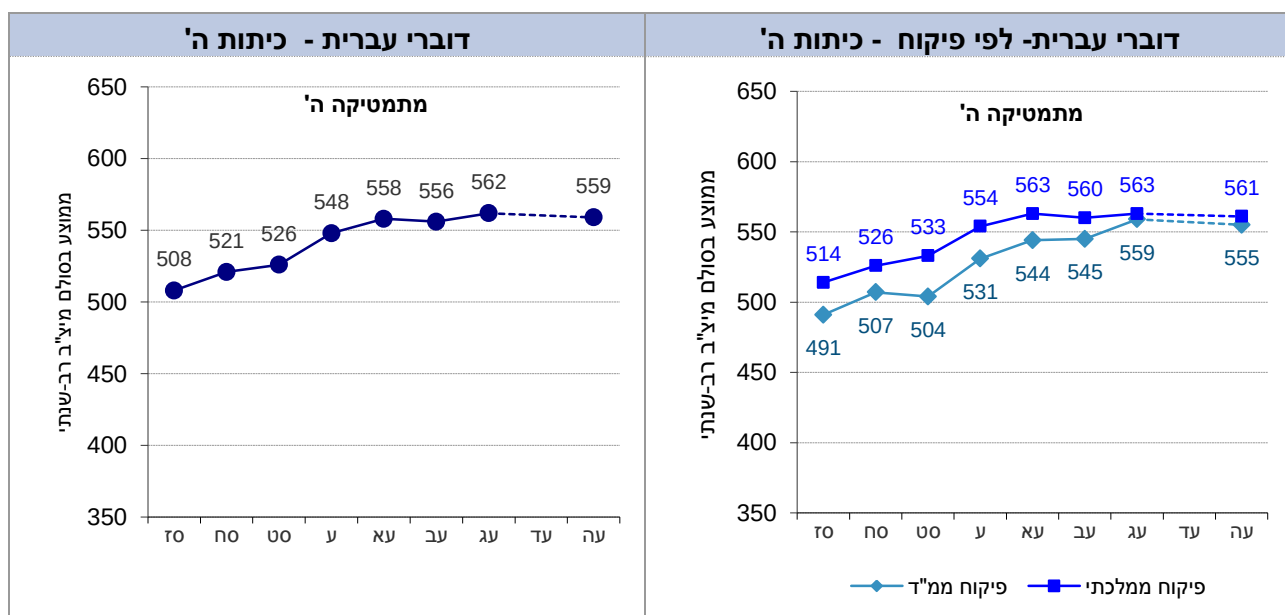
המבחנים במתמטיקה כיתות ה'

בלוח שלהלן ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן במתמטיקה לכיתות ה' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 19).

לוח 17: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

מתמטיקה ה'	דוברי עברית			פיקוח ממלכתי			פיקוח ממ"ד		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	93	508	14,184	91	514	10,901	97	491	3,283
תשס"ח	93	521	13,884	91	526	10,255	98	507	3,629
תשס"ט	93	526	13,642	90	533	9,900	99	504	3,742
תש"ע	84	548	14,164	82	554	10,980	88	531	3,184
תשע"א	78	558	15,352	76	563	11,891	82	544	3,461
תשע"ב	82	556	13,218	81	560	9,739	86	545	3,479
תשע"ג	82	562	13,433	80	563	9,832	85	559	3,601
תשע"ה	80	559	19,008	81	561	14,462	79	555	4,546

תרשים 24: ממוצעי הציון הכולל במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- בשנה"ל תשע"ה הישגיהם של התלמידים דוברי העברית במבחן במתמטיקה לכיתות ה' דומים להישגים שנרשמו בתשע"ג, וזאת בשני סוגי הפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי.
- במהלך השנים תשס"ז-תשע"ה חלה עליה בהישגים בשני סוגי הפיקוח: עליה ניכרת של 47 נקודות בפיקוח הממלכתי, ועליה גדולה של 64 נקודות בפיקוח הממלכתי-דתי.
- בשנה"ל תשע"ה, בדומה לשנת תשע"ג, הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי דומים להישגי חבריהם בפיקוח הממלכתי. בשנים תשס"ז-תשע"ט ניכר פער לטובת הפיקוח הממלכתי, והחל משנת תשע"ע בתהליך הדרגתי הצטמצם פער הישגים זה.

$$1 + \frac{3}{2} = 2$$

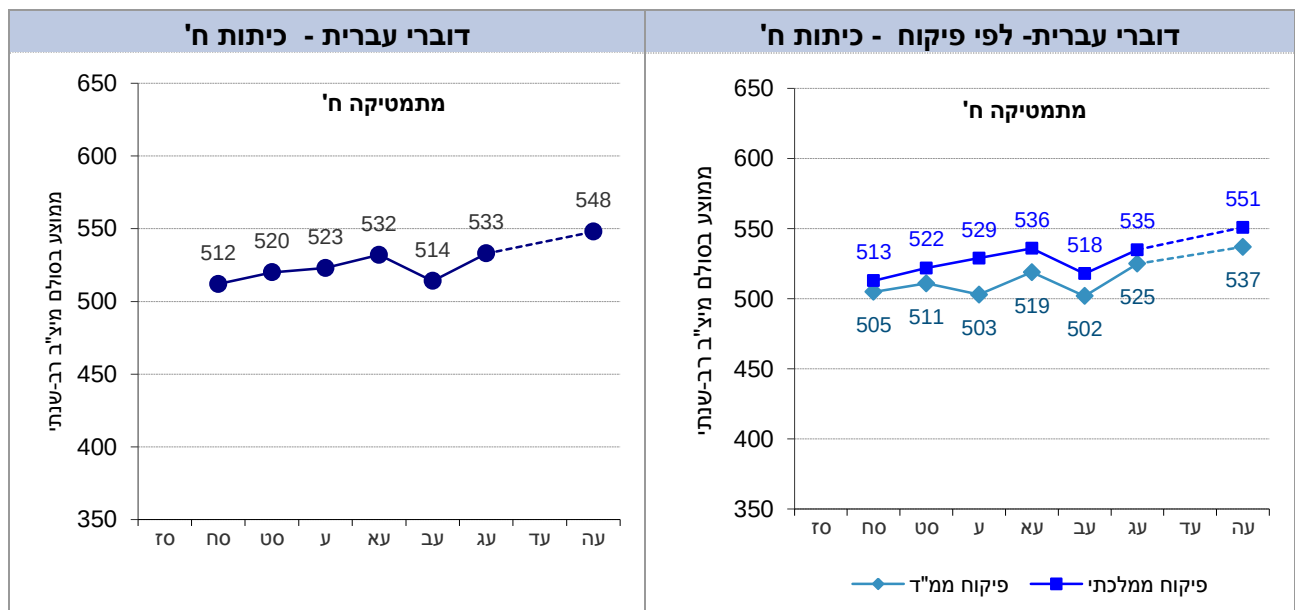
כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן במתמטיקה לכיתות ח' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 21).

לוח 18: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

פיקוח ממ"ד			פיקוח ממלכתי			דוברי עברית			מתמטיקה ח'
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
94	505	2,838	104	513	10,637	102	512	13,475	תשס"ח
100	511	2,988	100	522	10,233	100	520	13,221	תשס"ט
99	503	3,180	101	529	10,219	101	523	13,399	תש"ע
96	519	2,903	98	536	11,567	97	532	14,470	תשע"א
95	502	3,228	98	518	11,262	97	514	14,490	תשע"ב
97	525	2,882	99	535	10,661	98	533	13,543	תשע"ג
96	537	3,779	100	551	14,307	100	548	18,086	תשע"ה

תרשים 25: ממוצעי הציון הכולל במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

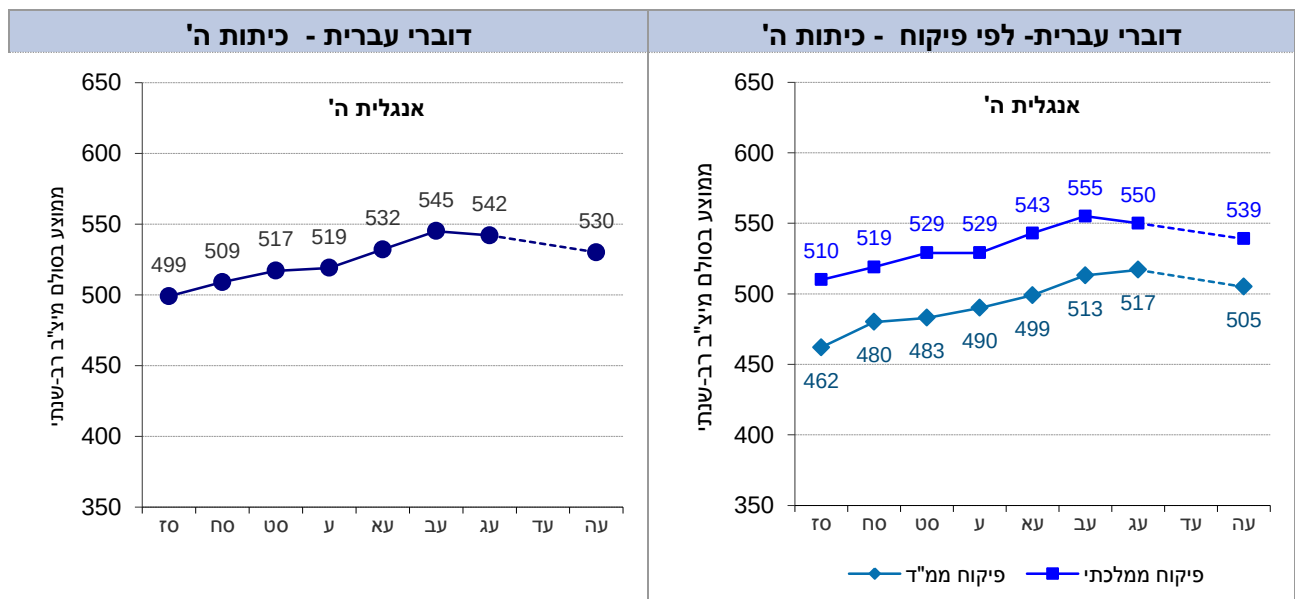
- במבחן במתמטיקה לכיתות ח' הישגי התלמידים דוברי העברית בשני סוגי הפיקוח עלו בתשע"ה בהשוואה לתשע"ג: בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי חלה עלייה ניכרת של 16 נקודות, ובקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי חלה עלייה מתונה של 12 נקודות.
- במהלך השנים תשס"ח-תשע"ה חלה סך הכל עלייה ניכרת של 38 נקודות בפיקוח הממלכתי, ועלייה מתונה של 32 נקודות בפיקוח הממלכתי-דתי.
- הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי גבוהים במעט מהישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי לאורך כל השנים. בחמש השנים האחרונות תשע"א-תשע"ה, פער ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי הוא כ-15 נקודות.

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן באנגלית לכיתות ה' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 23).

לוח 19: ממוצעים וסטיות תקן באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

אנגלית ה'	דוברי עברית			פיקוח ממלכתי			פיקוח ממ"ד		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	100	499	12,925	96	510	9,714	106	462	3,211
תשס"ח	96	509	14,408	91	519	11,208	102	480	3,200
תשס"ט	97	517	14,986	92	529	11,500	102	483	3,486
תש"ע	95	519	13,436	90	529	9,865	102	490	3,571
תשע"א	92	532	13,680	88	543	10,132	98	499	3,548
תשע"ב	89	545	13,824	86	555	10,853	91	513	2,971
תשע"ג	88	542	14,726	85	550	11,341	92	517	3,385
תשע"ה	96	530	18,832	94	539	14,408	97	505	4,424

תרשים 26: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** ירדו הישגי התלמידים דוברי העברית במבחן באנגלית לכיתות ה' בהשוואה לתשע"ג: **ירידה מתונה של 11 נקודות בפיקוח הממלכתי וירידה מתונה דומה של 12 נקודות בפיקוח הממלכתי-דתי.**
- במהלך השנים **תשס"ז-תשע"ה** חלה עלייה בקרב תלמידים בשני סוגי הפיקוח: **עלייה מתונה של 29 נקודות בפיקוח הממלכתי, ועלייה ניכרת של 43 נקודות בפיקוח הממלכתי-דתי.**
- בכל השנים הישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי גבוהים** מהישגי תלמידים **בפיקוח הממלכתי-דתי.** בשנים תשע"ג ותשע"ה **הצטמצם במעט פער ההישגים** לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי: **33 נקודות בתשע"ג ו-34 נקודות בתשע"ה** לעומת פער של כ-45 נק' בשנים קודמות.

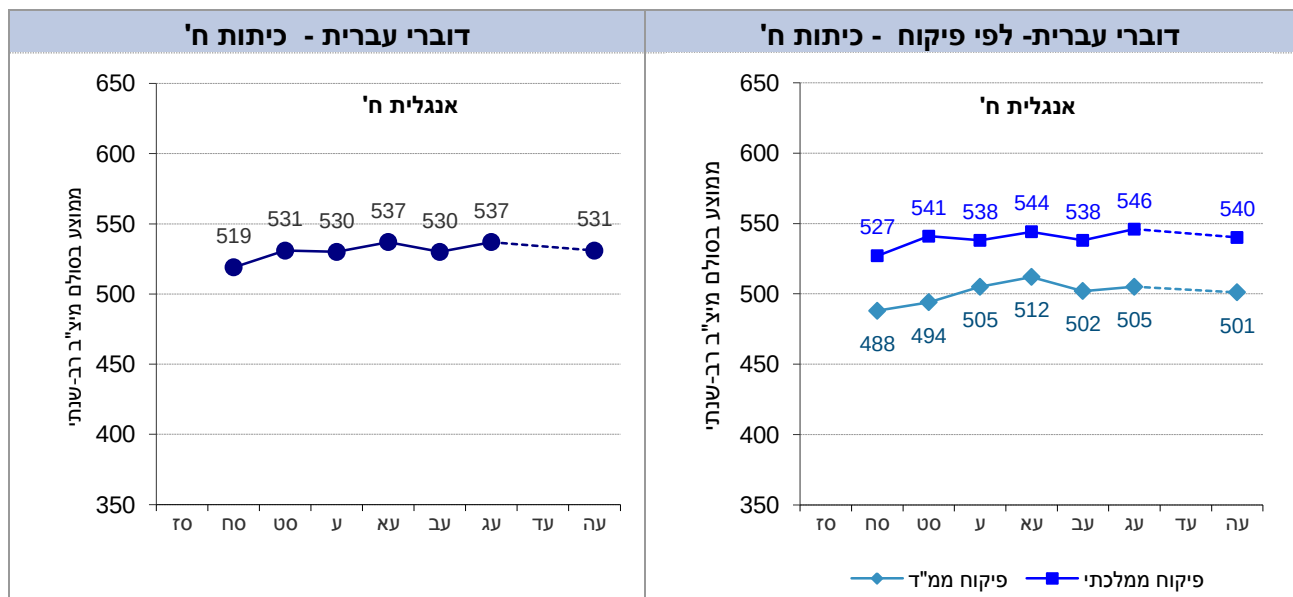
כיתות ח'

בלוח שלהלן ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן באנגלית לכיתות ח' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 25).

לוח 20: ממוצעים וסטיות תקן בהישגים באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

אנגלית ח'	דוברי עברית			פיקוח ממלכתי			פיקוח ממ"ד		
	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת
תשס"ח	13,142	519	99	10,154	527	96	2,988	488	102
תשס"ט	13,754	531	95	10,910	541	92	2,844	494	96
תש"ע	14,089	530	92	11,068	538	89	3,021	505	97
תשע"א	13,197	537	83	10,386	544	81	2,811	512	88
תשע"ב	13,967	530	85	10,752	538	82	3,215	502	89
תשע"ג	14,351	537	88	11,554	546	84	2,797	505	92
תשע"ה	18,224	531	87	14,497	540	84	3,727	501	91

תרשים 27: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- במבחן באנגלית לכיתות ח' בשנה"ל תשע"ה חלה ירידה קלה של 6 נקודות בהישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי. לעומת זאת בפיקוח הממלכתי-דתי לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים.
- במהלך השנים תשס"ח-תשע"ה חלה עלייה קלה של 13 נקודות בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי. בפיקוח הממלכתי העליה התרחשה בשנת תשס"ט, ומאז לא חל שינוי משמעותי בהישגי התלמידים. בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמה עלייה רציפה לאורך השנים הראשונות תשס"ח-תשע"א, בתשע"ב נרשמה ירידה ומאז לא חל שינוי של ממש בהישגים.
- הישגי התלמידים דוברי העברית בפיקוח הממלכתי גבוהים מהישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי לאורך כל השנים. פער ההישגים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי בתשע"ה עומד על 39 נקודות, והוא זהה לפער בשנת הבסיס תשס"ח.

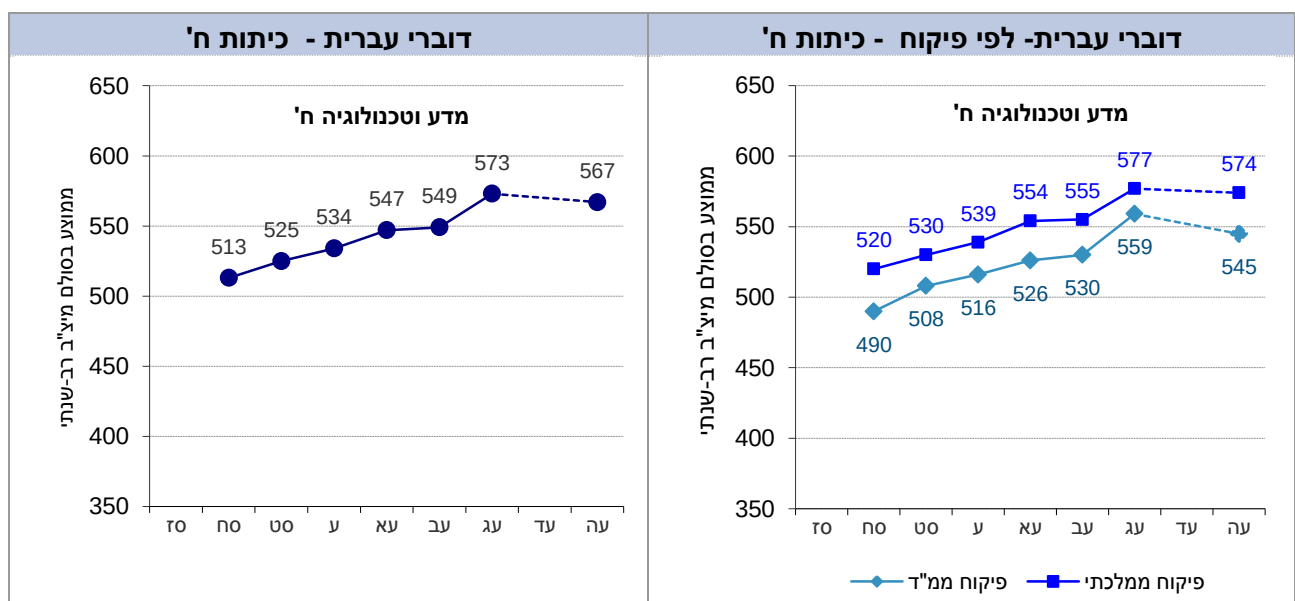
המבחן במדע וטכנולוגיה כיתות ח'

בלוח שלהלן ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים בכלל בתי ספר דוברי העברית ולפי פיקוח ממלכתי וממלכתי-דתי במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 27).

לוח 21: ממוצעים וסטיות תקן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

פיקוח ממ"ד			פיקוח ממלכתי			דוברי עברית			מדע וטכנולוגיה ח'
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
93	490	2,956	93	520	9,992	94	513	12,948	תשס"ח
103	508	2,761	98	530	10,740	99	525	13,501	תשס"ט
93	516	2,932	95	539	10,850	95	534	13,782	תש"ע
96	526	2,899	97	554	10,440	97	547	13,339	תשע"א
97	530	3,294	100	555	10,704	100	549	13,998	תשע"ב
101	559	2,896	105	577	11,514	104	573	14,410	תשע"ג
99	545	3,705	103	574	14,348	103	567	18,053	תשע"ה

תרשים 28: ממוצעי הציון הכולל במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי עברית ולפי פיקוח

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מצי"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- בשנה"ל תשע"ה**, בהשוואה לתשע"ג, חלה לראשונה **ירידה מתונה** של 14 נקודות בהישגי תלמידים בבתי ספר דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי-דתי**. לעומת זאת, **בפיקוח הממלכתי לא חל שינוי של ממש** בהישגי התלמידים.
- בשנים **תשס"ח-תשע"ה** חלה עלייה גדולה בקרב התלמידים משני סוגי הפיקוח: 54 נקודות **בפיקוח הממלכתי** ו- 55 נקודות **בפיקוח הממלכתי-דתי**. ככלל, העליות בהישגים התרחשו באורח הדרגתי לאורך השנים תשס"ח-תשע"ג.
- הישגי תלמידים דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי גבוהים** מהישגי תלמידים **בפיקוח הממלכתי-דתי**. בשנה"ל תשע"ה **התרחב שוב פער ההישגים** לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, לאחר צמצום משמעותי שהתרחש בתשע"ג. פער ההישגים בתשע"ה עומד על 29 נקודות, והוא דומה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.

הערה: נתוני מדעים ח' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ-4 כיתות (מתוך 758 כיתות בבתי ספר דוברי עברית) עקב חשד לפגיעה בטווח הבחינות. 4 כיתות (מתוך 193 כיתות) בפיקוח הממלכתי-דתי. לא נפסלו כיתות בפיקוח הממלכתי.

סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה - בתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח

כיתות ה'

- הישגי התלמידים במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' בקרב כלל דוברי העברית ובקרב שני סוגי הפיקוח מצביעים על מגמה מעורבת של שינוי בתחומי הדעת השונים בהשוואה לשנת תשע"ג.
 - בשפת-אם עברית נרשמה עלייה קלה בהישגי תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי (9 נק') בהשוואה לתשע"ג, ואילו בהישגי תלמידים בפיקוח הממלכתי לא חל שינוי של ממש. בעקבות זאת, לראשונה, לא נמצאו פערים של ממש בהישגים בין תלמידים בפיקוח הממלכתי לבין תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי.
 - במתמטיקה לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים בשני סוגי הפיקוח, הממלכתי והממלכתי-דתי. בשנת תשע"ה, בדומה לתשע"ג, לא נמצאו פערים של ממש כך שהישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי דומים להישגי חבריהם בפיקוח הממלכתי.
 - באנגלית נרשמה בשנת תשע"ה ירידה מתונה בהישגי תלמידים בשני סוגי הפיקוח: ירידה של 11 נקודות בפיקוח הממלכתי וירידה של 12 נקודות בפיקוח הממלכתי-דתי. בשנים האחרונות, תשע"ג ותשע"ה, הצטמצם במעט פער ההישגים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, אך עדיין נותר פער ניכר (34 נק').

אשר למגמה על פני השנים (תשס"ז - תשע"ה):

- בראיה רב שנתית, בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ה' נרשמו בין השנים תשס"ז-תשע"ה עליות בהישגי תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי.
 - בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי נרשמו במהלך השנים עליות בהישגים: עלייה ניכרת במתמטיקה (47 נק') ועליות מתונות יותר בשפת-אם עברית (41 נק') ובאנגלית (29 נק').
 - בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמו במהלך השנים עליות גדולות יותר: עלייה גדולה במתמטיקה (64 נק') ועליות ניכרות בשפת-אם עברית (57 נק') ובאנגלית (43 נק').

כיתות ח'

- במבחני המיצ"ב לכיתות ח', בדומה לכיתות ה', הישגי התלמידים בשנת תשע"ה בקרב כלל דוברי העברית ובקרב שני סוגי הפיקוח, מצביעים על מגמה מעורבת של שינוי בהשוואה לשנת תשע"ג.
 - במתמטיקה נרשמה עלייה ניכרת בהישגי תלמידים בפיקוח הממלכתי (16 נק') ועלייה מתונה יותר בפיקוח הממלכתי-דתי (12 נק'). פער ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי דומה בתשע"ה לפערים שנרשמו בשנים קודמות (כ-15 נק').
 - בשפת-אם עברית לא חל שינוי של ממש בהישגיהם של תלמידים בשני סוגי הפיקוח, הממלכתי והממלכתי-דתי. בתשע"ה התרחב במעט פער ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי (11 נק').
 - באנגלית חלה ירידה קלה בהישגי תלמידים בפיקוח הממלכתי (6 נק'), ואילו בפיקוח הממלכתי-דתי לא חל שינוי של ממש בהישגים. פער ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי דומה בתשע"ה לפערים שנרשמו בשנים קודמות (39 נק').
 - במדע וטכנולוגיה הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי דומים בתשע"ה להישגיהם בתשע"ג, ואילו בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמה ירידה מתונה בהישגים (14 נק'). כתוצאה מכך, בתשע"ה התרחב שוב פער ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי (29 נק'), לאחר צמצום משמעותי שהתרחש בתשע"ג.

אשר למגמה על פני השנים (תשס"ח - תשע"ה):

- בראיה רב שנתית, בכל מבחני המיצ"ב לכיתות ח' נרשמו בין השנים תשס"ח-תשע"ה עליות בהישגי תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי.
 - בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי נרשמו לאורך השנים עליות קלות עד גדולות: עלייה גדולה במדע וטכנולוגיה (54 נק'), עלייה ניכרת במתמטיקה (38 נק') ובשפת-אם עברית (42 נק'), ועלייה קלה באנגלית (13 נק').
 - בדומה, בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי נרשמו במהלך השנים עליות קלות עד גדולות: עלייה גדולה במדע וטכנולוגיה (55 נק'), עלייה מתונה בשפת-אם עברית (31 נק') ובמתמטיקה (32 נק') ועלייה קלה באנגלית (13 נק').

פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
לכיתות ה' ולכיתות ח'
בבתי ספר דוברי עברית
לפי סוג פיקוח ולפי רקע חברתי-כלכלי

פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח'

פערים בהישגיהם של בתי ספר בפיקוח ממלכתי ובפיקוח ממלכתי-דתי

בלוחות 15-21 שבפרק הקודם הוצגו נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) של תלמידים בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' בשנים תשס"ז-תשע"ה. בתרשים הבא מוצגים נתוני הפערים בין הישגיהם של תלמידים בפיקוח הממלכתי ובפיקוח הממלכתי-דתי במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' תשע"ה בתחומי הדעת השונים על פני השנים שנמדדו. הפערים המדווחים מחושבים על פי ההפרש שבין ממוצעי הפיקוח הממלכתי והפיקוח הממלכתי-דתי, במונחי הסולם הרב-שנתי.

עיון בנתוני התרשים 29 שלהלן מעלה:

בשנה"ל תשע"ה נרשמו פערים בהישגים לטובת הפיקוח הממלכתי לעומת הפיקוח הממלכתי-דתי, במרבית תחומי הדעת ודרגות הכיתה:

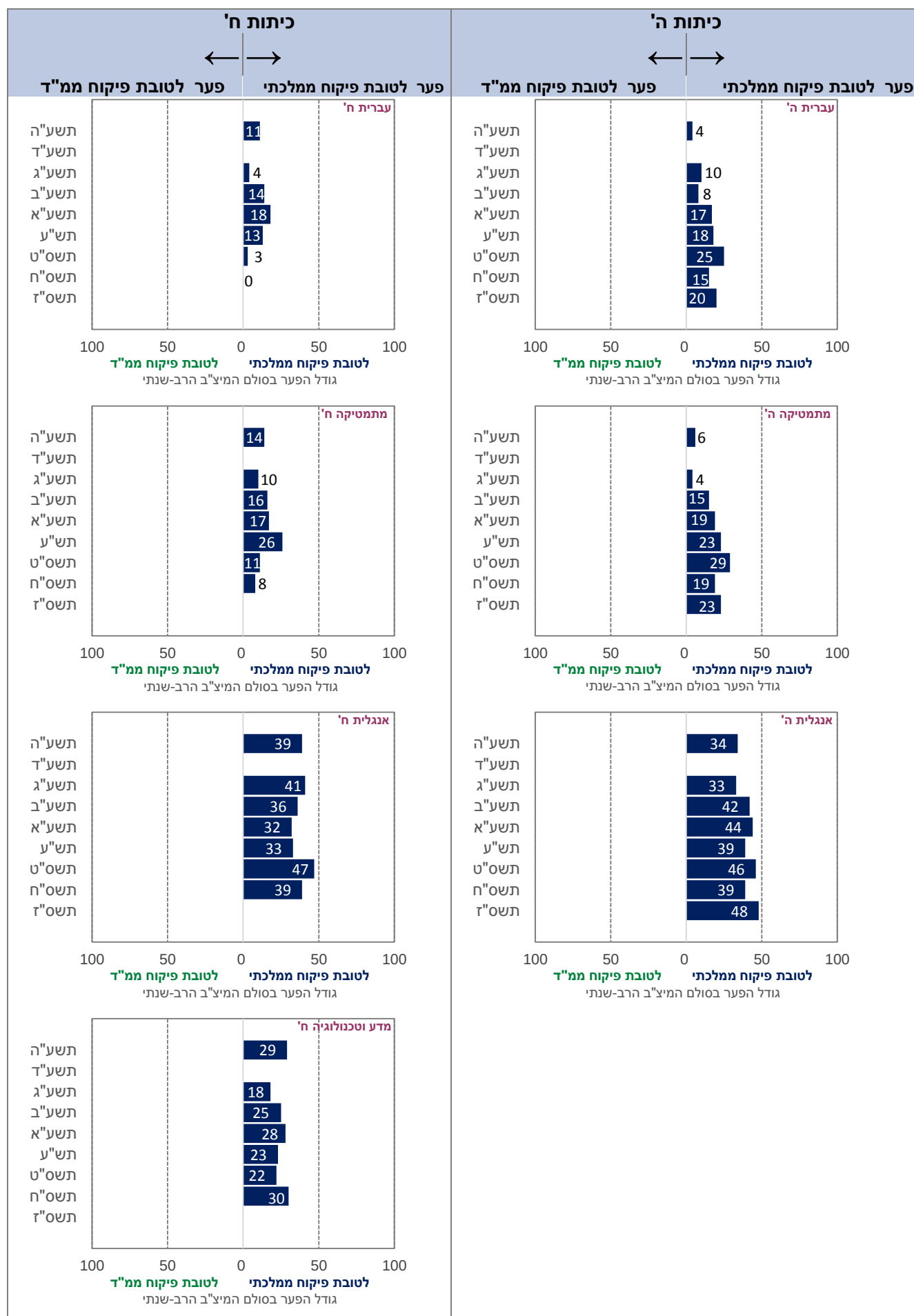
- **באנגלית, בשתי דרגות הכיתה ה' ו-ח', נרשמו הפערים הגדולים ביותר לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, בכיתות ה' 34 נקודות, ובכיתות ח' 39 נקודות.**
- **במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נרשם פער מתון יותר לטובת הפיקוח הממלכתי, 29 נקודות.**
- **במתמטיקה ובשפת-אם עברית התמונה דומה: בכיתות ה' הישגי התלמידים בשני סוגי הפיקוח דומים, ואילו בכיתות ח' נרשם פער קל לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, 14 נקודות במתמטיקה ח' ו-11 נקודות בעברית ח'.**

השוואת פערים בהישגים בין שני סוגי הפיקוח לאורך השנים:

נתוני מיצ"ב תשע"ה מצביעים על כך שהצמצום בפערי ההישגים לטובת הפיקוח הממלכתי בכיתות ה' שחל בשנים האחרונות בעברית ובמתמטיקה נשמר. מאידך, הצמצום בפערים שחל בכיתות ח' בשנת תשע"ג לא נשמר.

- **בשנת תשע"ה חזרו והתרחבו הפערים בהישגי התלמידים במקצועות מדע וטכנולוגיה לכיתות ח', עברית לכיתות ח' ומתמטיקה לכיתות ח'. באנגלית לכיתות ח' אין מגמת שינוי אחידה לאורך השנים, כאשר בכל השנים הפער לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי הוא הגבוה ביותר מבין ארבעת המקצועות.**
- **בכיתות ה' התמונה שונה. במתמטיקה לכיתות ה' נשמר הצמצום בפער שחל בשנת תשע"ג והישגי התלמידים בשני סוגי הפיקוח בתשע"ה דומים. בעברית לכיתות ה', לראשונה, לא נרשם פער של ממש בין הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי לחבריהם בפיקוח הממלכתי-דתי. לעומת זאת, באנגלית לכיתות ה', בדומה לתמונת המצב במקצוע זה בכיתות ח', קיים פער ניכר ועיקבי לאורך השנים בהישגי התלמידים לטובת הפיקוח הממלכתי.**

תרשים 29: פערים בהישגים במיצ"ב בבתי ספר דוברי עברית בין פיקוח ממלכתי לפיקוח ממ"ד

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי העברית בפיקוח הממלכתי-דתי מנתוניהם של דוברי העברית בפיקוח הממלכתי.
 ** בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

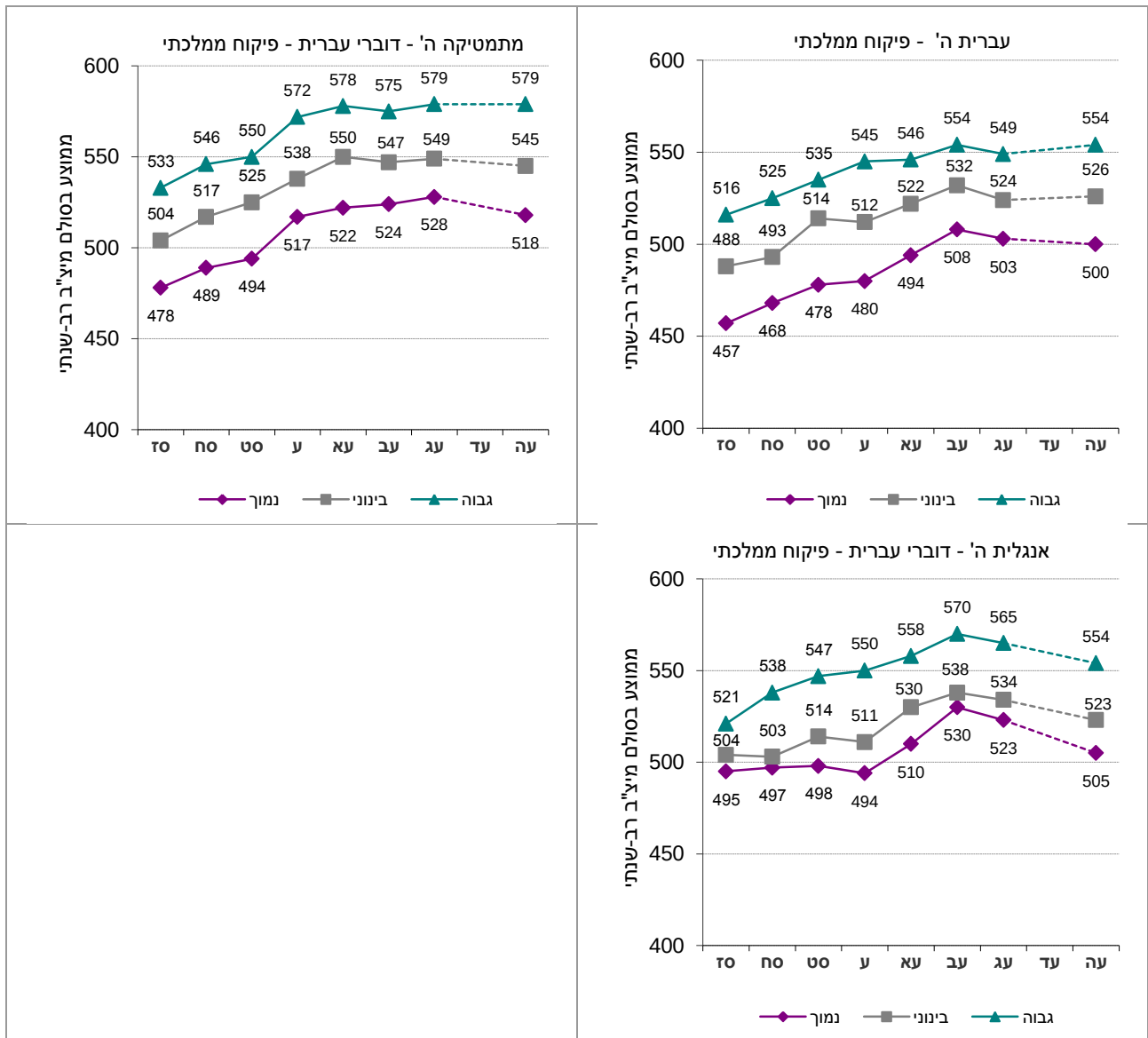
פערים בהישגים לפי רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בחלוקה לפי סוג פיקוח

הניתוח בתת-פרק זה נועד לבחון את סוגיית הפערים ולבדוק אם חל שינוי בפערים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי לאורך השנים תשס"ז-תשע"ה בכל אחד מסוגי הפיקוח בנפרד. בתרשימים 30-33 מוצגים נתוני ההישגים בכל אחת מקבוצות הרקע החברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה) בבבתי הספר דוברי עברית שבפיקוח ממלכתי ובבתי הספר שבפיקוח ממלכתי-דתי. תרשימים 34-35 מסכמים את **גודל הפערים** בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי במבחני המיצ"ב תשס"ז-תשע"ה בכל אחד מסוגי הפיקוח. בחינה משולבת של השינויים **בהישגים** של קבוצות אלו לאורך השנים ושל **גודל הפערים** שבין קבוצות חברתיות-כלכליות אלו, מספקת תמונת ממצאים שלמה יותר בנוגע לשתי שאלות: האם חלו שינויים בדפוס הפערים בהישגים הלימודיים בין קבוצות חברתיות-כלכליות שונות, והאם שינויים אלו קשורים לשיפור בהישגים של קבוצה חברתית-כלכלית זו או אחרת בכל אחד מסוגי הפיקוח.

מזכיר כי **אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה** בין משתנה הרקע החברתי-כלכלי ובין ההישגים.

בנספח 3.2 מוצגים לוחות ובהם מפורטים מספרי הנבחנים, ממוצעי הציונים וסטיות התקן בעבור השנים תשס"ז-תשע"ה בסולם הרב-שנתי, בחלוקה לפי הרקע החברתי-כלכלי.

תרשים 30: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ה' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב בתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 34 מעלה כי -

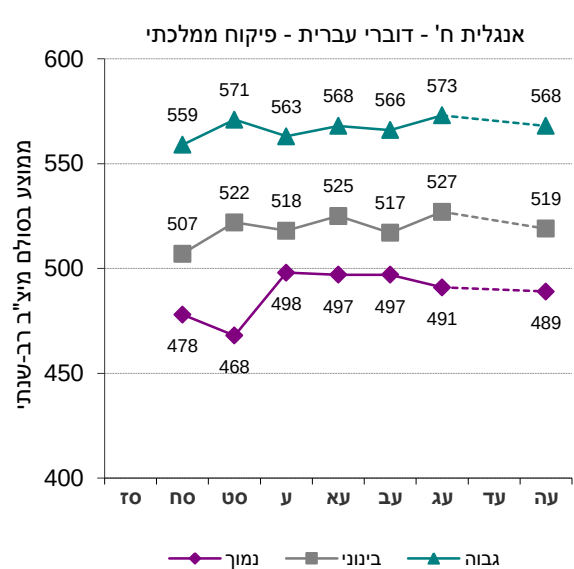
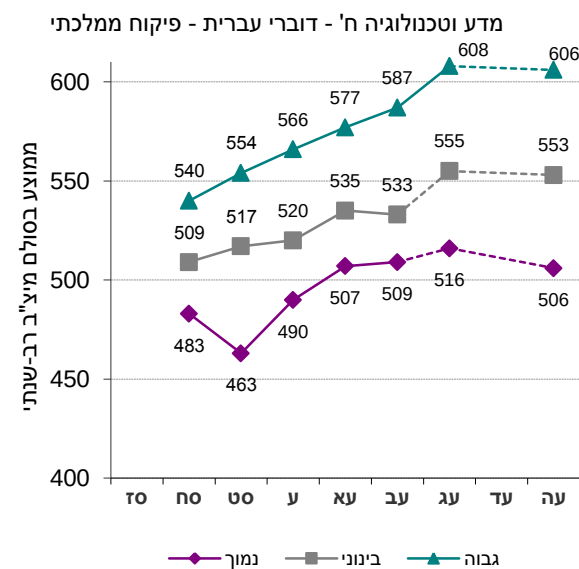
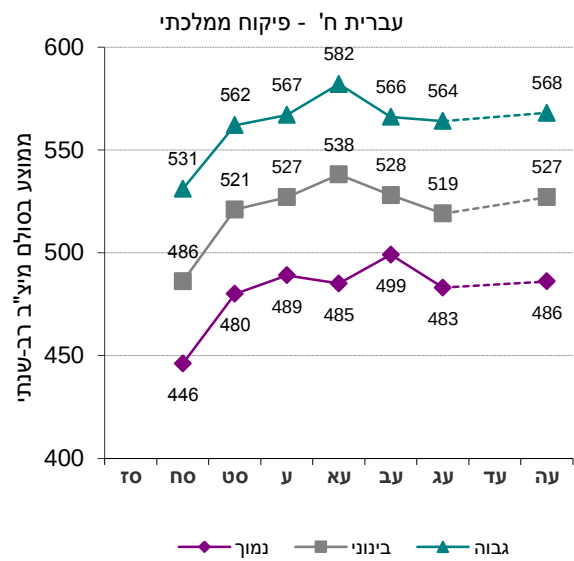
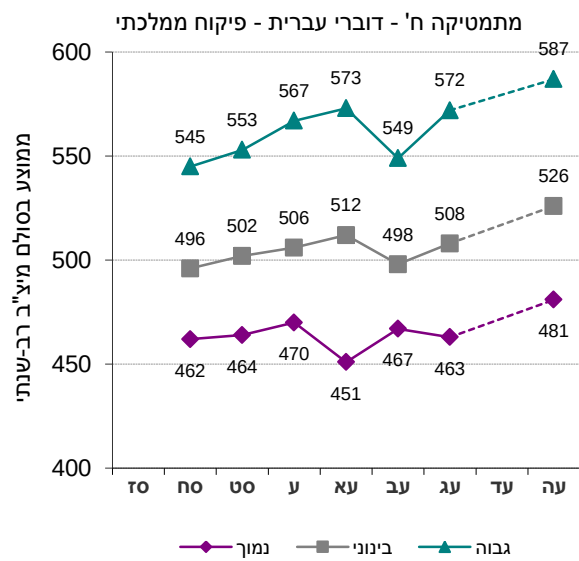
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה בכיתות ה' הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי חבריהם מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 49 נקודות באנגלית, 54 נקודות בשפת-אם עברית ו-61 נקודות במתמטיקה, לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- במתמטיקה נרשמה בשנת תשע"ה התרחבות בפער ההישגים בהשוואה לשנת תשע"ג, שנובעת מירידה של 10 נקודות בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לצד יציבות יחסית בהישגי חבריהם מרקע בינוני וגבוה. לאורך השנים תשס"ז-תשע"ג לא חלו שינויים משמעותיים בפערי ההישגים במקצוע זה.
- באנגלית בשנים תשע"ג ותשע"ה חלה ירידה בהישגים בשלוש קבוצות הרקע החברתי-כלכלי. במקצוע זה, בדומה למתמטיקה, נרשמה בתשע"ה התרחבות בפער ההישגים בהשוואה לשנת תשע"ג, שנובעת מירידה תלולה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני וגבוה. התרחבות זו מנוגדת למגמת הצמצום שנצפתה בשנים תשע"א-תשע"ג.
- בשפת-אם עברית בשנת תשע"ה חלה התרחבות קלה בפערים בהשוואה לתשע"ג, והם דומים לפערים שנרשמו בתשע"א. בשנים תשע"ב ותשע"ג נרשמו פערים נמוכים מאלו שנרשמו בשנים הקודמות (46 נקודות בתשע"ב-תשע"ג לעומת כ-60 נקודות בשנים תשס"ז-תש"ע). בשנים אלו הצמצום בפער נובע מעלייה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני וגבוה בשנים תשע"א ותשע"ב.

תרשים 31: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ח' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב בתי ספר דוברי עברית בפקוק ממלכתי

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

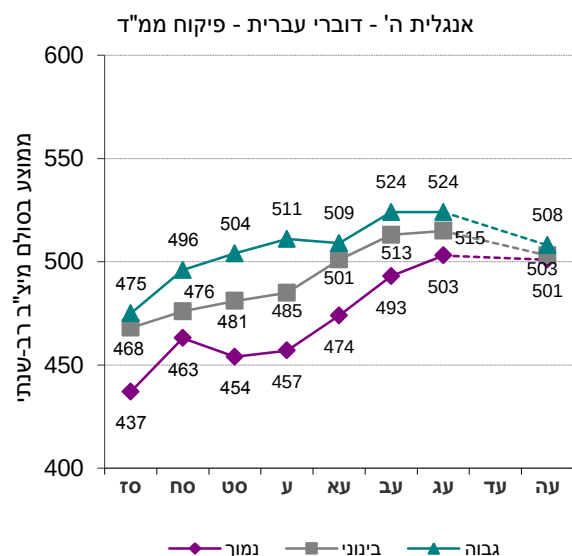
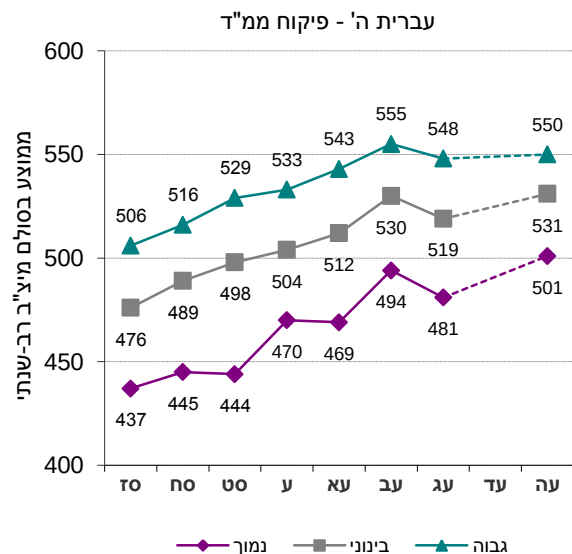
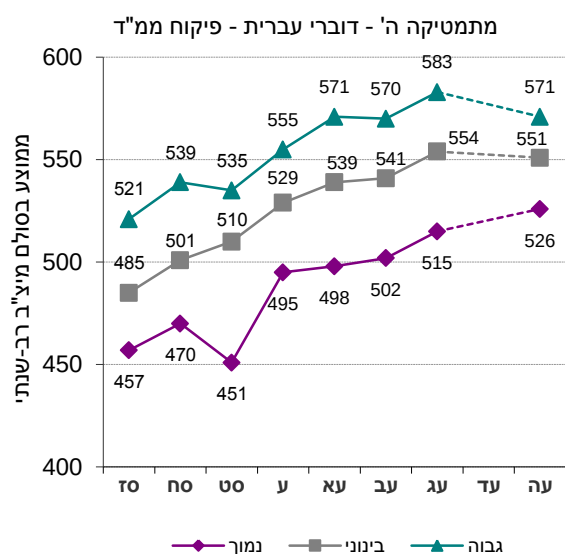
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה בכיתות ח' הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה** לבין הישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** הם 79 נקודות באנגלית, 82 נקודות בשפת-אם עברית, 100 נקודות במדע וטכנולוגיה, ו-106 נקודות במתמטיקה, לטובת תלמידים מרקע גבוה.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- בכל השנים נמצאו פערים ניכרים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי. **הפערים בכיתות ח' גדולים מהפערים בכיתות ה'.**
- **במתמטיקה** נרשמה עם השנים **התרחבות בפערי ההישגים** בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה ובינוני לבין חבריהם מרקע נמוך, שנבעה מעלייה בהישגים בקרב הראשונים וחוסר שינוי של ממש עד תשע"ג בקרב האחרונים. בשנת **תשע"ה חלה לראשונה עלייה משמעותית** גם בהישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי נמוך**. (תשע"ב הייתה שנה חריגה בה נצפו ירידות בהישגי תלמידים מרקע בינוני וגבוה ועלייה חד פעמית בהישגי התלמידים מרקע נמוך.)
- גם **במדע וטכנולוגיה** ניכרת לאורך השנים מגמה של **התרחבות פערי ההישגים**, לרוב בעקבות עלייה תלולה יותר בהישגי תלמידים מרקע גבוה בהשוואה לתלמידים מרקע בינוני ונמוך. **בשנת תשע"ה חלה ירידה של 10 נק'** בהישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** בעוד שאצל תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני וגבוה לא נרשם שינוי, מה שתרם להרחבת הפערים.
- **באנגלית**, בשנים תשע"ג ותשע"ה **חלה התרחבות** בפערי ההישגים, זאת לאחר צמצום משמעותי בשנת תש"ע שנבע מעלייה תלולה בהישגי תלמידים מרקע נמוך בשנה זו. בשנים אלו לא חלו שינויים משמעותיים בהשוואה לתשע"ב בהישגי התלמידים מרקע בינוני וגבוה וירידה קלה של 8 נקודות בקרב תלמידים מרקע נמוך.
- **בשפת-אם עברית**, לא ניכרת מגמה של שינוי בפערים לאורך שנים. פער ההישגים **בתשע"ה דומה** לזה שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.

תרשים 32: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ה' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב בתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי-דתי

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים בתרשים שלעיל ובתרשים 34 מעלה כי -

- בשלושת המקצועות, שפת-אם עברית, מתמטיקה ואנגלית, חל בשנת תשע"ה צמצום ניכר בפערי ההישגים בקרב תלמידי כיתות ה' בפיקוח הממלכתי-דתי. אולם רק בעברית הצמצום נבע מעליה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך ובינוני. במתמטיקה ובאנגלית הצמצום בא בעקבות, בעיקר או לצד, ירידה בהישגי תלמידים מרקע גבוה.

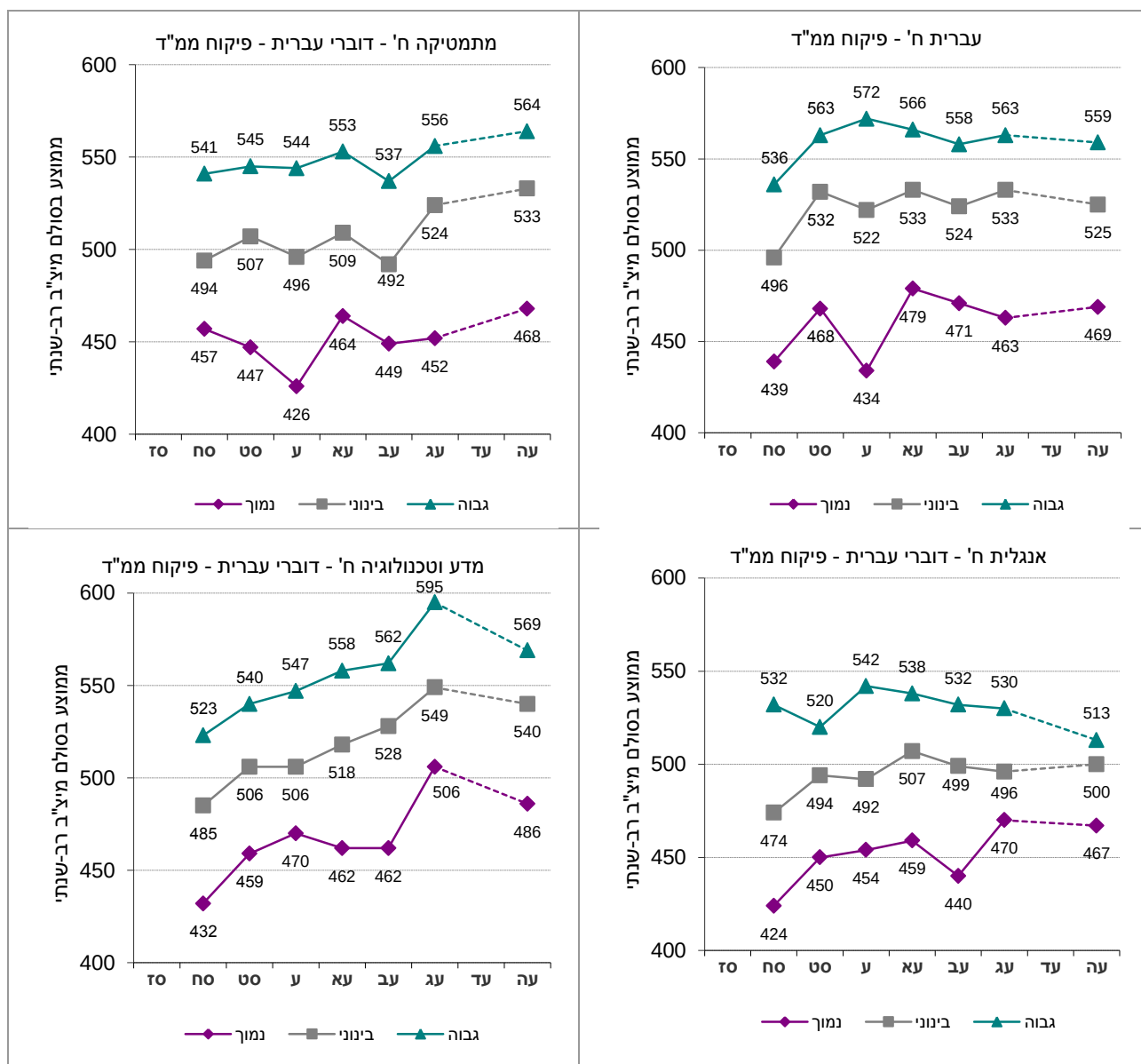
פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה בכיתות ה' הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה בהשוואה להישגי חבריהם מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 49 נקודות בשפת-אם עברית, 45 נקודות מתמטיקה ו-7 נקודות בלבד באנגלית, לטובת תלמידים מרקע גבוה.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- באנגלית בשנה"ל תשע"ה חלה ירידה בהישגים בקרב תלמידים מרקע חברתי-כלכלי בינוני וגבוה לצד חוסר שינוי בקרב תלמידים מרקע נמוך. כתוצאה משינוי לא רצוי זה הצטמצמו מאד פערי ההישגים. יצוין כי צמצום הפערים שנצפה בשנים תשע"א-תשע"ג היה צמצום רצוי שבא בעקבות עליה גדולה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך.
- במתמטיקה נרשם גם כן בשנת תשע"ה צמצום בפער ההישגים בהשוואה לשנת תשע"ג. הצמצום נובע מעלייה בהישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך לצד ירידה בהישגי חבריהם מרקע גבוה. לאורך השנים תשס"ז-תשע"ג לא נראתה מגמה אחידה של שינוי בפערי ההישגים במקצוע זה.
- בשפת-אם עברית נרשמו בתשע"ה פערים נמוכים מאלו שנרשמו בשנים הקודמות. הצמצום בפער נובע מעלייה בהישגי תלמידים מרקע נמוך ובינוני ויציבות בהישגי תלמידים מרקע גבוה.

תרשים 33: ממוצעי הציון הכולל במבחני המיצ"ב לכיתות ח' - לפי רקע חברתי-כלכלי - בקרב בתי ספר דוברי עברית בפיקוח ממלכתי-דתי

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים שבתרשים שלעיל ובתרשים 35 מעלה כי -

פערים בהישגים בשנה"ל תשע"ה:

- בשנת תשע"ה בכיתות ח' הפערים בהישגי תלמידים דוברי עברית **בפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי גבוה** לבין הישגי תלמידים **מרקע חברתי-כלכלי נמוך** הם 46 נקודות באנגלית, 83 נקודות במדע וטכנולוגיה, 90 נקודות בשפת-אם עברית ו-96 נקודות במתמטיקה, לטובת תלמידים מרקע גבוה.

השוואת פערים בהישגים לאורך השנים:

- **בכל השנים נמצאו פערים ניכרים בין הישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי. הפערים בכיתות ח' גדולים מהפערים בכיתות ה'.**
- **בשפת-אם עברית, בשנת תשע"ה נרשם צמצום קל בפערי ההישגים.** צמצום זה נובע מעלייה קלה של 6 נקודות בהישגי התלמידים מרקע נמוך לצד ירידה בהישגי התלמידים מרקע בינוני 8 נקודות (וירידה מזערית של 4 נקודות אצל תלמידים מרקע גבוה). סך הכל, **בשנים האחרונות לא נרשמו שינויים משמעותיים** בפער ההישגים, והפער בתשע"ה דומה לפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח.
- **באנגלית בין השנים תש"ע-תשע"ה נרשמה ירידה משמעותית** בהישגי תלמידים **מרקע גבוה** בפיקוח הממלכתי-דתי (29 נק') **ועליה קלה** בהישגי תלמידים **מרקע בינוני ונמוך** (כ-10 נק'). כתוצאה מכך בין תש"ע לתשע"ה **חל צמצום גדול** בפער ההישגים בין תלמידים מרקע גבוה לעמיתיהם מרקע נמוך, אולם צמצום גדול זה, בעיקרו, אינו רצוי.
- **במתמטיקה לאורך השנים, ישנה התרחבות קלה בפערי ההישגים** בין תלמידים מרקע נמוך לתלמידים מרקע גבוה. הפער בשנת תשע"ה גבוה ב-12 נקודות מהפער שנרשם בשנת הבסיס תשס"ח אך נמוך מהפער שנרשם בתשע"ג.
- **במדע וטכנולוגיה, חלה בתשע"ה ירידה** בהישגי תלמידים **מכל רמות הרקע החברתי-כלכלי.** הירידה התלולה ביותר, 26 נקודות, נרשמה אצל תלמידים מרקע גבוה והירידה המתונה ביותר, 9 נקודות, נרשמה אצל תלמידים מרקע בינוני. הירידות בהישגים בתשע"ה מנוגדות לעליות המשמעותיות שחלו בשנת תשע"ג. כתוצאה משינויים אלו, חלקם שינויים רצויים וחלקם לא רצויים, **הצטמצמו** בשנים תשע"ג ותשע"ה **פערי ההישגים** בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי בהשוואה לשנים תשע"א-תשע"ב.

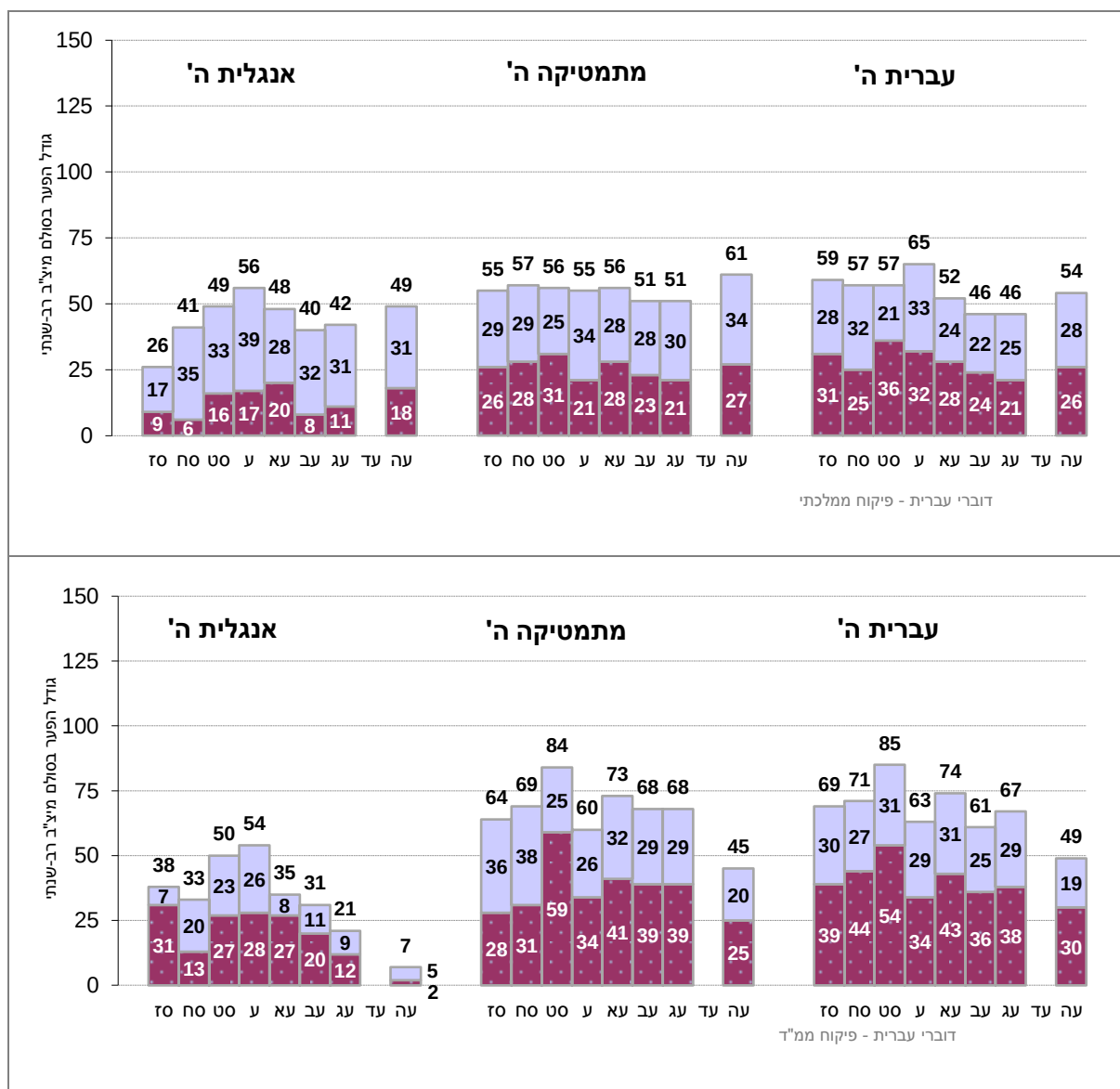
בתרשימים 34 ו-35 שלהלן מוצגים נתונים על גודל הפערים בין הישגי תלמידים הבאים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי (נמוך, בינוני וגבוה) בשנים תשס"ז-תשע"ה. בעבור כל אחד מסוגי הפיקוח וכל אחת מהשנים מוצגים בתרשימים הפערים בין הישגי תלמידים ברמות שונות של רקע חברתי-כלכלי: פערים בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע בינוני; בין הישגי תלמידים מרקע בינוני להישגי תלמידים מרקע גבוה; וכן הפער בין הישגי תלמידים מרקע נמוך להישגי תלמידים מרקע גבוה. תרשימים אלו מספקים תמונה אינטגרטיבית של גודל הפערים ושל השינויים שחלו בהם לאורך השנים.

מזכיר כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתנה הרקע החברתי-כלכלי ובין ההישגים.

בנספח 3.2 מוצגים לוחות ובהם מפורטים מספרי הנבחנים, ממוצעי הציונים וסטיות התקן בעבור השנים תשס"ז-תשע"ה בסולם הרב-שנתי, לפי סוג פיקוח ובחלוקה לפי הרקע החברתי-כלכלי.

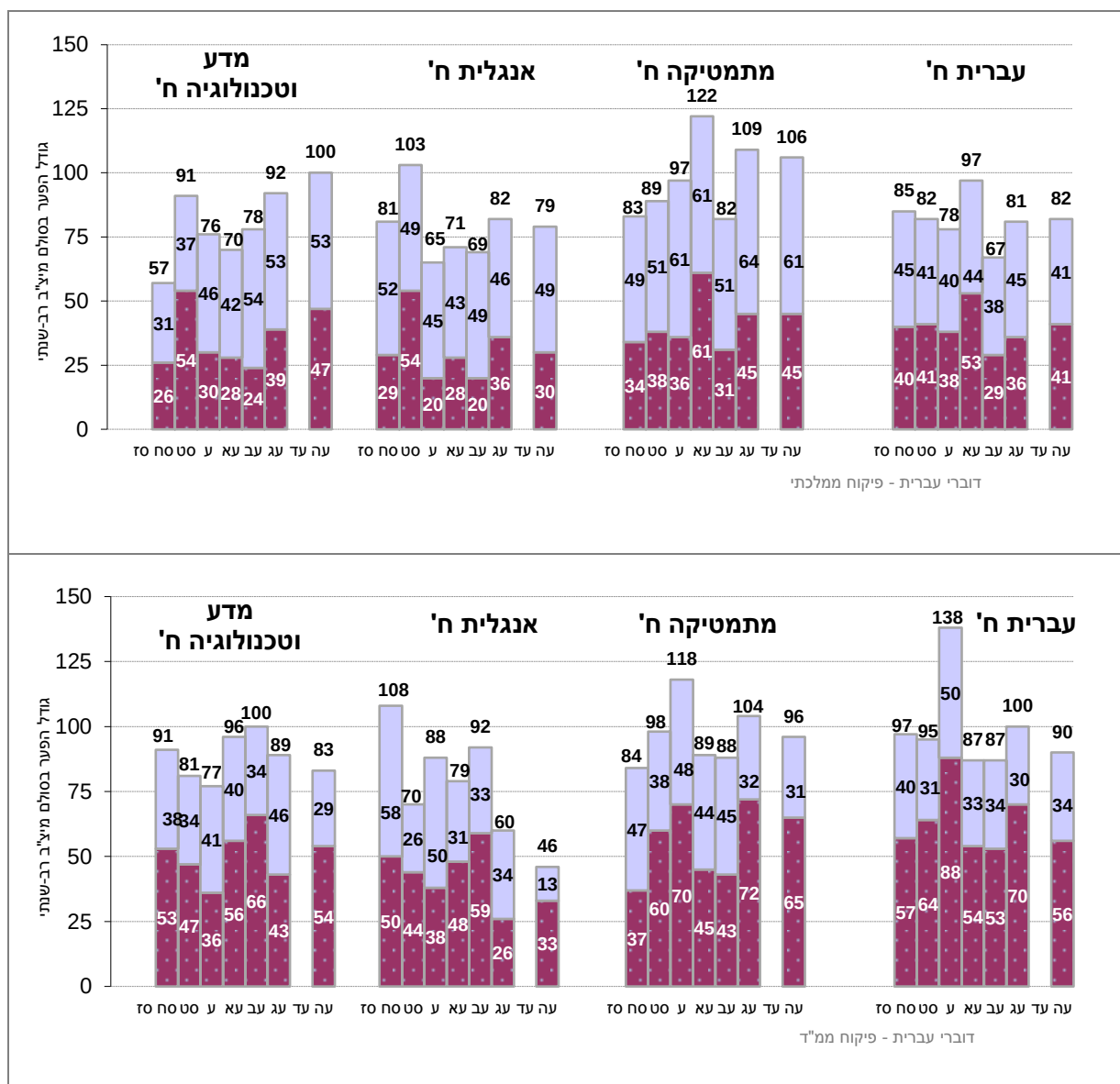

תרשים 34: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' בין נבחנים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפקוח הממלכתי והממלכתי-דתי

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני המיצ"ב חיצוניים.

תרשים 35: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ח' בין נבחנים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפקיח הממלכתי והממלכתי-דתי

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב ח' צונויים.

סיכום נתוני הפערים בהישגי תלמידים מרמות שונות של רקע חברתי-כלכלי בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי

בפיקוח הממלכתי:

בכיתות ה'

- בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי, פערי ההישגים בתשע"ה בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לבין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 61 נקודות במתמטיקה, 54 נקודות בשפת-אם עברית, ו-49 נקודות באנגלית, לטובת התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה.
- במקצועות שפת-אם עברית ואנגלית הפערים בהישגים בתשע"ה גבוהים במעט מהפערים שנרשמו בתשע"ג ותשע"ב, ודומים ברמתם לפערים שנרשמו בשנת תשע"א. גם במתמטיקה נרשמה עליה בפערים הנובעת מירידה בהישגים של תלמידים מרקע נמוך. פער זה הוא הפער הגדול ביותר שנרשם החל משנת תשס"ז.

בכיתות ח'

- בכיתות ח' הפערים רחבים בהשוואה לכיתות ה'. בשנה"ל תשע"ה הפערים בין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לבין הישגי תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם 106 נקודות במתמטיקה, 100 במדע וטכנולוגיה, 82 בשפת-אם עברית ו-79 באנגלית, לטובת התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה. פערים אלו דומים ברמתם לפערים שנרשמו בשנת תשע"ג.
- במקצועות מתמטיקה ומדע וטכנולוגיה נרשמה עם השנים התרחבות של הפערים בין תלמידים מרקע גבוה לבין חבריהם מרקע נמוך. במתמטיקה ההתרחבות בפערים נבעה מעליה בהישגי תלמידים מרקע גבוה לעומת חוסר שינוי בהישגי תלמידים מרקע נמוך, ובמדע וטכנולוגיה מעליה מתונה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לעליה בהישגי תלמידים מרקע גבוה.
- בשפת-אם עברית ובאנגלית לאורך השנים אין מגמה עקבית של שינוי בפערים והם דומים לאולו שנרשמו בשנת הבסיס תשס"ח.

בפיקוח הממלכתי-דתי:

בכיתות ה'

- בבתי ספר שבפיקוח הממלכתי-דתי, פערי ההישגים בשנת תשע"ה בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לבין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם: 49 נקודות בשפת-אם עברית, 45 נקודות במתמטיקה ו-7 נקודות בלבד באנגלית לטובת התלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה. פערים אלו נמוכים במידה רבה מהפערים שנרשמו בשנים קודמות.
- באנגלית נרשם בתשע"ה צמצום משמעותי בפערי ההישגים בין התלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה. הצמצום בפערים התרחש בתהליך מדורג החל משנת תשע"א. אולם, בניגוד לשנים תשע"א-תשע"ג בהן הצמצום בפערים נבע מעלייה תלולה יותר בהישגי תלמידים מרקע נמוך בהשוואה לחבריהם מרקע בינוני וגבוה, בתשע"ה הצמצום נבע מירידה בהישגים של תלמידים מרקע בינוני וגבוה לצד היעדר שינוי בהישגיהם של תלמידים מרקע נמוך.
- גם במתמטיקה, בשנת תשע"ה פערי ההישגים בין תלמידים מרקע חברתי-כלכלי שונה נמוכים במידה רבה מהפערים שנרשמו בשנים קודמות. הישגיהם של תלמידים מרקע חברתי כלכלי נמוך עלו בהשוואה לשנת תשע"ג, אך גם חלה ירידה בהישגי תלמידים מרקע גבוה. שני שינויים אלו יחד הובילו לצמצום בפער ההישגים. בהישגי תלמידים מרקע בינוני לא חל שינוי של ממש.
- גם בשפת-אם עברית הפערים בהישגים בתשע"ה נמוכים מהפערים שנרשמו בשנים קודמות. במקצוע זה הצמצום בפערים נבע מעליה בהישגיהם של תלמידים מרקע נמוך ובינוני, וחוסר שינוי בהישגיהם של תלמידים מרקע גבוה.

בכיתות ח'

- כמו בפיקוח הממלכתי, גם בפיקוח הממלכתי-דתי פערי ההישגים בכיתות ח' רחבים יותר בהשוואה לפערים בכיתות ה'. בשנה"ל תשע"ה הפערים בהישגים לטובת תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה לעומת עמיתיהם מרקע חברתי-כלכלי נמוך הם: 96 נקודות במתמטיקה, 90 נקודות בשפת-אם עברית, 83 נקודות במדע וטכנולוגיה, ו-46 נקודות באנגלית.
- במבחן באנגלית בשנת תשע"ה נרשם צמצום בפערים הנובע בעיקרו מירידה בהישגים של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה ומיציבות בקרב תלמידים מרקע בינוני ונמוך. בשאר המקצועות הפערים דומים או נמוכים במעט ביחס לפערים שנרשמו בשנת תשע"ג.

פערים בהישגים בבתי ספר דוברי עברית בין תלמידי הפיקוח הממלכתי לתלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי דומה

הניתוח הבא נועד לבחון האם אפשר לייחס את פערי ההישגים, שהוצגו בפרק הקודם, בין תלמידי הפיקוח הממלכתי לתלמידי הפיקוח הממלכתי-דתי לרקע החברתי-כלכלי של הנבחנים. בתרשים הבא מוצגים **בנפרד** הפערים בין הישגי התלמידים בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי לבין הישגי עמיתיהם שבפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי-כלכלי **נמוך, בינוני וגבוה**, במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ולכיתות ח' במדע וטכנולוגיה, אנגלית, מתמטיקה ושפת-אם עברית.

עיון בתרשימים 36-38 שלהלן מעלה כי -

כאשר בוחנים את פערי ההישגים בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי בקרב תלמידים מרקע חברתי כלכלי דומה מתקבלת תמונה מעורבת:

בקרב תלמידים מרקע נמוך:

- **בתשע"ה בכיתות ה'** בשלושת המקצועות שנבדקו, לראשונה, **לא נרשמו פערים** לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי. **בעברית ובאנגלית** הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי דומים ובמתמטיקה אף נרשם **פער קל** (8 נקודות) לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי.
- לעומת זאת, **בכיתות ח' בכל המקצועות** שנבדקו קיימים בתשע"ה **פערים בהישגים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי** בהשוואה לממלכתי-דתי. הפערים נעים מפער מתון של 13 נקודות במתמטיקה ועד פער ניכר של 22 נקודות באנגלית. פערים אלה דומים לפערים שנראו בתשע"ג.

בקרב תלמידים מרקע בינוני:

- **בכיתות ה', אין פערים משמעותיים** בין תלמידים בפיקוח הממלכתי ותלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי בהישגיהם **בעברית ובמתמטיקה**, אך **באנגלית** קיים **פער ניכר** של 20 נקודות לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי.
- **בכיתות ח', בעברית** הישגי התלמידים בשני סוגי הפיקוח הממלכתי והממלכתי-דתי דומים, ובמתמטיקה נמצא **פער קל לטובת הפיקוח הממלכתי דתי** של 7 נקודות. בשאר המקצועות, קיימים פערים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי, במדע וטכנולוגיה פער של 13 נקודות ובאנגלית פער של 19 נקודות. במדע וטכנולוגיה הפער לטובת הפיקוח הממלכתי שהצטמצם בשנים תשע"ב ותשע"ג חזר והתרחב בשנת תשע"ה.

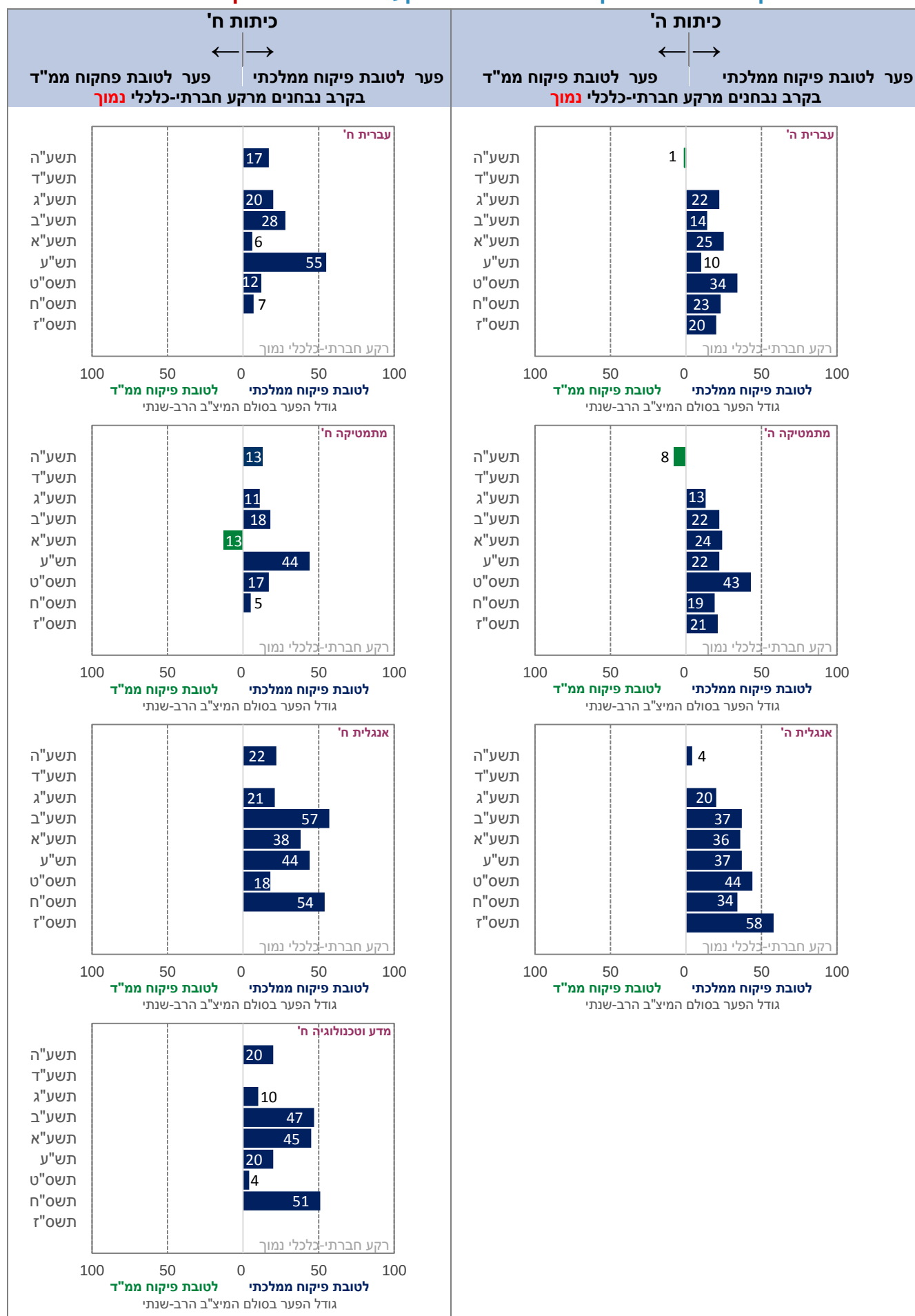
בקרב תלמידים מרקע גבוה:

- **בכיתות ה'** בשנת תשע"ה הישגי התלמידים **בשפת-אם עברית** בשני סוגי הפיקוח דומים, ובמתמטיקה נרשם **פער קל** (8 נקודות) לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי. במקצוע אנגלית, לעומת זאת, נרשם **פער גדול מאד** של 46 נקודות לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי. פערים אלה דומים לפערים שנראו בשנים קודמות.
- **בכיתות ח', בכל המקצועות נרשמו פערים לטובת תלמידים בפיקוח הממלכתי: בשפת-אם עברית פער קל של 9 נקודות, במתמטיקה פער ניכר של 23 נקודות, במדע וטכנולוגיה פער גדול של 37 נקודות ובאנגלית, פער גדול מאד של 55 נקודות.**
- **בכל המבחנים בכיתות ח' הפערים שנרשמו בשנת תשע"ה גבוהים מהפערים שנרשמו בשנת תשע"ג**, כאשר התרחבות גדולה במיוחד של הפער נרשמה במקצוע מדע וטכנולוגיה - מפער של 13 נקודות בתשע"ג לפער של 37 נקודות בתשע"ה.

קיימים הבדלים בהרכב החברתי-כלכלי של התלמידים בשני סוגי הפיקוח: שיעורי התלמידים בפיקוח הממלכתי בעלי רקע נמוך, בינוני וגבוה הם בקירוב 10%, 40%-50%, בהתאמה, ואילו בפיקוח הממלכתי-דתי הם 20%, 45%-35%, בהתאמה.

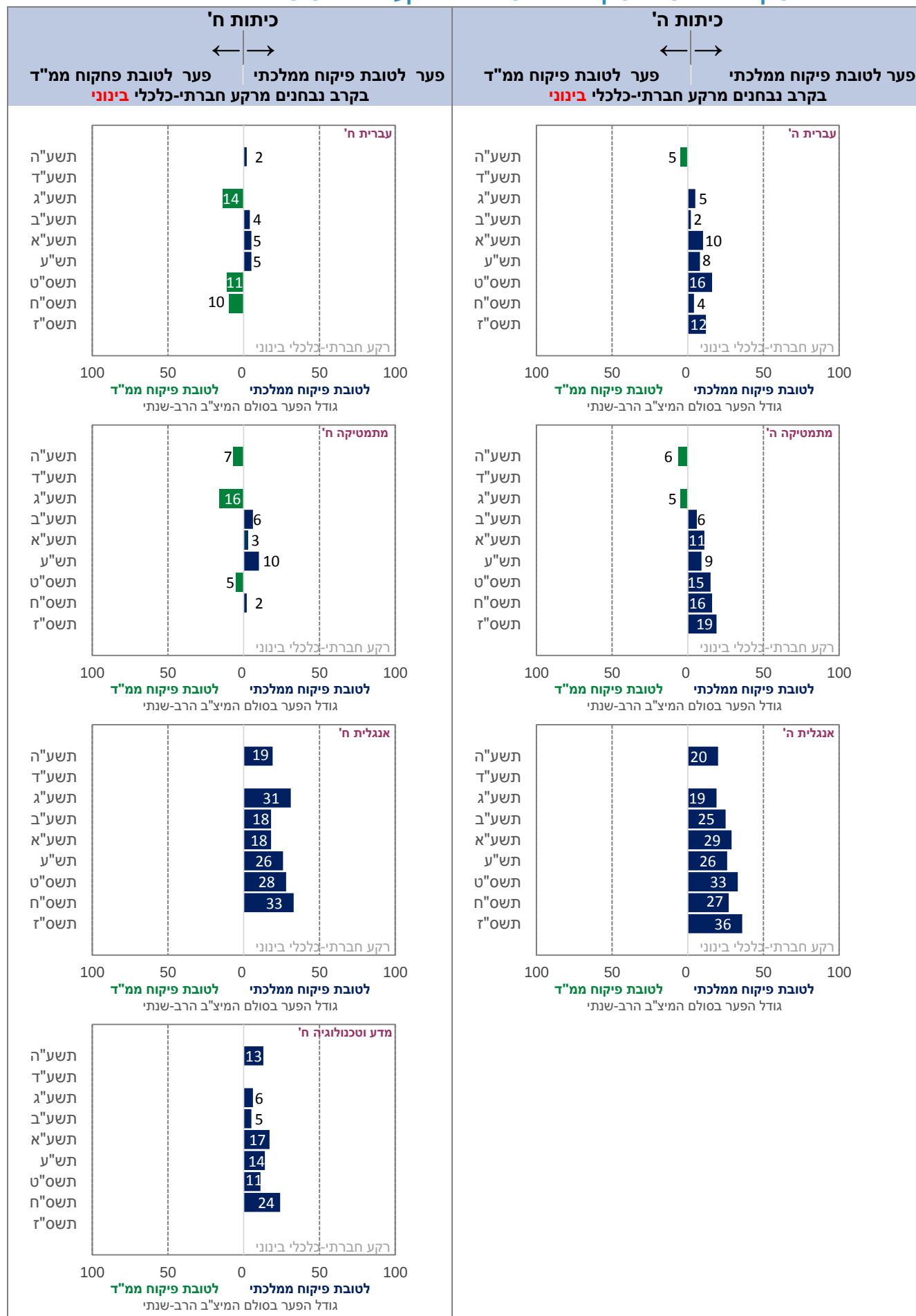
כאשר משקללים את הישגי התלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי לפי התפלגות הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים בפיקוח הממלכתי, בכל המבחנים הפערים בהישגי התלמידים מצטמצמים במעט (צמצום של עד 5 נקודות בפער).

תרשים 36: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בכיתות ה' ו-ח' בבתי ספר דוברי עברית בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי כלכלי נמוך

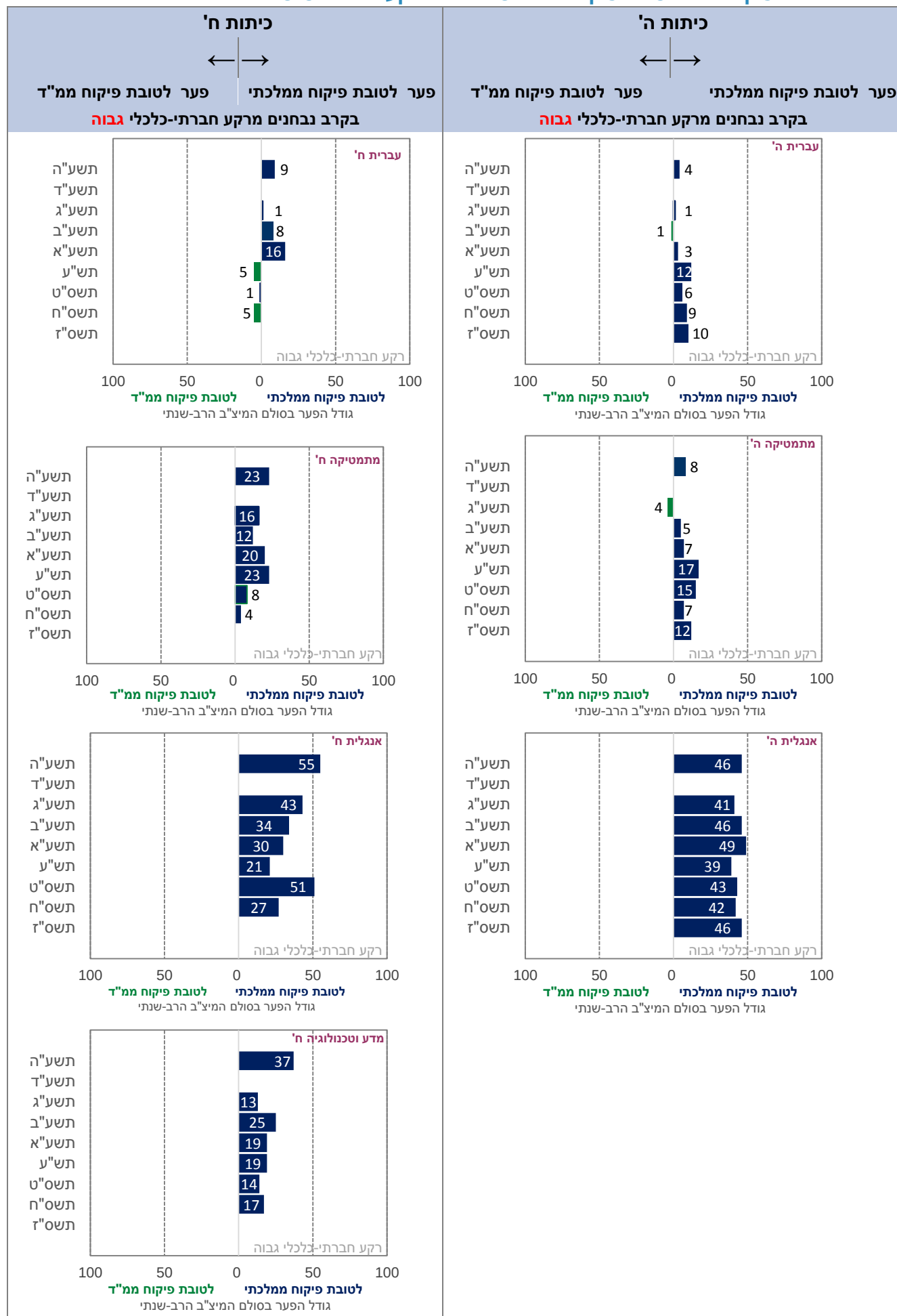
* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

תרשים 37: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בכיתות ה' ו-ח' בבתי ספר דוברי עברית בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי כלכלי בינוני

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

תרשים 38: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בכיתות ה' ו-ח' בבתי ספר דוברי עברית בין הפיקוח הממלכתי לפיקוח הממלכתי-דתי מרקע חברתי כלכלי גבוה

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

**פערים בהישגים במבחני המיצ"ב
לכיתות ה' ולכיתות ח'
בבתי ספר דוברי עברית
לפי סוג פיקוח ולפי מגדר**

פערים בהישגים בין בנים ובנות בבתי ספר דוברי עברית- לפי סוג פיקוח

בלוחות ובתרשימים שלהלן מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) וכן פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה. הנתונים מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי בעבור בתי הספר שבפיקוח הממלכתי ובתי הספר שבפיקוח הממלכתי-דתי. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתנה המגדר לבין ההישגים.

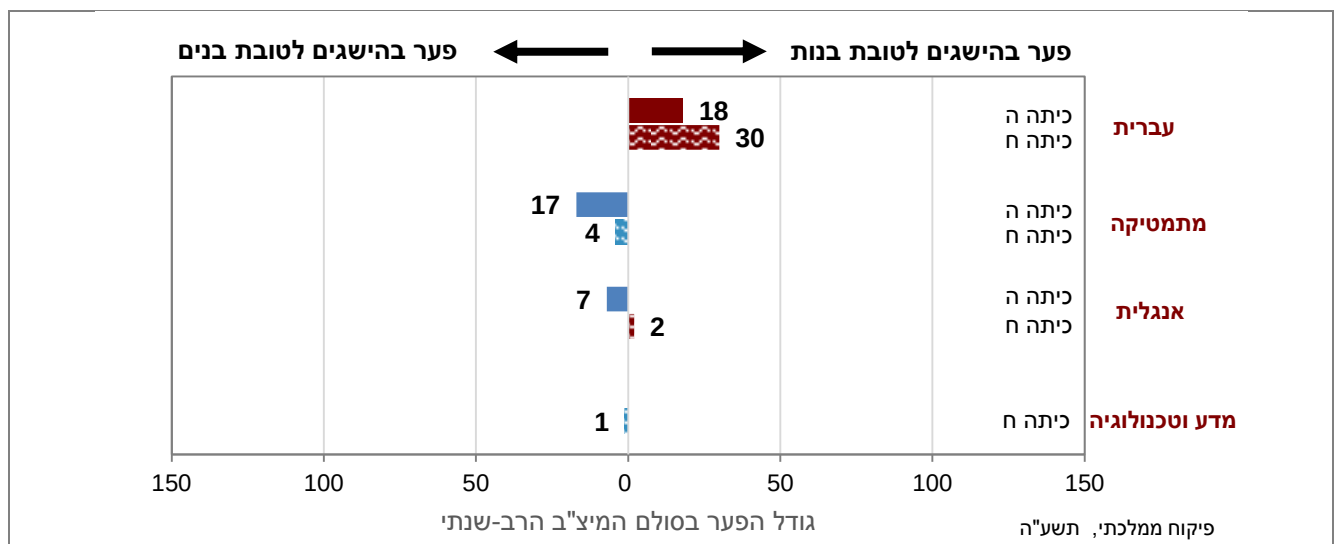
הערה: בלוחות שבנספח 3.2 מוצגים נתונים מקבילים בעבור ההישגים במיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה.

לוח 22: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי

דוברי עברית בפיקוח הממלכתי	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים* הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	
עברית										
ה'	14,422	538	72	7,312	547	68	7,110	529	75	18
ח'	14,259	542	92	7,287	557	87	6,972	527	94	30
מתמטיקה										
ה'	14,462	561	81	7,282	552	80	7,180	569	80	-17
ח'	14,307	551	100	7,261	549	100	7,046	553	100	-4
אנגלית										
ה'	14,408	539	94	7,252	535	93	7,156	542	95	-7
ח'	14,497	540	84	7,412	541	84	7,085	539	84	2
מדע וטכנולוגיה										
ח'	14,348	574	103	7,327	573	102	7,021	574	104	-1

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 39: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי

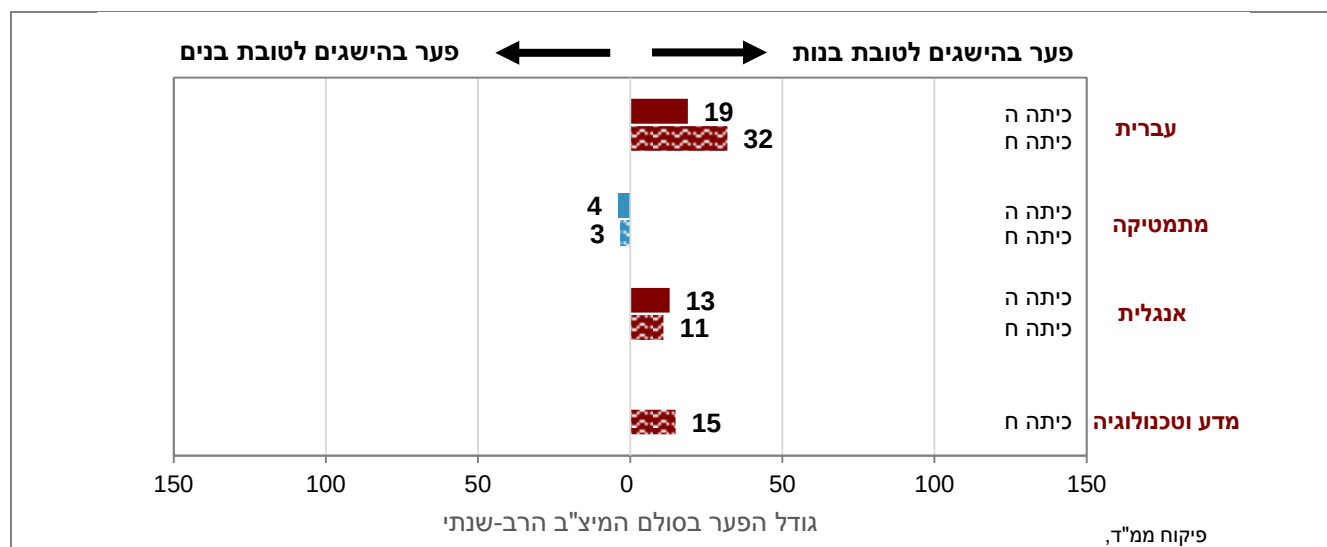

לוח 23: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - פיקוח ממלכתי-דתי

דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים*
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
עברית										
ה'	4,586	534	72	2,328	543	68	2,258	524	74	19
ח'	3,811	531	96	1,715	549	90	2,096	517	98	32
מתמטיקה										
ה'	4,546	555	79	2,270	553	77	2,276	557	80	-4
ח'	3,779	537	96	1,701	535	93	2,078	538	99	-3
אנגלית										
ה'	4,424	505	97	2,296	511	92	2,128	498	101	13
ח'	3,727	501	91	1,716	507	87	2,011	496	94	11
מדע וטכנולוגיה										
ח'	3,705	545	99	1,666	553	95	2,039	538	102	15

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 40: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה - בתי ספר דוברי עברית בפיקוח הממלכתי-דתי

סיכום נתוני הפערים במבחני המיצ"ב בתשע"ה בין בנים ובנות בבתי ספר דוברי עברית לפי סוג פיקוח

תמונת הפערים בהישגי בנים ובנות בבתי ספר דוברי עברית בשנה"ל תשע"ה שונה בשני סוגי הפיקוח:

בכיתות ה'

- בקרבת תלמידים בפיקוח הממלכתי נמצא פער לטובת הבנות רק בשפת-אם עברית - 18 נקודות בסולם הרב-שנתי. במתמטיקה ובאנגלית נמצא פער לטובת הבנים - 17 נקודות במתמטיקה ו-7 נקודות באנגלית.
- לעומת זאת, בקרב תלמידי כיתות ה' בפיקוח הממלכתי-דתי נמצאו פערים מתונים לטובת הבנות בשני מקצועות: פער של 19 נקודות בשפת-אם עברית, ופער של 13 נקודות באנגלית. במתמטיקה לא נמצא פער של ממש בין המגדרים.

בכיתות ח'

- בקרבת תלמידים בפיקוח הממלכתי נמצא פער לטובת הבנות רק בשפת-אם עברית - 30 נקודות בסולם הרב-שנתי. במתמטיקה, באנגלית ובמדע וטכנולוגיה הישגי הבנים והבנות דומים.
- בקרבת תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי נמצאו פערים לטובת הבנות בשלושה מקצועות: פער גדול של 32 נקודות בשפת-אם עברית, ופערים מתונים של 15 נקודות במדע וטכנולוגיה ו-11 נקודות באנגלית. במתמטיקה לא נמצא פער של ממש בין המגדרים.
- בשונה מהתמונה בכלל האוכלוסייה ובפרט מהתמונה שעולה בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי, בקרב תלמידים בפיקוח הממלכתי-דתי אין שינוי בכיוון או בגודל הפער בין בנים ובנות בכיתות ח' לעומת כיתות ה' בתחומי הדעת אנגלית ומתמטיקה.

**הישגים במבחני המיצ"ב
תשע"ה
בבתי ספר דוברי ערבית
לפי מגזרים**

המשתתפים במבחני המיצ"ב החיצוני בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

בלוח שלהלן מוצגים מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית ושיעוריהם מתוך כלל התלמידים בשכבות ה' ו-ח' באחוזים, בחלוקה לפי מגזרים דוברי ערבית (ערבי, דרוזי, בדואי-דרום ובדואי צפון)⁹. שיעור התלמידים שנבחנו בפועל חושב מתוך כלל התלמידים הלומדים בשכבות אלו בבתי הספר שהשתתפו בפועל במיצ"ב.

נתוני ההשתתפות מתייחסים לכלל התלמידים שנבחנו¹⁰, והם כוללים גם תלמידים משולבים וגם תלמידים הלומדים בכיתות בהן נמצא חשד לפגיעה בטוהר בחינות (נתוני ההישגים המוצגים בהמשך הדוח אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים אלה). שיעור התלמידים שנבחנו בפועל חושב מתוך כלל התלמידים בשכבות אלו בבתי הספר שהשתתפו בפועל במיצ"ב.

לוח 24: מספרי הנבחנים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית ושיעוריהם (באחוזים) בשכבות ה' ו-ח' - לפי מגזרים

המגזר	שכבה	מספר בתי"ס שנבחנו	מספר הכיתות שנבחנו	מספר התלמידים שנבחנו	שיעור התלמידים שנבחנו
ערבי	ה'	86	230	5,627	92%
	ח'	47	220	5,879	89%
	כלל השכבות	119	450	11,506	91%
דרוזי	ה'	11	24	593	95%
	ח'	6	21	600	95%
	כלל השכבות	17	45	1,193	95%
בדואי דרום	ה'	27	75	1,786	90%
	ח'	20	62	1,458	83%
	כלל השכבות	32	137	3,244	87%
בדואי צפון*	ה'	11	23	500	88%
	ח'	5	20	475	85%
	כלל השכבות	15	43	975	87%
כלל דוברי הערבית	ה'	135	352	8,506	92%
	ח'	78	323	8,412	88%
	כלל השכבות	183	675	16,918	90%

* בשל מיעוט בתי הספר במגזר הבדואי בצפון הארץ- נתוניהם אינם מדווחים בהמשך פרק זה.

עיון בלוח שלעיל מעלה כי שיעור התלמידים בשכבת ה' שנבחנו במבחני המיצ"ב בבתי ספר דוברי ערבית הוא 92% ובשכבת ח' – 88%. שיעורי ההשתתפות של התלמידים במגזר הדרוזי גבוהים מאוד (95%). בכיתות ה' ו-ח' שיעורי ההשתתפות במגזר הערבי ובמגזר הדרוזי גבוהים מאשר במגזרים הבדואי בדרום ובצפון. במגזר הבדואי בדרום בולט שיעור השתתפות נמוך יחסית בכיתות ח' (83%).

⁹ לצורך פישוט הדיווח על מספרי הנבחנים, נתוני ההשתתפות במבחנים המדווחים לעיל מבוססים על ההשתתפות במבחן בשפת אם. בחישוב נתוני הטבלה, בתי ספר, כיתות (כלומר כיתות-אם) ותלמידים נספרים פעם אחת למרות שנבחנו בכמה מבחנים.

¹⁰ כמשתתפים במבחנים נחשבים כל התלמידים שהשיבו על שאלה אחת לפחות מתוך כלל שאלות המבחן.

**הישגים בכיתות ה' ובכיתות ח'
בבתי ספר דוברי ערבית
לפי מגזרים**

הישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ולכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

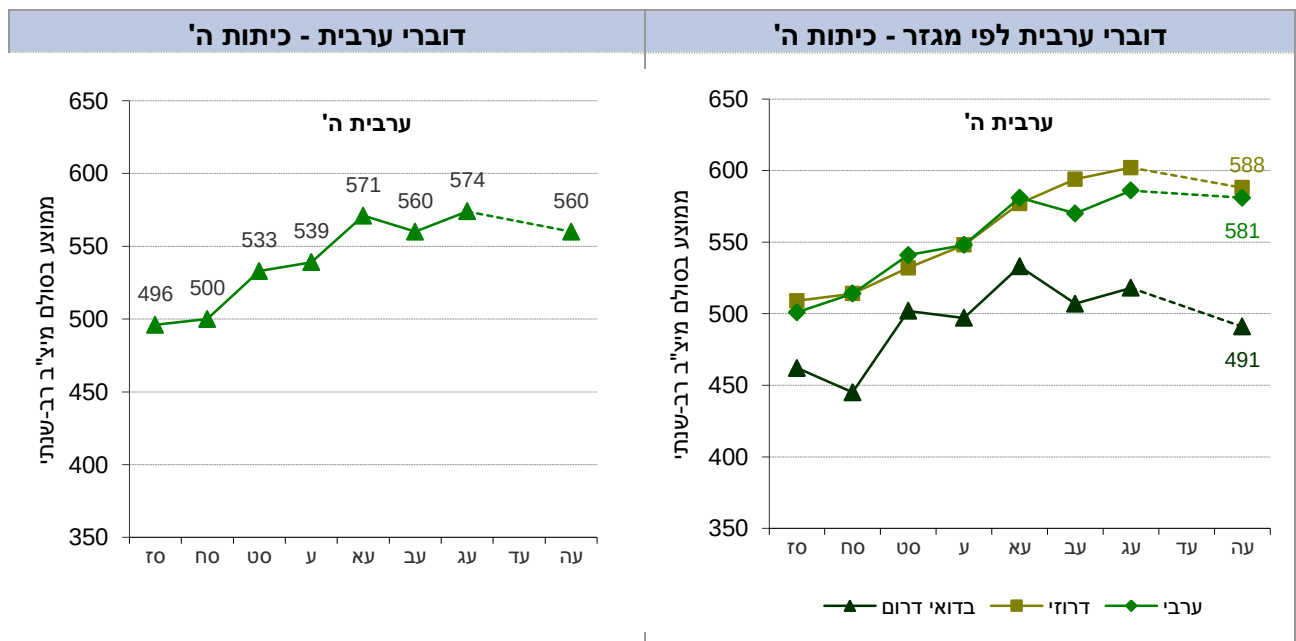
המבחנים בשפת-אם ערבית כיתות ה'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן בערבית לכיתות ה' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 17).

לוח 25: ממוצעים וסטיות תקן בערבית לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

ערבית ה'	דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום		
	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N
תשס"ז	103	496	5,597	103	501	3,775	88	509	511	105	462	1,152
תשס"ח	100	500	6,097	93	514	3,675	88	514	702	112	445	1,318
תשס"ט	95	533	6,058	92	541	4,077	94	532	684	99	502	1,056
תש"ע	95	539	6,882	92	548	4,983	85	548	505	100	497	995
תשע"א	84	571	6,659	78	581	4,377	73	577	501	97	533	1,485
תשע"ב	83	560	5,931	77	570	3,559	65	594	706	91	507	1,267
תשע"ג	78	574	5,786	71	586	4,030	63	602	586	82	518	928
תשע"ה	92	560	7,304	76	581	4,949	66	588	529	108	491	1,408

תרשים 41: ממוצעי הציון הכולל בערבית לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי –

- **בשנה"ל תשע"ה** הישגי התלמידים **דוברי הערבית** במבחן **בשפת-אם ערבית לכיתות ה' ירדו במידה מתונה** בהשוואה לתשע"ג, ירידה של 14 נקודות.
- בראיה רב שנתית, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה סך הכל **עלייה גדולה** של 64 נקודות בהישגי כלל דוברי הערבית. העליה התרחשה ברובה בשנים **תשס"ז-תשע"ה**, ובמהלך השנים האחרונות נרשמו תנודות מתונות בהישגי התלמידים שמתכנסות למגמה של יציבות יחסית.
- **במגזר הערבי בתשע"ה לא חל שינוי של ממש** בהישגי התלמידים בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עלייה גדולה** של 80 נקודות בהישגי התלמידים במגזר הערבי.
- **במגזר הדרוזי בתשע"ה לראשונה** נרשמה **ירידה מתונה** של 14 נקודות בהישגי התלמידים בהשוואה לתשע"ג, זאת בניגוד לעליה עקבית ורציפה בהישגים בשנים **תשס"ז-תשע"ה**. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים **עלייה גדולה** של 79 נקודות.
- בהישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** נרשמה **בתשע"ה ירידה גדולה** של 27 נקודות בהשוואה להישגים שנרשמו בתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 29 נקודות. העליה בהישגים התרחשה ברובה לפני שבע שנים, בשנת תשס"ט.
- בכל השנים הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום נמוכים** מהישגי תלמידים **במגזר הערבי והדרוזי**. בשנה"ל תשע"ה **התרחב פער ההישגים** בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום והוא עומד על כ- 90 נקודות ויותר.

הערה: נתוני ערבית ה' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ- 21 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מתוך 274 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית – 7 כיתות מתוך 230 במגזר הערבי (3%), 11 כיתות מתוך 75 במגזר הבדואי בדרום (15%) ו- 3 כיתות מתוך 23 במגזר הבדואי בצפון (13%). לא נפסלו כיתות במגזר הדרוזי.

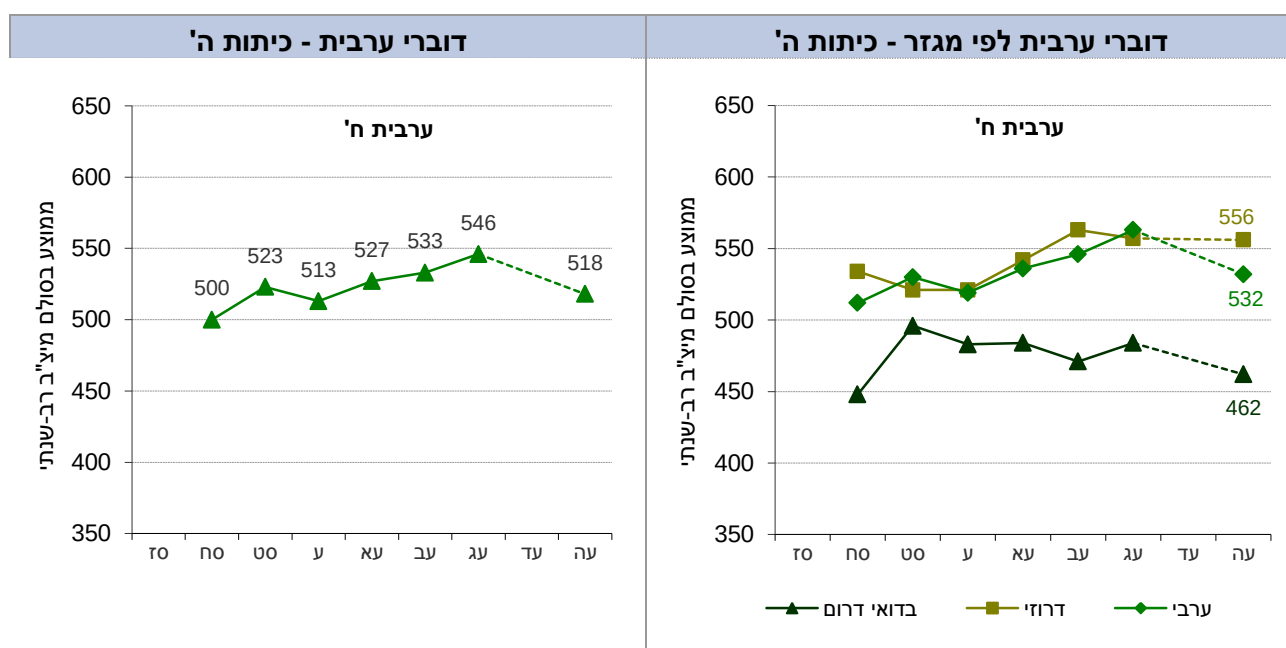
כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן בערבית לכיתות ח' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 18).

לוח 26: ממוצעים וסטיות תקן בערבית לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום			ערבית ח'
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
100	500	4,971	97	512	3,038	76	534	689	106	448	929	תשס"ח
80	523	5,374	79	530	3,630	72	521	668	84	496	876	תשס"ט
88	513	6,031	85	519	4,678	83	521	523	94	483	557	תש"ע
90	527	5,913	86	536	4,122	75	542	462	101	484	1,075	תשע"א
95	533	5,226	90	546	3,103	77	563	652	98	471	1,138	תשע"ב
93	546	5,434	83	563	3,793	86	557	577	102	484	932	תשע"ג
93	518	7,428	86	532	5,201	72	556	549	97	462	1,335	תשע"ה

תרשים 42: ממוצעי הציון הכולל בערבית לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **ירידה גדולה** של 28 נקודות בהישגי כלל **דוברי הערבית** במבחן **בשפת-אם ערבית לכיתות ח'** בהשוואה להישגיהם בתשע"ג, זאת בניגוד לעליות שנרשמו במרבית השנים הקודמות. סך הכל, בחישוב השינוי המצטבר במהלך השנים **תשס"ח-תשע"ה** התקבלה **עלייה מתונה** של 18 נקודות בהישגים.
- בקרב תלמידים **במגזר הערבי** נרשמה **בתשע"ה ירידה גדולה** של 31 נקודות בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 20 נקודות בהישגי התלמידים במגזר הערבי.
- בהישגי התלמידים **במגזר הדרוזי לא חל שינוי של ממש בתשע"ה** בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 22 נקודות בהישגי התלמידים במגזר זה.
- גם בהישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** נרשמה **בתשע"ה ירידה גדולה** של 22 נקודות בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בין השנים **תשס"ח-תשע"ה**, השינוי המצטבר בהישגי תלמידים במגזר זה מצביע על **עלייה קלה** של 14 נקודות. בשנת תשס"ט נרשמה עליה גדולה מאד בהישגים במגזר הבדואי בדרום, אך מאז ניכרת מגמה מעורבת שעיקרה ירידה בהישגים.
- לאורך השנים הישגי התלמידים **במגזר הערבי ובמגזר הדרוזי גבוהים** מהישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום**. בשנה"ל תשע"ה פער ההישגים בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום היה 70 נקודות ו-94 נקודות, בהתאמה.

הערה: נתוני ערבית ח' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-18 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מתוך 323 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית - 10 כיתות מתוך 220 במגזר הערבי (5%), 3 כיתות מתוך 62 במגזר הבדואי בדרום (5%) ו-5 כיתות מתוך 20 במגזר הבדואי בצפון (25%). לא נפסלו כיתות במגזר הדרוזי.

$$1 + \frac{3}{2} = 2$$

המבחנים במתמטיקה

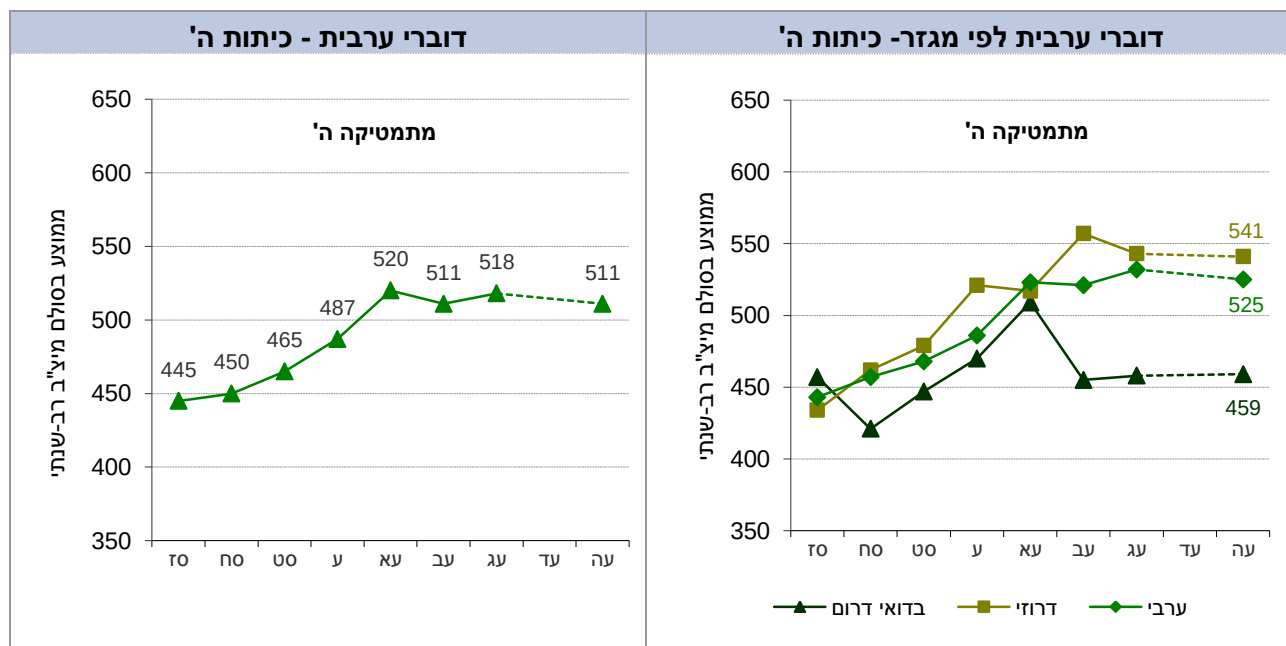
כיתות ה'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן במתמטיקה לכיתות ה' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 19).

לוח 27: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

מתמטיקה ה'	דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	96	445	5,642	97	443	3,790	79	434	525	101	457	1,169
תשס"ח	97	450	5,941	96	457	3,675	85	462	704	104	421	1,276
תשס"ט	95	465	6,039	97	468	4,082	88	479	681	91	447	1,057
תש"ע	99	487	6,876	98	486	4,980	80	521	503	106	470	1,007
תשע"א	86	520	6,708	84	523	4,411	76	517	495	96	509	1,519
תשע"ב	91	511	5,718	87	521	3,577	81	557	712	88	455	1,082
תשע"ג	89	518	5,748	85	532	3,948	82	543	585	81	458	1,019
תשע"ה	86	511	7,703	81	525	5,150	75	541	528	85	459	1,647

תרשים 43: ממוצעי הציון הכולל במתמטיקה לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- בהישגי התלמידים **דוברי הערבית** במבחן **במתמטיקה לכיתות ה'** בשנת **תשע"ה** חלה **ירידה קלה** של 7 נקודות בהשוואה לתשע"ג. בשנים האחרונות, תשע"א-תשע"ה, לא חל שינוי של ממש בהישגי דוברי הערבית, וזאת בניגוד למגמת העלייה שנרשמה עד תשע"א. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עלייה גדולה** של 66 נקודות בהישגי התלמידים דוברי הערבית במקצוע זה.
- הישגי התלמידים **במגזר הערבי בתשע"ה ירדו קלות**, והם נמוכים ב-7 נקודות מהישגיהם בתשע"ג. סך הכל, במהלך השנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה בהישגי התלמידים במגזר הערבי **עלייה גדולה** של 82 נקודות.
- בקרב התלמידים **במגזר הדרוזי בתשע"ה לא חל שינוי של ממש** בהישגים בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר זה **עלייה גדולה מאד** של 107 נקודות. העלייה התרחשה עד תשע"א ומאז תשע"ב נצפתה ירידה מתונה בהישגים.
- גם בהישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** בתשע"ה **לא חל שינוי של ממש** בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, ההישגים שנרשמו בשנים האחרונות, תשע"ב-תשע"ה, דומים ברמתם להישגים שנרשמו בשנת המדידה הראשונה תשס"ז.
- הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום נמוכים** מהישגי תלמידים **במגזר הערבי והדרוזי**. במהלך השנים התרחבו הפערים, ובשנת תשע"ה פערי ההישגים בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום עומדים על 66 נקודות ו-82 נקודות, בהתאמה. פערים אלה התרחבו משמעותית בשנת תשע"ב ומאז נשארו יציבים.

הערה: נתוני מתמטיקה ה' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-3 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 1% מתוך 352 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית - כל 3 הכיתות הן מתוך 23 הכיתות שנבחנו במגזר הבדואי בצפון (13%).

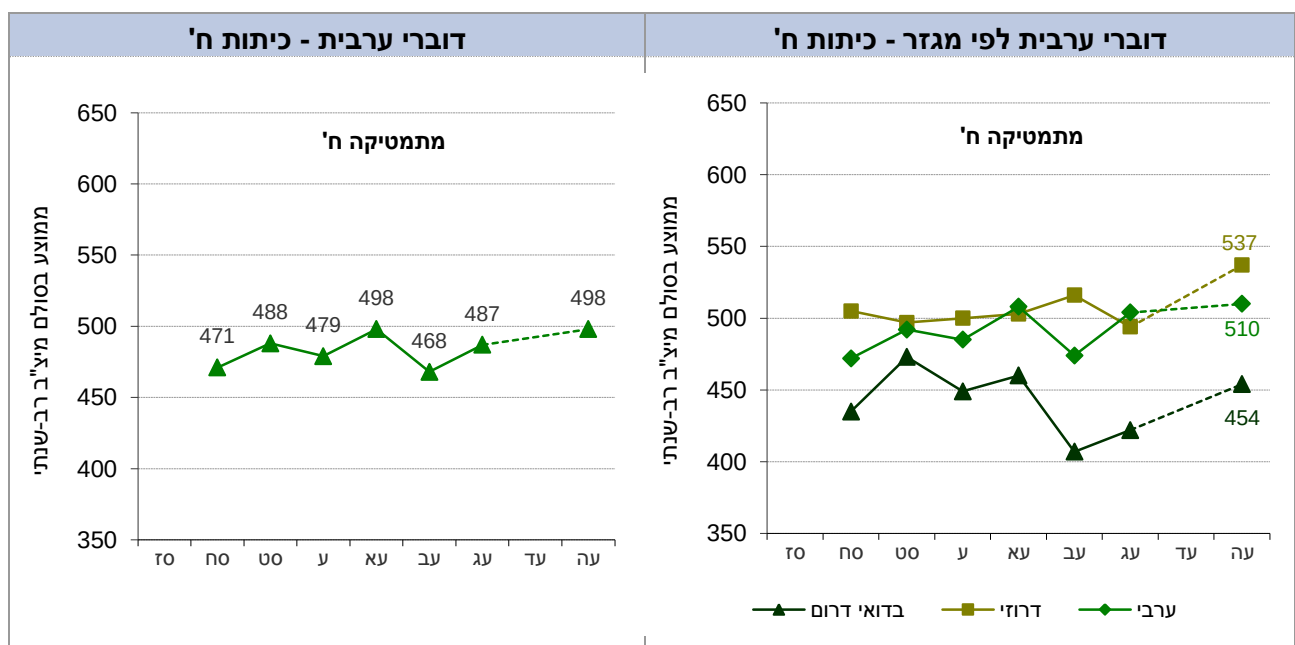
כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 21).

לוח 28: ממוצעים וסטיות תקן במתמטיקה לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

מתמטיקה ח'	דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ח	89	471	4,758	89	472	2,969	98	505	680	71	435	876
תשס"ט	94	488	5,124	95	492	3,445	91	497	640	88	473	867
תש"ע	92	479	5,905	91	485	4,574	95	500	525	90	449	539
תשע"א	92	498	5,867	93	508	4,063	90	503	462	78	460	1,089
תשע"ב	95	468	4,931	95	474	2,765	95	516	648	67	407	1,190
תשע"ג	101	487	5,195	98	504	3,524	99	494	554	85	422	924
תשע"ה	93	498	7,320	92	510	5,128	90	537	543	81	454	1,355

תרשים 44: ממוצעי הציון במתמטיקה לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה** נרשמה **עלייה מתונה** של 11 נקודות בהישגי התלמידים **דוברי הערבית** במבחן **במתמטיקה לכיתות ח'** בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, השינוי שהצטבר במהלך שבע השנים **תשס"ח-תשע"ה** מעיד על **עלייה מתונה** של 27 נקודות.
- בהישגי התלמידים **במגזר הערבי בתשע"ה** נרשמה **עלייה קטנה מאד** של 6 נקודות בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר הערבי **עלייה ניכרת** של 38 נקודות.
- לעומת זאת, בקרב התלמידים **במגזר הדרוזי** חלה **בתשע"ה עליה גדולה מאד** של 43 נקודות בהשוואה לתשע"ג, זאת בשונה ממגמת היציבות בשנים **תשס"ח-תשע"ה**. בחישוב השינוי על פני השנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה **עליה מתונה** של 32 נקודות.
- גם הישגי תלמידים **במגזר הבדואי בדרום עלו במידה רבה מאוד בתשע"ה** בהשוואה לתשע"ג, עליה של 32 נקודות, והם חזרו לרמה שנמדדה בשנים **תש"ע ותשע"א**. סך הכל, בחישוב השינוי המצטבר בשנים **תשס"ח-תשע"ה**, עלו ההישגים במגזר הבדואי בדרום **עליה קלה** של 19 נקודות.
- בכל השנים הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום נמוכים** מהישגי תלמידים **במגזר הערבי והדרוזי**. בשנת תשע"ה פער ההישגים עמד על 56 נקודות לעומת המגזר הערבי ו-83 נקודות לעומת המגזר הדרוזי. עם השנים התרחבו פערי ההישגים בין המגזר הבדואי בדרום לבין המגזרים הערבי והדרוזי.

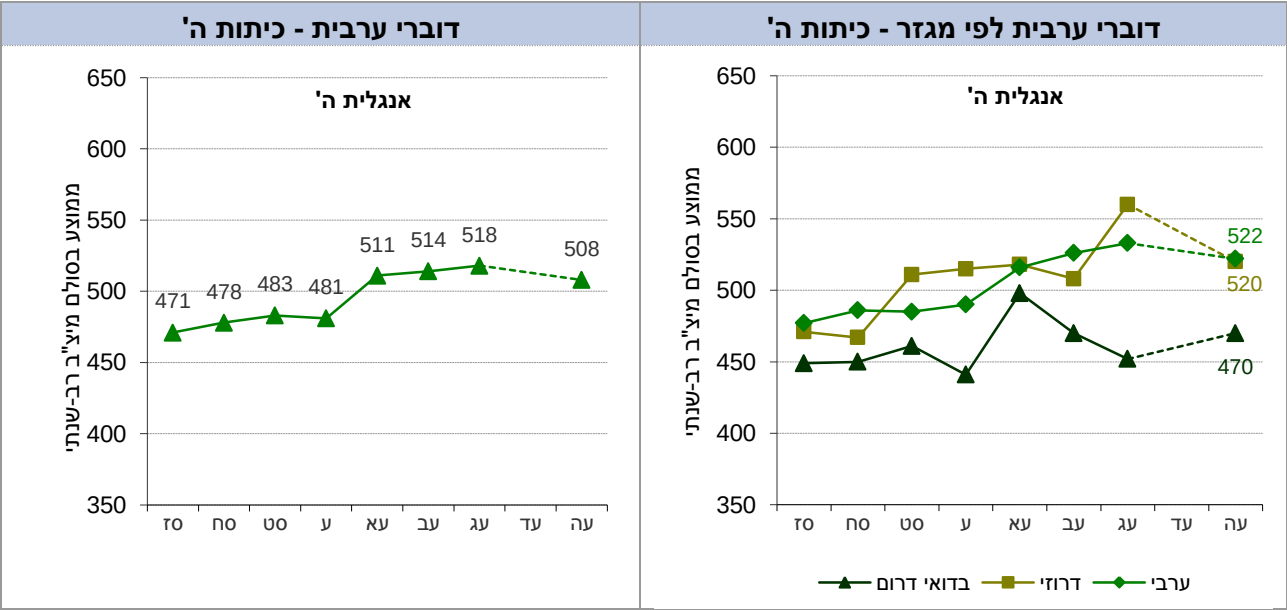
הערה: נתוני מתמטיקה ח' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-20 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 6% מתוך 323 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית - 14 כיתות מתוך 220 במגזר הערבי (6%), ו-6 כיתות מתוך 20 במגזר הבדואי בצפון (30%). לא נפסלו כיתות במגזר הדרוזי ובמגזר הבדואי בדרום.

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן באנגלית לכיתות ה' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 23).

לוח 29: ממוצעים וסטיות תקן באנגלית לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

אנגלית ה'	דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום		
	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N	סט"ת	ממוצע	N
תשס"ז	106	471	5,532	105	477	3,755	96	471	675	112	449	923
תשס"ח	107	478	6,926	105	486	5,109	107	467	574	112	450	839
תשס"ט	104	483	6,099	102	485	4,212	83	511	476	117	461	1,245
תש"ע	103	481	5,912	101	490	3,497	79	515	711	113	441	1,317
תשע"א	85	511	6,273	83	516	4,271	85	518	681	89	498	1,126
תשע"ב	89	514	6,181	86	526	4,561	75	508	564	95	470	656
תשע"ג	91	518	5,767	85	533	3,766	65	560	427	91	452	1,326
תשע"ה	92	508	7,568	87	522	5,084	82	520	528	96	470	1,507

תרשים 45: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ה' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מצי"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה**, נרשמה בהישגי התלמידים **דוברי ערבית** במבחן **באנגלית לכיתות ה' ירידה קלה** של 10 נקודות בהשוואה לתשע"ג.
- סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה בקרב כלל דוברי הערבית **עלייה מתונה** של 37 נקודות בהישגים, הנובעת בעיקר מעלייה גדולה של 30 נקודות בין השנים תש"ע לתשע"א.
- הישגי התלמידים **במגזר הערבי בתשע"ה ירדו במידה מתונה** ב-11 נקודות בהשוואה לתשע"ג. בראיה רב שנתית, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** הישגי התלמידים במגזר הערבי עלו **עלייה ניכרת** של 45 נקודות.
- בקרב התלמידים **במגזר הדרוזי חלה בתשע"ה ירידה חריגה** של 40 נקודות בהשוואה לתשע"ג, זאת לאחר עליה חריגה של 52 נקודות בתשע"ג בהשוואה לתשע"ב. הישגי התלמידים בשנת תשע"ה דומים להישגיהם בשנת תשע"א. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר זה **עלייה ניכרת** של 49 נקודות.
- לעומת זאת, הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** שנרשמו **בתשע"ה גבוהים** מההישגים שנרשמו בתשע"ג ב-18 נקודות. סך הכל, בשנים **תשס"ז-תשע"ה** נרשמה **עליה קלה** של 21 נקודות בהישגי תלמידים במגזר הבדואי בדרום.
- הישגי התלמידים **במגזר הערבי ובמגזר הדרוזי גבוהים** מההישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום**. פערי ההישגים בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום עמדו בתשע"ה על כ-50 נקודות ויותר. פערים אלה קטנים מהפערים שנרשמו בתשע"ג ומעט גדולים מהפערים שנרשמו בשנים קודמות

הערה: נתוני אנגלית ה' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ-7 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 2% מתוך 352 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית. כל 7 הכיתות הן מתוך 75 הכיתות שנבחנו במגזר הבדואי בדרום (9%).

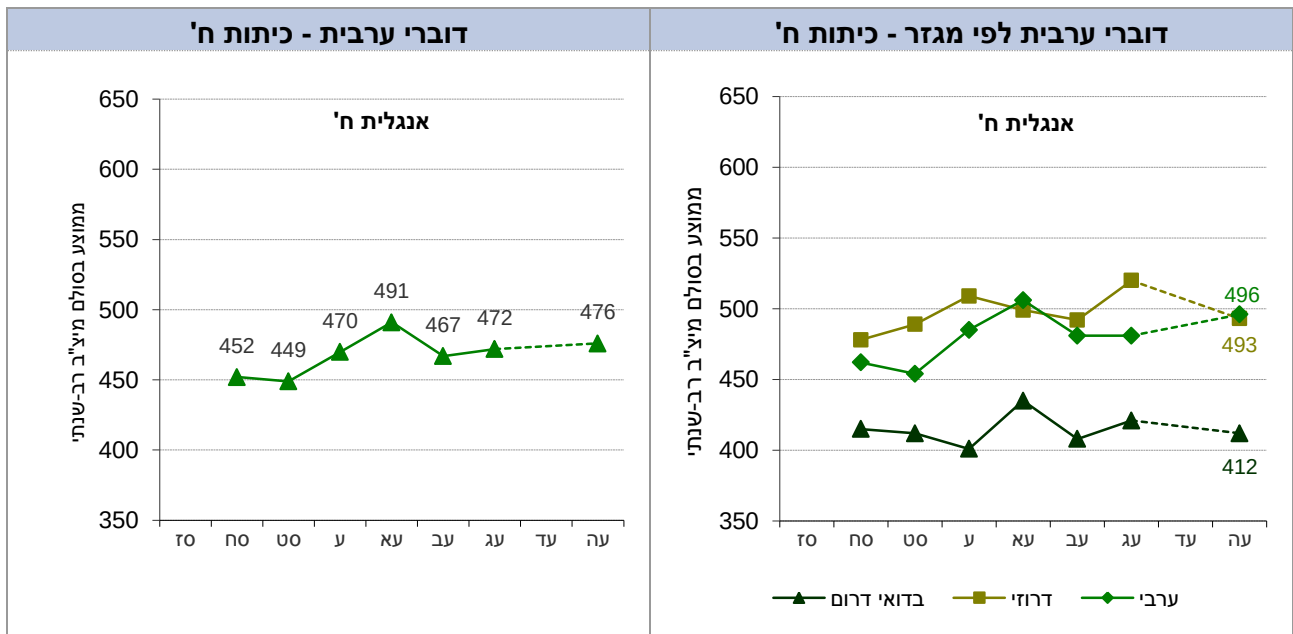
כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן באנגלית לכיתות ח' בכלל בתי ספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 25).

לוח 30: ממוצעים וסטיות תקן בהישגים באנגלית לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

בדואי דרום			דרוזי			ערבי			דוברי ערבית			אנגלית ח'
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	
77	415	719	78	478	455	87	462	4,381	86	452	5,853	תשס"ח
68	412	971	88	489	457	88	454	3,641	87	449	5,329	תשס"ט
77	401	1,213	80	509	722	93	485	2,951	95	470	5,180	תש"ע
69	435	840	77	499	579	76	506	3,461	80	491	5,069	תשע"א
56	408	352	78	492	463	81	481	4,443	82	467	5,350	תשע"ב
65	421	1,162	78	520	494	83	481	3,763	84	472	5,668	תשע"ג
65	412	1,132	78	493	556	81	496	4,537	84	476	6,468	תשע"ה

תרשים 46: ממוצעי הציון הכולל באנגלית לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

* בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- **בשנה"ל תשע"ה לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים דוברי הערבית במבחן באנגלית לכיתות ח' בהשוואה לתשע"ג.** סך הכל, השינוי שהצטבר במהלך שבע השנים **תשס"ח-תשע"ה** מראה על עלייה מתונה של 24 נקודות.
- בהישגי התלמידים **במגזר הערבי בתשע"ה** חלה עליה מתונה של 15 נקודות בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר הערבי עלייה מתונה של 34 נקודות.
- בקרב התלמידים **במגזר הדרוזי חלה בתשע"ה ירידה גדולה** בהישגים של 27 נקודות בהשוואה לתשע"ג, זאת לאחר עליה גדולה שהתרחשה בשנת תשע"ג, והם חזרו לרמה שנמדדה בשנת תשע"ב. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר זה עלייה קלה של 15 נקודות.
- הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** שנרשמו בתשע"ה **נמוכים במעט** מההישגים שנרשמו בתשע"ג, ירידה של 9 נקודות. סך הכל בשנים **תשס"ח-תשע"ה לא חל שינוי משמעותי** בהישגי מגזר זה במבחן באנגלית לכיתות ח'.
- בכל השנים הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום נמוכים** מהישגי תלמידים **במגזר הערבי והדרוזי**. במהלך השנים התרחב פער ההישגים בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום, ובתשע"ה הוא עומד על 80 נקודות ויותר.

הערה: נתוני אנגלית ח' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל **אינם כוללים** את ציוניהם של תלמידים מ- 59 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 18% מתוך 323 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית. - 40 כיתות מתוך 220 במגזר הערבי (18%), 10 כיתות מתוך 62 במגזר הבדואי בדרום (16%) ו-9 כיתות מתוך 20 במגזר הבדואי בצפון (45%). לא נפסלו כיתות במגזר הדרוזי.

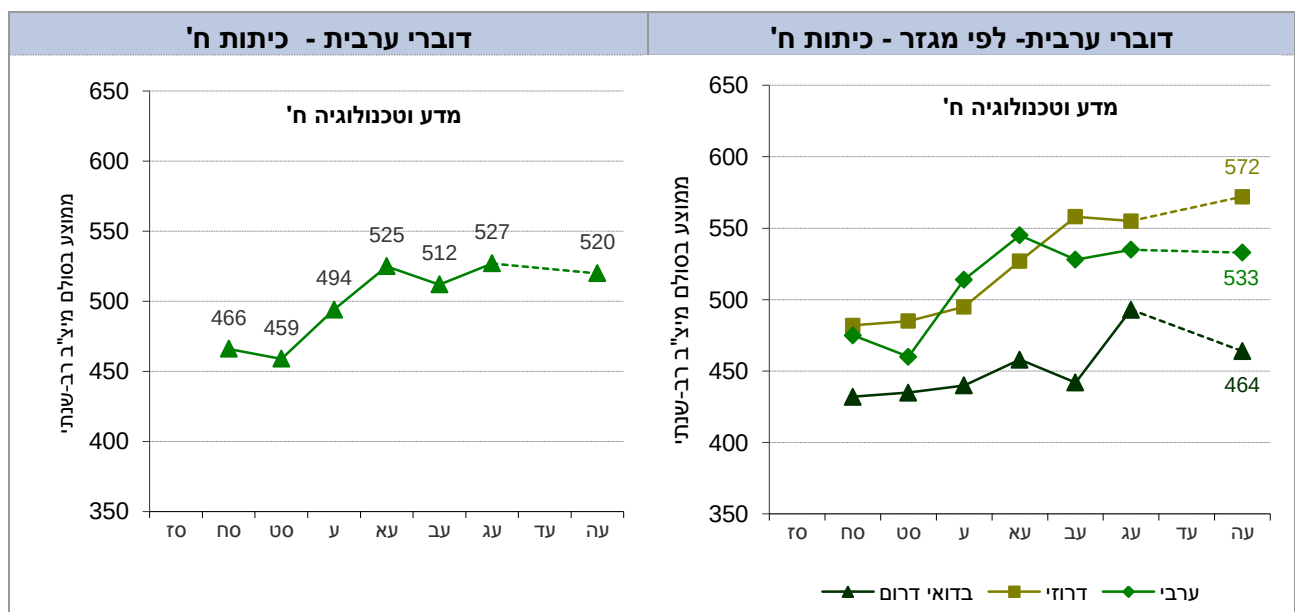
המבחן במדע וטכנולוגיה כיתות ח'

בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגיהם של תלמידים במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בכלל בתי הספר דוברי הערבית ולפי מגזרים (לפירוט תיאור המבחן ראה עמוד 27).

לוח 31: ממוצעים וסטיות תקן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בבתי ספר דוברי הערבית - לפי מגזרים

מדע וטכנולוגיה ח'	דוברי ערבית			ערבי			דרוזי			בדואי דרום		
	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ח	107	466	5,920	108	475	4,442	95	482	473	103	432	717
תשס"ט	106	459	5,087	106	460	3,446	100	485	466	105	435	914
תש"ע	105	494	5,090	104	514	2,912	90	495	677	99	440	1,224
תשע"א	112	525	3,910	107	545	2,708	103	527	654	107	458	447
תשע"ב	100	512	4,666	98	528	3,724	100	558	423	68	442	423
תשע"ג	101	527	5,311	101	535	3,364	103	555	429	92	493	1,257
תשע"ה	108	520	6,396	108	533	4,318	101	572	547	90	464	1,209

תרשים 47: ממוצעי הציון הכולל במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

*בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים מעלה כי -

- בשנה"ל תשע"ה הישגי התלמידים בבתי הספר דוברי הערבית במבחן **במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' נמוכים במעט** מהישגיהם בתשע"ג, ירידה של 7 נקודות.
- במהלך השנים **תשס"ח-תשע"ה** חלה בקרב כלל דוברי הערבית **עלייה גדולה** של 54 נקודות. העליה התרחשה בשנים תשס"ט-תשע"א, ובשנים האחרונות, תשע"א-תשע"ה מסתמנת מגמה של יציבות.
- בהישגי התלמידים **במגזר הערבי בתשע"ה לא חל שינוי של ממש** בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** נרשמה בהישגי התלמידים במגזר הערבי **עלייה גדולה** של 58 נקודות.
- בקרב התלמידים **במגזר הדרוזי נרשמה בתשע"ה עליה ניכרת** של 17 נקודות בהשוואה לתשע"ג. סך הכל, בשנים **תשס"ח-תשע"ה** עלו הישגי התלמידים במגזר זה **עלייה גדולה מאוד** של 90 נקודות.
- בהישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום** נרשמה בתשע"ה **ירידה גדולה** של 29 נקודות בהשוואה לתשע"ג, זאת לאחר עלייה חריגה של 51 נקודות בין תשע"ב לתשע"ג. בשנים שקדמו לתשע"ג חלו שינויים קלים בלבד בהישגי התלמידים. סך הכל, בין השנים תשס"ח לתשע"ה חלה **עלייה מתונה** של 32 נקודות בהישגי תלמידים במגזר הבדואי בדרום.
- הישגי התלמידים **במגזר הבדואי בדרום נמוכים** מהישגי תלמידים **במגזר הערבי והדרוזי**. במהלך השנים **התרחב מאד פער ההישגים** בין המגזרים הערבי והדרוזי לבין המגזר הבדואי בדרום, ותשע"ה הוא עומד על כ-70 נקודות בהשוואה למגזר הערבי וכ-110 נקודות בהשוואה למגזר הדרוזי.

הערה: נתוני מדע וטכנולוגיה ח' תשע"ה שבתרשים ובלוח לעיל אינם כוללים את ציוניהם של תלמידים מ- 57 כיתות עקב חשד לפגיעה בטוהר הבחינות. כיתות אלו הן 18% מתוך 323 הכיתות בבתי ספר דוברי ערבית - 46 כיתות מתוך 220 במגזר הערבי (21%), 6 כיתות מתוך 62 במגזר הבדואי בדרום (10%) ו-5 כיתות מתוך 20 במגזר הבדואי בצפון (25%). לא נפסלו כיתות במגזר הדרוזי.

סיכום ההישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים

הישגי התלמידים בבתי ספר דוברי ערבית במבחני המיצ"ב תשע"ה מצביעים על מגמה מעורבת של שינוי בהשוואה לשנת תשע"ג:

- בכיתות ה' נרשמו ירידות קלות עד מתונות בהישגים בשלושת המקצועות שפת-אם ערבית, מתמטיקה ואנגלית.
- בכיתות ח' בשפת אם ערבית נרשמה ירידה גדולה בהישגי התלמידים דוברי הערבית. במתמטיקה נרשמה עלייה מתונה, ובמדע וטכנולוגיה ירידה קטנה. באנגלית לא חל שינוי של ממש בהישגים.

בהתבוננות רב שנתית, בכל המקצועות ודרגות הכיתה, בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית חלו מאז שנת המדידה הראשונה עליות קלות עד גדולות בהישגים.

ניתוח על פי מגזרים מעלה כי במגזר הערבי והדרוזי נרשמו בכל המבחנים עליות בהשוואה לשנת המדידה הראשונה (תשס"ז/תשס"ח); במגזר הבדואי בדרום נרשמו עליות מתונות יותר בהשוואה לעליות במגזרים הערבי והדרוזי, ואף במבחנים מתמטיקה ה' ואנגלית ח' הישגי התלמידים במגזר זה בתשע"ה נותרו דומים להישגים שנרשמו בשנת המדידה הראשונה.

לאורך השנים קיימים פערים ניכרים בהישגים בין תלמידים במגזר הבדואי לבין חבריהם במגזרים הערבי והדרוזי. ככלל, חלה התרחבות בפערי ההישגים של המגזר הבדואי בדרום לעומת המגזרים הערבי והדרוזי, הנובעת בעיקר משיפור בהישגי התלמידים מהמגזרים הערבי והדרוזי שאינו מלווה בשיפור מקביל בהישגי התלמידים במגזר הבדואי בדרום, אלו נותרו נמוכים משמעותית מהישגי תלמידים שאר דוברי הערבית.

המגזר הערבי

■ בהשוואה לשנת תשע"ג:

- בקרב תלמידים במגזר הערבי בשנת תשע"ה נרשמה מגמה מעורבת של שינוי בהישגים בהשוואה לשנת תשע"ג.
- בכיתות ה' נרשמה ירידה מתונה באנגלית (11 נק') וירידה קלה במתמטיקה (7 נק'). בשפת-אם ערבית לא חל שינוי של ממש בהישגים.
- בכיתות ח' במבחן בשפת-אם ערבית נרשמה ירידה גדולה (31 נק'). לצד זאת במבחנים באנגלית ובמתמטיקה נרשמו עליות: עליה מתונה באנגלית (15 נק') ועליה קלה במתמטיקה (6 נק'). במדע וטכנולוגיה לא חל שינוי של ממש בהישגים.

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- בהתבוננות רב שנתית, בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה יש עלייה בהישגי התלמידים במגזר הערבי בהשוואה לשנת המדידה הראשונה.
- בכיתות ה' בין השנים תשס"ז-תשע"ה נרשמו עליות גדולות במתמטיקה (82 נק') ובשפת-אם ערבית (80 נק'), ובאנגלית נרשמה עליה ניכרת (45 נק').
- בכיתות ח', בין השנים תשס"ח-תשע"ה נרשמו עליות מתונות יותר: עלייה גדולה במדע וטכנולוגיה (58 נק'), עליות ניכרות במתמטיקה (38 נק') ובאנגלית (34 נק'), ועלייה מתונה בשפת-אם ערבית (20 נק').

המגזר הדרוזי

■ בהשוואה לשנת תשע"ג:

- בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי, בדומה לחבריהם במגזר הערבי, נרשמה בתשע"ה מגמה מעורבת של שינוי בהישגים בהשוואה לתשע"ג, עם הבדלים גדולים בין המקצועות ודרגות הכיתה בכיוון השינוי ועוצמתו.
- בכיתות ה', במבחן באנגלית חלה בתשע"ה ירידה גדולה מאד בהישגים (40 נק') לאחר עליה חריגה מאוד של 52 נקודות בתשע"ג בהשוואה לתשע"ב. במבחן בשפת-אם ערבית נרשמה בתשע"ה גם כן ירידה מתונה בהישגים (14 נק'), ובמתמטיקה לא חל שינוי של ממש בהישגי התלמידים.

○ בכיתות ח', במבחן במתמטיקה חלה עלייה גדולה מאד בהישגים (43 נק'), ובמדע וטכנולוגיה עלייה ניכרת (17 נק'). לעומת זאת, במבחן באנגלית הישגי תלמידים במגזר הדרוזי ירדו ירידה גדולה (27 נק') לאחר עליה גדולה שחלה בתשע"ג. בשפת-אם ערבית לא חל שינוי של ממש בהישגים.

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- בהתבוננות רב שנתית, בכל המקצועות ובשתי דרגות הכיתה יש עלייה בהישגי התלמידים במגזר הדרוזי בהשוואה לשנת המדידה הראשונה.
- בכיתות ה' נרשמו בשנים תשס"ז-תשע"ה עליות בהישגי התלמידים: עלייה גדולה מאד במתמטיקה (107 נק'), עלייה גדולה בשפת-אם ערבית (79 נק'), ובאנגלית עלייה ניכרת (49 נק').
- בכיתות ח', בשנים תשס"ח-תשע"ה נרשמה עלייה גדולה מאד במדע וטכנולוגיה (90 נק'), עליות מתונות במתמטיקה (32 נק') ובשפת-אם ערבית (22 נק'), ובאנגלית נרשמה עליה קלה (15 נק').

המגזר הבדואי בדרום

■ בהשוואה לשנת תשע"ג:

- גם בקרב תלמידים בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום נרשמה בתשע"ה מגמה מעורבת של שינוי בהישגים בהשוואה לתשע"ג.
- בכיתות ה', בהישגי התלמידים בשפת-אם ערבית חלה ירידה גדולה בתשע"ה (27 נק'). באנגלית נרשמה עלייה ניכרת בהישגים (18 נק') ובמתמטיקה לא חל שינוי של ממש.
- בכיתות ח' נרשמה בתשע"ה ירידה גדולה במדע וטכנולוגיה (29 נק') לאחר עליה חריגה של 51 נקודות בתשע"ג בהשוואה לתשע"ב. גם בשפת-אם ערבית נרשמה ירידה גדולה (22 נק') ובאנגלית ירידה קלה (9 נק'). לעומת זאת, במתמטיקה חלה עלייה גדולה בהישגי התלמידים בהשוואה לתשע"ג (32 נק').

■ אשר לשינוי המצטבר על פני השנים:

- אי אפשר להצביע על מגמה ברורה של עלייה בהישגי התלמידים בבתי ספר במגזר הבדואי בדרום לאורך השנים. בהשוואה לשנת המדידה הראשונה (תשס"ז/תשס"ח), נרשמו בחלק מהמבחנים עליות קלות עד מתונות בהישגי התלמידים, ובחלק מהמבחנים הישגי התלמידים בתשע"ה דומים להישגים שנרשמו בשנת המדידה הראשונה.
- בכיתות ה' נרשמה בין השנים תשס"ז-תשע"ה עלייה מתונה בשפת-אם ערבית (29 נק') ובאנגלית (21 נק'). לעומת זאת, במתמטיקה לא חל שינוי לאורך השנים בהישגי התלמידים במגזר הבדואי בדרום.
- בכיתות ח', בין השנים תשס"ח-תשע"ה, נרשמה עליה מתונה במדע וטכנולוגיה (32 נק'), ועלייה מתונה עד קלה במתמטיקה ח' (19 נק'), ועלייה קלה בשפת-אם ערבית (14 נק'). באנגלית לא חל שינוי לאורך השנים בהישגי התלמידים.

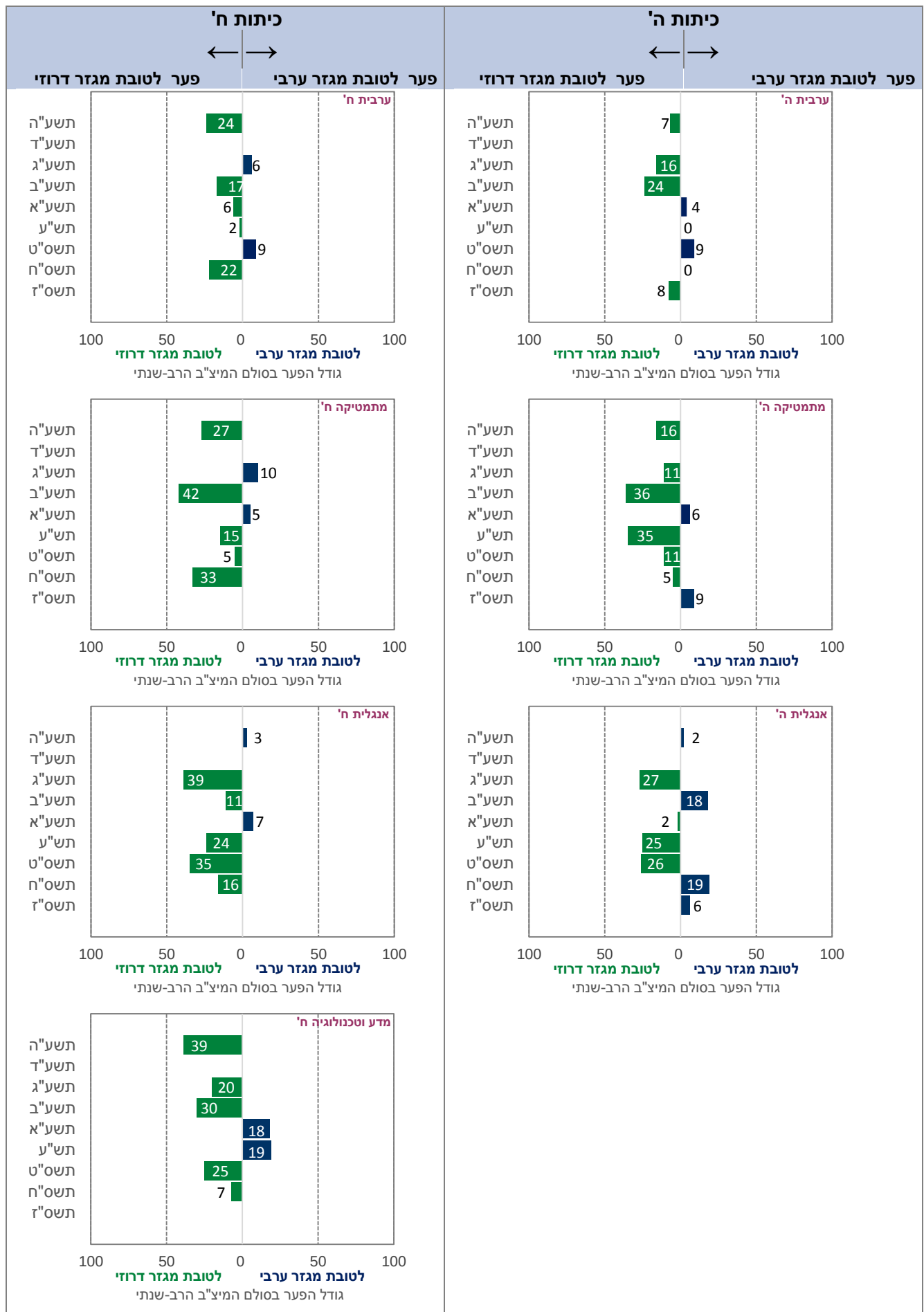
**פערים בהישגים בכיתות ה' ובכיתות ח'
בבתי ספר דוברי ערבית
לפי מגזרים**

פערים בהישגים במבחני המיצ"ב בכיתות ה' ובכיתות ח'

פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

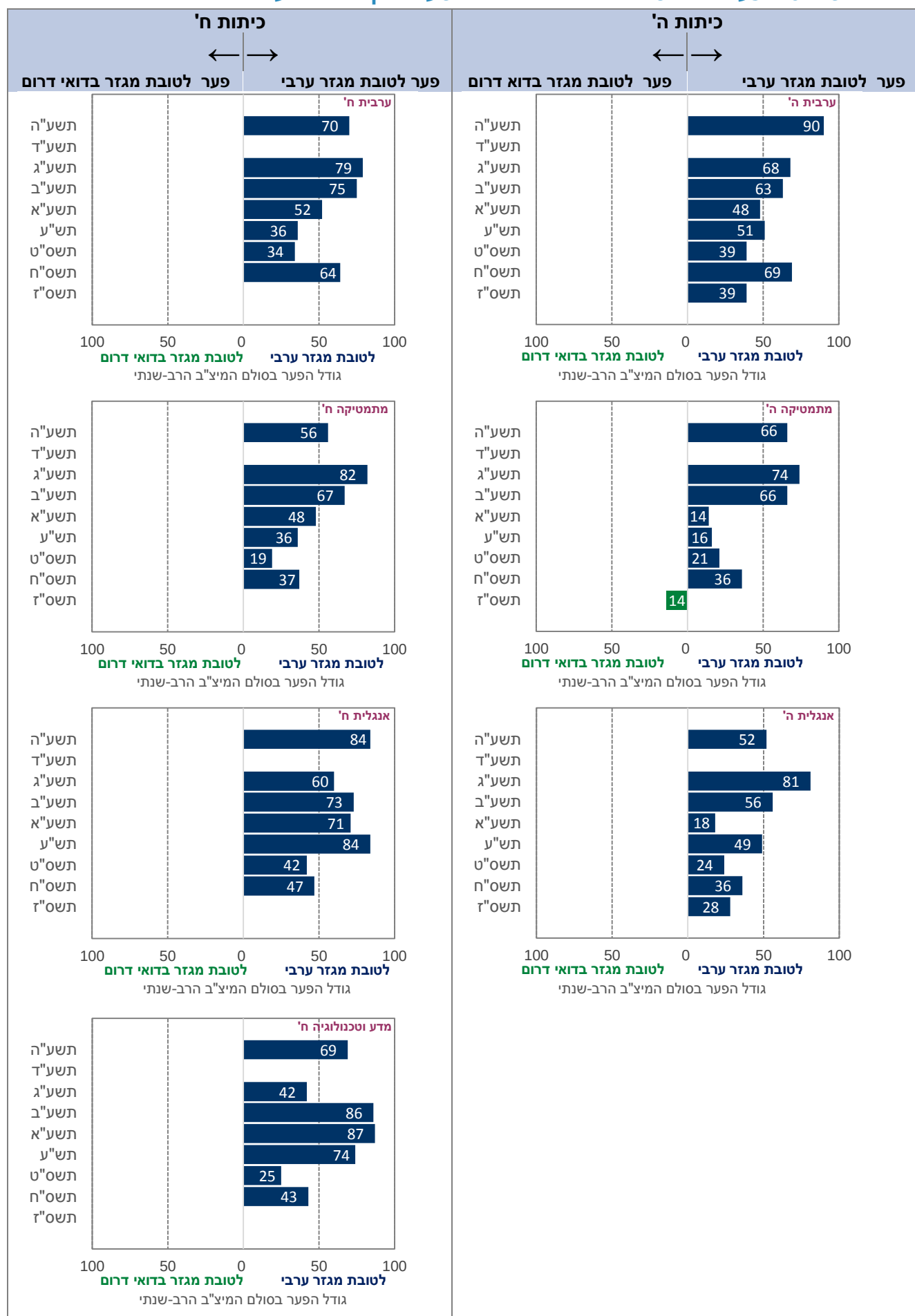
בלוחות 25-31 שבפרק הקודם הוצגו נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ו-ח' בבתי ספר דוברי ערבית לפי מגזרים בשנים תשס"ז-תשע"ה. בתרשימים הבאים מוצגים באופן גרפי נתוני הפערים בין הישגיהם של תלמידים במגזר הערבי לבין הישגי תלמידים במגזר הדרוזי ובין הישגיהם של תלמידים במגזר הערבי לבין הישגי תלמידים במגזר הבדואי בדרום במבחני המיצ"ב תשע"ה לכיתות ה' ו-ח' במדע וטכנולוגיה, אנגלית, מתמטיקה וערבית. הפערים מחושבים על פי ההפרש שבין ממוצעי המגזר הערבי וממוצעי המגזרים הדרוזי והבדואי בדרום בנפרד, וזאת במונחי סולם המיצ"ב הרב-שנתי.

תרשים 48: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב בין המגזר הערבי למגזר הדרוזי

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי הערבית במגזר הדרוזי מנתוניהם של דוברי הערבית במגזר הערבי.
 ** בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

תרשים 49: פערים בהישגים במבחני המיצ"ב תשע"ה בין המגזר הערבי למגזר הבדואי בדרום

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי הערבית במגזר הבדואי דרום מנתוניהם של דוברי הערבית במגזר הערבי.
 ** בשנת תשע"ד לא נערכו מבחני מיצ"ב חיצוניים.

עיון בנתונים שלעיל מעלה כי -

פערים בהישגים בין המגזר הערבי למגזר הדרוזי בשנה"ל תשע"ה:

- על פי רוב, בתשע"ה הישגי התלמידים **במגזר הדרוזי גבוהים** מהישגי חבריהם במגזר הערבי, כאשר הפערים בכיתות ח' גבוהים מהפערים בכיתות ה'.
- במבחנים באנגלית בשתי דרגות הכיתה לא נמצא בתשע"ה הבדל של ממש בהישגי התלמידים משני המגזרים.

פערים בהישגים בין המגזר הערבי למגזר הבדואי בדרום בשנה"ל תשע"ה:

- בכל המקצועות ובכל דרגות הכיתה נמצאו **פערים גדולים מאד** בהישגים בין תלמידים במגזר הבדואי בדרום לטובת תלמידים במגזר הערבי.
- הפער הגדול ביותר נמצא בשפת-אם ערבית לכיתות ה' - 90 נקודות, והפער הקטן ביותר נרשם באנגלית לכיתות ה' - 52 נקודות.
- לאורך שנים לא נצפתה מגמה ברורה של צמצום פערים, ובחלק מן המבחנים אף נראית מגמה של התרחבות, בפרט במבחנים בשפת-אם ערבית ומתמטיקה בכיתות ה'.

פערים בהישגים בין בנים ובנות בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

בלוחות ובתרשימים שלהלן מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) וכן פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ב בשפת-אם ערבית, מתמטיקה ואנגלית בכיתות ה' ו-ח' ובמדע וטכנולוגיה בכיתות ח'. הנתונים מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי בעבור בתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים. יש לציין כי אין להסיק מניתוחים אלו על קשרי סיבה-תוצאה בין משתנה המגדר לבין ההישגים.

הערה: בלוחות שבנספח 3.3 מוצגים נתונים מקבילים בעבור ההישגים במיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה.

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי

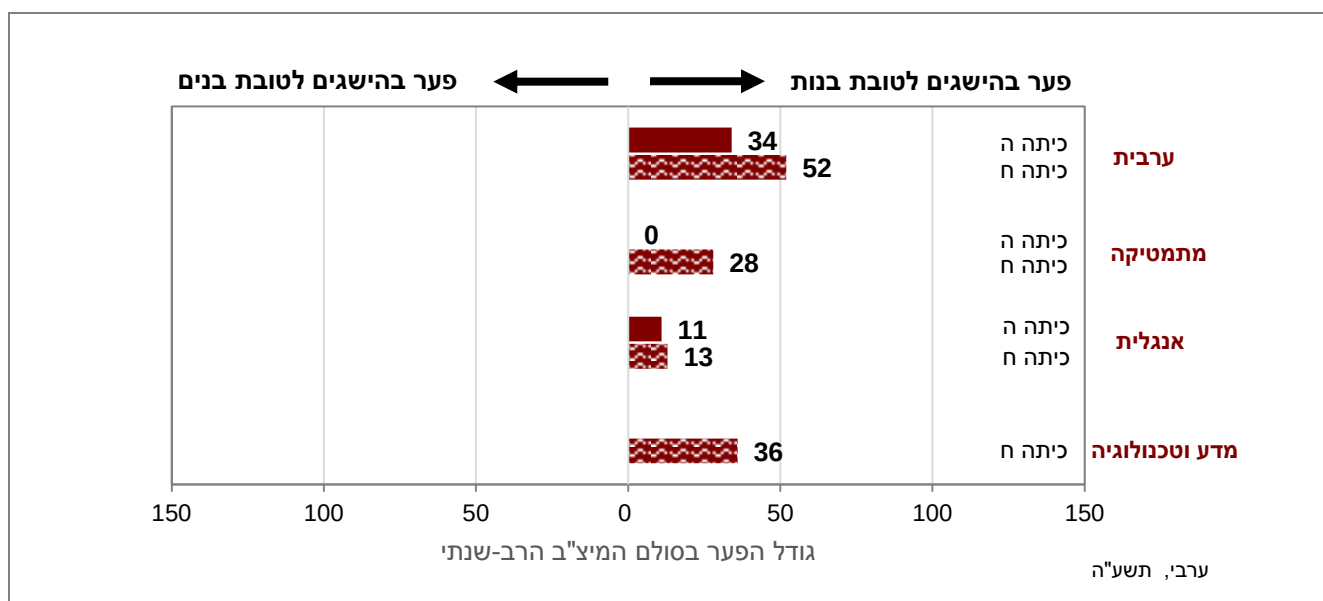
בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה במקצועות המיצ"ב השונים בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי.

לוח 32: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הערבי

דוברי ערבית מגזר ערבי	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים* הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	
ערבית										
ה'	4,949	581	76	2,535	597	66	2,414	563	82	34
ח'	5,201	532	86	2,827	556	76	2,374	504	90	52
מתמטיקה										
ה'	5,150	525	81	2,631	525	80	2,519	525	81	0
ח'	5,128	510	92	2,768	523	91	2,360	495	91	28
אנגלית										
ה'	5,084	522	87	2,601	527	84	2,483	516	90	11
ח'	4,537	496	81	2,471	502	78	2,066	489	83	13
מדע וטכנולוגיה										
ח'	4,318	533	108	2,339	550	103	1,979	514	110	36

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 50: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה במגזר הערבי

עיון בלוח ובתרשים מעלה כי **במגזר הערבי** -

- בכל המקצועות ובכל דרגות הכיתה, למעט מתמטיקה ה', הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים.
- בכיתות ה' פער גדול במיוחד לטובת הבנות נרשם בשפת-אם ערבית, 34 נקודות. באנגלית נרשם פער קטן בהרבה של 11 נקודות, ובמתמטיקה הישגי הבנים דומים להישגי הבנות.
- בכיתות ח' פערים גדולים לטובת הבנות נרשמו בשפת-אם ערבית 52 נקודות ובמדע וטכנולוגיה 36 נקודות. הפער הקטן ביותר נרשם באנגלית, 13 נקודות.
- הפערים בין בנים ובנות בערבית ובמתמטיקה קטנים יותר בכיתות ה' בהשוואה לפערים בכיתות ח'. באנגלית נרשמו פערים דומים בשתי דרגות הכיתה.
- לאורך השנים אין שינויים משמעותיים בתמונת הפערים בין בנים ובנות (ר' נספח).

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי

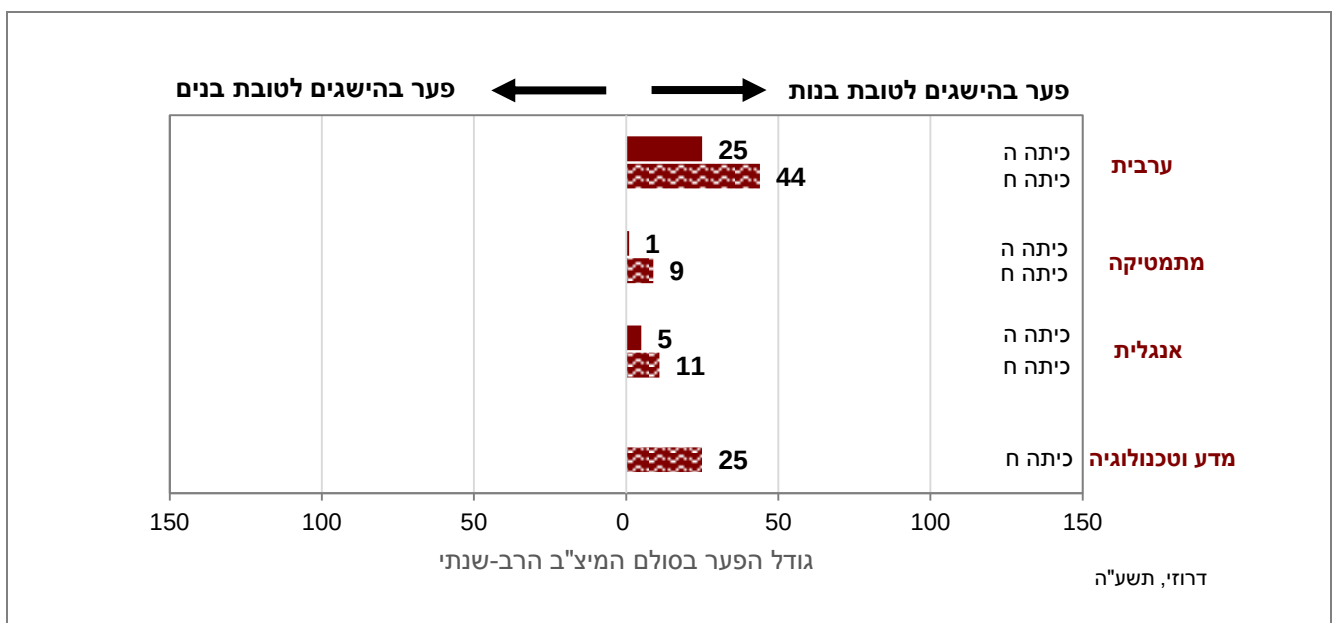
בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה במקצועות המיצ"ב השונים בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הדרוזי.

לוח 33: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה במגזר הדרוזי

דוברי ערבית מגזר דרוזי	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים*
כיתות	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
ערבית										
ה'	529	588	66	258	601	58	271	576	71	25
ח'	549	556	72	282	577	61	267	533	76	44
מתמטיקה										
ה'	528	541	75	253	541	76	275	540	73	1
ח'	543	537	90	276	542	88	267	533	92	9
אנגלית										
ה'	528	520	82	254	523	81	274	518	83	5
ח'	556	493	78	281	499	76	275	488	80	11
מדע וטכנולוגיה										
ח'	547	572	101	276	585	98	271	560	102	25

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 51: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה במגזר הדרוזי

עיון בלוח ובתרשים מעלה כי במגזר הדרוזי -

- בקרבת תלמידים במגזר הדרוזי, הישגי הבנות בכל מבחני המיצ"ב גבוהים מהישגי הבנים, למעט במתמטיקה לכיתות ה' ובאנגלית לכיתות ה' שם הישגיהם דומים. פער ניכר של 25 נקודות נרשם לטובת הבנות בשפת-אם ערבית.
- בכיתות ח' נרשמו פערים לטובת הבנות בכל המקצועות: 44 נקודות בשפת-אם ערבית, 25 נקודות במדע וטכנולוגיה, 11 נקודות באנגלית, ו-9 נקודות במתמטיקה.
- פערי ההישגים שנמדדו בכיתות ח' גבוהים מהפערים בכיתות ה'.
- לאורך השנים אין שינויים משמעותיים בתמונת הפערים בין בנים ובנות (ר' נספח).

בתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום

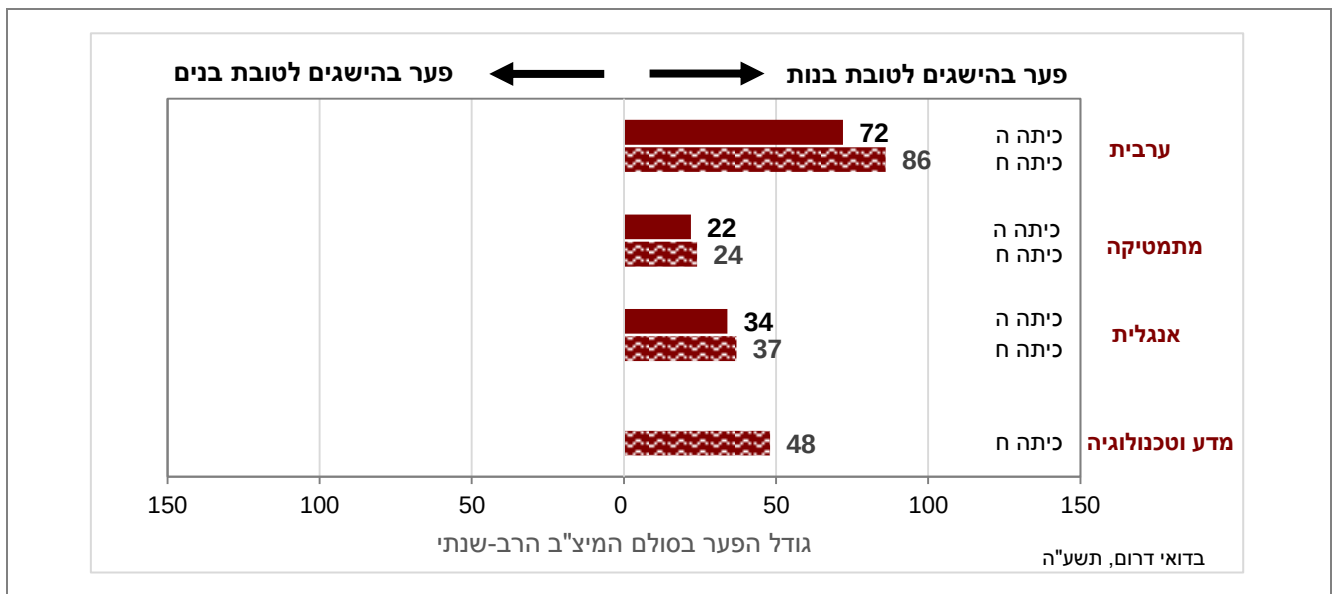
בלוח ובתרשים שלאחריו מוצגים הישגי הבנים בהשוואה להישגי הבנות וגודל הפערים ביניהם במבחני המיצ"ב תשע"ה במקצועות המיצ"ב השונים בבתי ספר דוברי ערבית במגזר הבדואי בדרום.

לוח 34: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה במגזר הבדואי בדרום

דוברי ערבית מגזר בדואי בדרום	כלל התלמידים			בנות			בנים			פערים בין בנות ובנים* הפער בסולם מיצ"ב רב-שנתי
	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	N	ממוצע	ס"ת	
ערבית										
ה'	1,408	491	108	711	527	97	697	455	108	72
ח'	1,335	462	97	690	504	84	645	418	89	86
מתמטיקה										
ה'	1,647	459	85	835	470	87	812	448	82	22
ח'	1,355	454	81	685	466	83	670	442	76	24
אנגלית										
ה'	1,507	470	96	765	487	93	742	453	95	34
ח'	1,132	412	65	576	430	66	556	393	59	37
מדע וטכנולוגיה										
ח'	1,209	464	90	633	487	90	576	439	84	48

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוני הבנים מנתוני הבנות.

תרשים 52: פערים בהישגים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב תשע"ה במגזר הבדואי בדרום

עיון בלוח ובתרשים מעלה כי במגזר הבדואי בדרום -

- בכל המקצועות ובכל דרגות הכיתה הישגי הבנות גבוהים במידה ניכרת מהישגי הבנים.
- בכיתות ה' – פער גדול מאד לטובת הבנות נרשם בשפת-אם ערבית 72 נקודות, באנגלית נמצא פער קטן יותר 34 נקודות, והפער הקטן ביותר נרשם במתמטיקה 22 נקודות.
- בכיתות ח' – פער גדול במיוחד של 86 נקודות לטובת הבנות נרשם בשפת-אם ערבית. בשאר המקצועות נרשמו פערים קטנים יותר: במדע וטכנולוגיה 48 נקודות, באנגלית 37 נקודות ובמתמטיקה 24 נקודות.
- הישגיהם של הבנים במגזר הבדואי בדרום בשפת-אם ערבית לכיתות ה' וח' נמוכים במיוחד: בכיתה ה' 455 נקודות בהשוואה ל-560 בקרב כלל דוברי ערבית, ובכיתה ח' 418 נקודות בהשוואה ל-518 בקרב כלל דוברי הערבית – פערים של סטיית תקן ויותר.

נתוני הפערים בין בנים ובנות במבחני המיצ"ב בתשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים

- בשלושת המגזרים הערבי, הדרוזי והבדואי בדרום בכל המקצועות ובכל שכבות הגיל הישגי הבנות גבוהים או שווים להישגי הבנים. על פי רוב הפערים לטובת הבנות בכיתה ח' גבוהים מהפערים המקבילים בכיתה ה'. לאורך השנים אין שינויים משמעותיים בתמונת הפערים בין בנים ובנות.
- בקרב המגזר הערבי: הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים בכל המקצועות ובכל שכבות הגיל (למעט מתמטיקה ה'). הפער הגדול ביותר נרשם במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ח' (52 נק') והפער הקטן ביותר במבחנים באנגלית לכיתות ה' (11 נק'). במתמטיקה לכיתות ה' הישגי הבנים והבנות דומים.
- בקרב המגזר הדרוזי: הישגי הבנות גבוהים מהישגי הבנים בכל המקצועות למעט מתמטיקה לכיתות ה' ואנגלית לכיתות ה'. הפער הגדול ביותר לטובת הבנות נרשם במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ח' (44 נק'), והפער הקטן ביותר במתמטיקה לכיתות ח' (9 נק').
- בקרב המגזר הבדואי בדרום: הישגי הבנות גבוהים במידה ניכרת מהישגי הבנים בכל המקצועות ובכל שכבות הגיל. הפער הגדול ביותר נרשם במבחן בשפת-אם ערבית לכיתות ח' (86 נק') והפער הקטן ביותר במתמטיקה לכיתות ה' (22 נק'). הישגיהם של הבנים במגזר הבדואי בדרום בשפת-אם ערבית לכיתות ה' וח' נמוכים במיוחד: בכיתה ה' 455 נקודות בהשוואה ל-560 בקרב כלל דוברי הערבית, ובכיתה ח' 418 נק' בהשוואה ל-518 בקרב כלל דוברי הערבית – פערים של סטיית תקן ויותר.
- בשלושת המגזרים פערי הישגים הגדולים ביותר בין בנים ובנות הם בשפת אם ערבית (בשתי דרגות הכיתה).

נספחים

נספח 1: מקדמי מתאם (פירסון) בין רמת הרקע החברתי-כלכלי של נבחנים ובין הישגיהם במבחני מיצ"ב תשע"ה

עוצמות הקשר הסטטיסטי שבין הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים (לפי עשירון הטיפוח 1-10) ובין הישגיהם במבחני המיצ"ב תשע"ה מדווחות בלוח הבא במונחי מקדם המתאם של פירסון. המתאמים מדווחים בעבור תלמידים בכלל בתי הספר שהשתתפו וכן בעבור דוברי עברית ודוברי ערבית בנפרד. אין להסיק מקיומו של קשר על יחסי סיבה תוצאה בין שני המשתנים.

לוח 35: מקדמי מתאם פירסון בין הרקע החברתי-כלכלי של התלמידים והישגיהם במבחני תשע"ה

המבחן	כלל בתי"ס	דוברי עברית	דוברי ערבית
	r	r	r
עברית לכיתות ה'		0.28	
עברית לכיתות ח'		0.34	
ערבית לכיתות ה'			0.31
ערבית לכיתות ח'			0.29
מתמטיקה לכיתות ה'	0.36	0.28	0.25
מתמטיקה לכיתות ח'	0.43	0.40	0.28
אנגלית לכיתות ה'	0.24	0.19	0.30
אנגלית לכיתות ח'	0.44	0.35	0.40
מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	0.40	0.36	0.31

מקדם מתאם פירסון

מקדם המתאם של פירסון הוא מדד לקשר לינארי (קורלציה) בין שתי קבוצות של מספרים. כאשר מדובר בעיבוד נתונים סטטיסטי, ההתייחסות בדרך כלל היא לקשר בין שני משתנים. ערכי המדד נעים בין (-1) לבין (+1) והוא מסומן באות r .

חשוב מדי חברתי-כלכלי ברמת התלמיד ר' הספר בעמוד 34.

נספח 2: פירוט המעבר מציוני גלם לציונים בסולם רב-שנתי במבחני המיצ"ב תשע"ה

לוח 36: ממוצעים וסטיות תקן של ההישגים במבחני המיצ"ב לכיתות ה' ולכיתות ח' תשע"ה בסולם ציוני הגלם ובסולם רב-שנתי

דוברי ערבית					דוברי עברית					כלל בתי"ס					
סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		N	סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		N	סולם רב-שנתי		סולם ציוני הגלם		N	
ס"ת	ממוצע	ס"ת	ממוצע		ס"ת	ממוצע	ס"ת	ממוצע		ס"ת	ממוצע	ס"ת	ממוצע		
עברית															
					72	537	15	76	19,008						ה'
					93	540	19	63	18,070						ח'
ערבית															
92	560	22	68	7,304											ה'
93	518	23	57	7,428											ח'
מתמטיקה															
86	511	22	51	7,703	80	559	21	64	19,008	85	545	22	60	26,711	ה'
93	498	25	43	7,320	100	548	27	56	18,086	100	532	27	52	25,406	ח'
אנגלית															
92	508	23	59	7,568	96	530	24	65	18,832	95	524	24	63	26,400	ה'
84	476	27	54	6,468	87	531	28	72	18,224	90	514	29	67	24,692	ח'
מדע וטכנולוגיה															
108	520	23	42	6,396	103	567	22	52	18,053	107	552	22	49	24,449	ח'

נספח 3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה - לפי מאפייני רקע

נספח 3.1: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה -- לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי מגזר שפה

בלוחות הבאים מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) בחלוקה לפי רמות רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר וכן מוצגים הפערים בהישגי תלמידים מקבוצות אלו במבחני המיצ"ב לכיתות ה' (בשנים תשס"ז-תשע"ה) ולכיתות ח' (בשנים תשס"ח-תשע"ה) במדע וטכנולוגיה, אנגלית ומתמטיקה. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בעבור כלל בתי הספר וכן בחלוקה לדוברי עברית ולדוברי ערבית. בעבור בתי הספר בכל אחד ממגזרי השפה מוצגים גם נתוני ההישגים במבחני מיצ"ב בשפת-אם (עברית וערבית בהתאמה).

בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא התאפשר לכלול את שנת תשס"ז בשכבת גיל זו.

בשל מספרם הקטן של תלמידים מרקע חברתי-כלכלי גבוה במגזר דוברי הערבית נתוניהם אינם מדווחים.

לוח 37: הישגים בעברית לכיתות ה' בשנים תשס"ז-תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N		
106	492	13,899	תשס"ז	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
123	451	2,086		
105	485	4,753		
91	514	6,988		
98	509	7,091		
111	475	6,808		
100	500	13,904	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
117	461	2,606		
101	492	5,788		
83	523	5,423		
91	516	7,267		
106	483	6,635		
91	513	13,653	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
114	465	2,335		
89	509	5,344		
76	534	5,878		
84	529	6,957		
96	497	6,695		
82	521	14,138	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
92	476	1,842		
82	510	5,178		
70	543	7,045		
76	531	7,044		
85	511	7,093		
72	528	15,406	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
86	485	1,591		
73	519	5,408		
62	545	8,347		
70	537	7,795		
73	519	7,611		
68	539	13,265	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
80	503	2,054		
68	531	5,292		
58	554	5,870		
63	548	6,955		
71	528	6,310		
69	532	13,445	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
80	496	1,726		
69	523	4,918		
60	548	6,761		
65	541	6,948		
72	523	6,497		
72	537	19,008	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
86	500	2,373		
73	527	6,663		
62	553	9,892		
68	546	9,640		
75	528	9,368		

לוח 38: הישגים בעברית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה- לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי עברית			עברית לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N		
100	500	13,933	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
110	444	2,170		
100	488	5,560		
82	532	6,105		
93	515	7,291		
105	484	6,642		
98	535	13,376	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
114	477	1,813		
98	524	4,976		
82	562	6,467		
89	553	6,962		
104	516	6,414		
92	538	13,445	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
112	474	1,715		
90	526	5,568		
71	568	6,069		
84	553	6,853		
97	522	6,592		
92	551	14,528	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
113	483	1,392		
92	537	5,763		
73	579	7,295		
83	567	7,485		
98	534	7,043		
87	539	14,520	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
97	492	2,084		
86	527	6,277		
74	565	6,089		
80	553	7,479		
91	524	7,041		
89	537	13,499	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
99	477	1,629		
90	523	5,439		
75	563	6,400		
82	551	6,960		
94	522	6,539		
93	540	18,070	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
99	481	1,889		
93	526	7,291		
81	566	8,813		
87	555	9,002		
95	525	9,068		

לוח 39: הישגים בערבית לכיתות ה' בשנים תשס"ז-תשע"ה- לפי מאפייני רקע- בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			ערבית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N		
103	496	5,597	תשס"ז	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
104	478	3,521		
97	520	1,724		
-	-	-		
93	520	2,893		
106	471	2,688		
100	500	6,097	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
104	478	3,559		
85	529	2,255		
-	-	-		
90	524	3,190		
104	474	2,900		
95	533	6,058	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
97	519	4,083		
85	559	1,716		
-	-	-		
86	556	3,166		
98	509	2,884		
95	539	6,882	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
98	524	4,164		
84	563	2,349		
-	-	-		
87	560	3,490		
98	516	3,392		
84	571	6,659	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
87	557	4,765		
68	599	1,727		
-	-	-		
73	589	3,523		
90	550	3,136		
83	560	5,931	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
86	547	3,610		
74	580	1,991		
-	-	-		
76	575	3,108		
87	543	2,823		
78	574	5,786	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
79	563	3,870		
72	596	1,718		
-	-	-		
73	587	3,057		
80	559	2,729		
92	560	7,304	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים
97	543	4,691		
72	591	2,218		
65	605	370		
80	581	3,740		
99	539	3,564		

לוח 40: הישגים בערבית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

ערבית לכיתות ח'			דוברי ערבית		ס"ת
			N	ממוצע	
תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	4,971	500	100
			2,565	478	103
			2,174	522	90
			-	-	-
			2,597	531	85
			2,372	466	103
תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	5,374	523	80
			3,064	506	85
			2,124	544	68
			-	-	-
			2,892	544	68
			2,478	499	86
תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	6,031	513	88
			2,920	494	91
			2,786	537	77
			-	-	-
			3,243	536	76
			2,786	486	93
תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	5,913	527	90
			3,792	512	94
			1,846	549	80
			-	-	-
			3,095	555	75
			2,818	496	96
תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	5,226	533	95
			3,041	517	97
			1,888	556	84
			-	-	-
			2,886	557	82
			2,340	504	101
תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	5,434	546	93
			3,591	529	96
			1,690	578	78
			-	-	-
			2,801	572	78
			2,633	519	100
תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	7,428	518	93
			4,330	500	94
			2,728	544	84
			321	565	74
			3,996	546	80
			3,432	486	96

לוח 41: הישגים במתמטיקה לכיתות ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			מתמטיקה לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ז
96	445	5,642	93	508	14,184	98	490	19,826		
96	434	3,566	95	471	2,163	97	449	5,729	נמוך ביוני גבוה מגדר	
95	460	1,716	93	499	4,868	95	488	6,584		
-	-	-	86	531	7,073	87	528	7,382		
94	452	2,915	92	500	7,193	95	485	10,108		
98	438	2,717	94	518	6,987	102	494	9,704	בנות	בנים
97	450	5,941	93	521	13,884	100	500	19,825	בנים	
97	433	3,420	97	483	2,570	100	453	5,990	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ח
93	472	2,235	93	513	5,744	95	501	7,979		
-	-	-	85	544	5,459	86	543	5,704		
95	456	3,105	92	514	7,216	97	496	10,321		
100	444	2,824	94	529	6,667	103	504	9,491	בנות	בנים
95	465	6,039	93	526	13,642	98	508	19,681	בנים	
92	451	4,102	99	478	2,307	95	461	6,409	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ט
96	489	1,701	92	520	5,318	94	513	7,019		
-	-	-	85	548	5,914	86	546	6,113		
93	469	3,133	92	515	6,932	94	501	10,065		
97	461	2,898	94	537	6,709	101	514	9,607	בנות	בנים
99	487	6,876	84	548	14,164	93	529	21,040	בנים	
101	474	4,162	90	509	1,833	98	485	5,995	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תש"ע
94	505	2,340	85	536	5,199	88	527	7,539		
-	-	-	75	569	7,051	76	568	7,408		
99	489	3,467	82	538	6,996	90	523	10,463		
100	484	3,409	85	558	7,168	96	535	10,577	בנות	בנים
86	520	6,708	78	558	15,352	82	546	22,060	בנים	
86	506	4,797	85	513	1,566	86	508	6,363	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"א
79	546	1,743	77	547	5,407	78	547	7,150		
-	-	-	69	577	8,308	69	577	8,459		
84	525	3,530	78	549	7,737	81	541	11,267		
88	515	3,178	77	567	7,615	84	551	10,793	בנות	בנים
91	511	5,718	82	556	13,218	88	542	18,936	בנים	
91	495	3,459	90	517	2,028	92	502	5,487	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ב
85	537	1,962	83	545	5,279	84	543	7,241		
-	-	-	74	574	5,856	74	573	6,138		
90	511	2,960	81	546	6,873	86	535	9,833		
93	511	2,758	82	567	6,345	89	549	9,103	בנות	בנים
89	518	5,748	82	562	13,433	86	549	19,181	בנים	
88	507	3,940	89	524	1,695	89	512	5,635	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ג
87	545	1,633	83	551	4,952	84	549	6,585		
70	532	158	73	580	6,737	74	579	6,895		
88	516	3,033	80	551	6,922	85	540	9,955		
90	521	2,715	81	573	6,511	87	558	9,226	בנות	בנים
86	511	7,703	80	559	19,008	85	545	26,711	בנים	
87	498	5,044	85	520	2,402	87	505	7,446	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ה
80	533	2,275	80	547	6,647	81	544	8,922		
73	543	358	73	577	9,872	74	576	10,230		
85	513	3,926	79	552	9,552	83	541	13,478		
87	508	3,777	80	566	9,456	87	549	13,233	בנות	בנים

לוח 42: הישגים במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח - תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			מתמטיקה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
89	471	4,758	102	512	13,475	100	500	18,233	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ח
83	453	2,400	89	460	2,054	86	456	4,454		
92	488	2,133	98	496	5,371	96	493	7,504		
-	-	-	98	544	5,947	98	544	6,146		
89	487	2,509	100	513	7,065	98	506	9,574		
86	453	2,243	103	509	6,406	102	493	8,649		
94	488	5,124	100	520	13,221	99	510	18,345	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ט
90	466	2,964	90	459	1,765	90	464	4,729		
91	511	2,018	96	503	4,913	95	506	6,931		
-	-	-	94	552	6,411	94	552	6,520		
93	497	2,748	97	520	6,799	96	513	9,547		
94	477	2,366	104	519	6,421	103	508	8,787		
92	479	5,905	101	523	13,399	101	511	19,304	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תש"ע
89	460	2,820	91	458	1,688	90	459	4,508		
90	501	2,768	96	504	5,536	94	503	8,304		
-	-	-	92	562	6,074	92	562	6,364		
91	493	3,177	100	522	6,863	98	513	10,040		
92	463	2,726	102	525	6,535	103	508	9,261		
92	498	5,867	97	532	14,470	97	522	20,337	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"א
87	480	3,767	88	455	1,360	88	473	5,127		
92	525	1,823	94	511	5,707	94	515	7,530		
-	-	-	85	569	7,321	85	569	7,481		
90	511	3,078	96	532	7,403	94	526	10,481		
91	483	2,789	100	533	7,067	100	518	9,856		
95	468	4,931	97	514	14,490	99	501	19,421	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ב
87	446	2,744	91	463	2,077	89	452	4,821		
98	496	1,875	93	497	6,200	95	496	8,075		
-	-	-	91	547	6,137	91	546	6,401		
96	482	2,688	96	517	7,434	97	506	10,122		
92	452	2,243	99	512	7,056	101	495	9,299		
101	487	5,195	98	533	13,543	101	519	18,738	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ג
97	468	3,538	99	459	1,633	97	465	5,171		
98	526	1,545	98	512	5,465	98	515	7,010		
79	558	89	81	569	6,408	81	569	6,497		
98	496	2,678	96	533	6,954	98	521	9,632		
103	478	2,517	101	533	6,589	105	517	9,106		
93	498	7,320	100	548	18,086	100	532	25,406	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשע"ה
88	482	4,322	90	477	1,903	88	480	6,225		
94	519	2,658	97	528	7,243	96	526	9,901		
88	560	295	90	582	8,847	90	582	9,142		
93	511	3,895	99	546	8,962	98	534	12,857		
91	484	3,425	100	550	9,124	102	530	12,549		

לוח 43: הישגים באנגלית לכיתות ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			אנגלית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
106	471	5,532	100	499	12,925	103	491	18,457	תשס"ז	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
107	454	3,070	110	475	2,475	109	464	5,545		נמוך
99	491	2,236	100	495	4,643	100	493	6,879		בינוני
-	-	-	94	511	5,719	93	512	5,896		גבוה
99	489	2,883	96	503	6,538	97	499	9,421		מגדר
109	453	2,634	104	494	6,371	107	482	9,005	תשס"ח	בנות
107	478	6,926	96	509	14,408	100	500	21,334		בנים
112	451	3,524	102	486	2,443	109	466	5,967		סך הכול רקע חברתי-כלכלי
90	505	2,762	100	495	5,177	97	498	7,939		נמוך
-	-	-	84	530	6,670	83	531	7,272		בינוני
100	492	3,602	93	510	7,282	95	505	10,884	תשס"ט	גבוה
112	464	3,320	98	508	7,125	105	495	10,445		מגדר
104	483	6,099	97	517	14,986	100	507	21,085		בנות
107	467	3,956	106	481	1,816	107	471	5,772		בנים
91	510	1,863	99	505	5,457	97	506	7,320	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
-	-	-	86	539	7,589	86	539	7,788		נמוך
96	501	3,082	94	519	7,576	95	514	10,658		בינוני
109	466	2,999	100	516	7,408	105	501	10,407		גבוה
103	481	5,912	95	519	13,436	99	508	19,348		מגדר
105	468	3,917	105	482	2,101	105	472	6,018	תשע"א	בנות
95	506	1,736	99	504	5,670	98	504	7,406		בנים
-	-	-	81	542	5,591	81	543	5,834		סך הכול רקע חברתי-כלכלי
98	494	3,095	90	522	6,960	94	514	10,055		נמוך
108	467	2,817	99	516	6,476	104	502	9,293		בינוני
85	511	6,273	92	532	13,680	91	525	19,953	תשע"ב	גבוה
85	502	4,345	100	496	1,799	90	500	6,144		מגדר
82	529	1,729	94	522	5,187	91	524	6,916		בנות
-	-	-	85	548	6,627	84	549	6,800		בנים
82	518	3,303	91	532	7,138	88	528	10,441	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
88	504	2,970	94	532	6,542	93	523	9,512		נמוך
89	514	6,181	89	545	13,824	90	535	20,005		בינוני
88	496	3,406	92	516	1,761	90	503	5,167		גבוה
83	533	2,194	90	531	4,966	88	531	7,160	תשע"ה	מגדר
-	-	-	84	562	7,031	83	563	7,584		בנות
86	521	3,227	87	548	6,941	87	539	10,168		בנים
91	505	2,954	91	541	6,883	93	530	9,837		סך הכול
91	518	5,767	88	542	14,726	90	534	20,493	תשע"ה	נמוך
92	500	4,058	95	516	1,319	93	504	5,377		בינוני
78	554	1,553	89	528	5,250	87	535	6,803		גבוה
77	565	142	83	557	8,091	83	558	8,233		מגדר
87	527	3,068	86	544	7,455	86	539	10,523		בנות
95	507	2,699	91	540	7,271	93	530	9,970	תשע"ה	בנים
92	508	7,568	96	530	18,832	95	524	26,400		סך הכול
91	490	4,940	98	504	2,401	93	495	7,341		נמוך
84	538	2,251	97	517	6,566	94	522	8,817		בינוני
76	562	352	92	546	9,766	91	546	10,118		גבוה
88	516	3,870	93	529	9,548	92	525	13,418	תשע"ה	מגדר
95	500	3,698	99	531	9,284	99	522	12,982		בנות

לוח 44: הישגים באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה - לפי מאפייני רקע- בסולם רב-שנתי

אנגלית לכיתות ח'			כלל התלמידים			דוברי עברית			דוברי ערבית		
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	18,995	100	500	13,142	99	519	5,853	86	452	2,581
		4,585	90	440	2,004	100	463	2,659	76	422	2,659
		7,825	95	492	5,854	98	500	-	83	475	-
		6,364	83	553	6,834	84	554	3,144	-	-	3,144
		9,978	96	505	6,302	97	521	2,706	84	466	2,706
		9,008	103	495	19,083	101	516	5,329	87	436	5,329
תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	19,083	100	507	13,754	95	531	2,910	87	449	2,910
		4,446	86	438	1,536	97	462	2,188	76	426	2,188
		7,613	96	502	6,630	97	515	-	89	473	-
		6,810	79	562	6,937	79	563	2,819	-	-	2,819
		9,756	96	512	6,814	93	533	2,503	84	465	2,503
		9,317	104	501	14,089	97	529	3,085	86	432	3,085
תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	19,269	97	513	2,041	92	530	1,838	95	470	1,838
		5,126	96	465	5,831	102	487	-	91	453	-
		7,669	96	506	6,137	96	512	2,718	94	492	2,718
		6,372	74	559	7,253	74	559	2,462	-	-	2,462
		9,971	92	517	6,836	90	531	5,069	90	485	5,069
		9,298	101	508	13,197	94	530	3,422	97	454	3,422
תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	18,266	85	523	1,564	83	537	5,074	80	491	5,074
		4,986	82	476	5,074	96	485	6,493	76	472	6,493
		6,525	84	520	6,835	88	521	2,718	74	519	2,718
		6,677	66	562	6,362	66	562	2,351	-	-	2,351
		9,553	82	528	13,967	81	539	5,350	76	503	5,350
		8,713	88	518	1,788	85	535	2,485	82	477	2,485
תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	19,317	89	511	1,788	85	530	2,444	82	467	2,444
		4,273	82	456	5,557	92	480	-	73	442	-
		8,001	84	508	6,567	85	513	2,864	79	494	2,864
		6,957	69	560	7,256	70	560	2,486	-	-	2,486
		10,120	86	514	14,351	84	531	5,668	79	476	5,668
		9,197	91	508	1,272	86	528	3,753	83	457	3,753
תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	20,019	92	517	5,849	88	537	1,738	84	472	1,738
		5,025	84	459	7,156	96	485	164	77	450	164
		7,587	89	517	7,297	91	520	3,055	81	510	3,055
		7,320	71	564	7,054	71	565	2,613	73	541	2,613
		10,352	88	520	18,224	85	539	6,468	80	481	6,468
		9,667	95	514	1,934	90	536	3,641	86	460	3,641
תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי נמוך בינוני גבוה מגדר בנות בנים	24,692	90	514	1,934	87	531	2,470	84	476	2,470
		5,575	86	462	8,874	96	483	305	79	453	305
		9,794	88	511	9,128	90	514	3,465	82	503	3,465
		9,179	71	557	9,096	72	558	3,003	64	548	3,003
		12,593	87	518	12,593	86	534	12,593	81	486	12,593
		12,099	93	509	12,099	88	529	12,099	87	465	12,099

לוח 45: הישגים במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה - לפי מאפייני רקע - בסולם רב-שנתי

דוברי ערבית			דוברי עברית			כלל התלמידים			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
107	466	5,920	94	513	12,948	100	500	18,868	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
107	438	2,631	96	468	1,958	103	452	4,589		נמוך
100	490	2,674	93	504	5,128	95	500	7,802		בינוני
-	-	-	86	537	5,758	86	537	6,268		גבוה
103	485	3,174	89	517	6,691	95	507	9,865		מגדר
107	444	2,745	98	510	6,255	105	492	9,000		בנות
										בנים
106	459	5,087	99	525	13,501	106	506	18,588	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
104	438	2,755	102	461	1,524	104	446	4,279		נמוך
104	483	2,113	98	514	5,308	101	505	7,421		בינוני
-	-	-	90	552	6,535	90	550	6,701		גבוה
97	484	2,681	94	527	6,827	97	514	9,508		מגדר
108	430	2,399	104	524	6,673	113	497	9,072		בנות
										בנים
105	494	5,090	95	534	13,782	100	522	18,872	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
104	481	3,039	97	485	2,011	101	483	5,050		נמוך
103	509	1,799	93	516	5,687	96	514	7,486		בינוני
-	-	-	86	563	6,020	86	562	6,248		גבוה
98	515	2,691	93	535	7,101	95	529	9,792		מגדר
107	470	2,399	97	532	6,681	104	515	9,080		בנות
										בנים
112	525	3,910	97	547	13,339	102	541	17,249	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
109	504	2,800	99	494	1,546	107	501	4,346		נמוך
104	567	1,005	99	531	5,220	101	539	6,225		בינוני
-	-	-	88	573	6,513	87	574	6,610		גבוה
106	542	2,107	95	546	6,824	99	545	8,931		מגדר
115	505	1,803	100	549	6,515	106	537	8,318		בנות
										בנים
100	512	4,666	100	549	13,998	101	539	18,664	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
91	484	1,911	92	495	1,785	91	489	3,696		נמוך
99	536	2,323	95	532	5,567	96	533	7,890		בינוני
-	-	-	95	582	6,571	95	583	6,956		גבוה
97	527	2,502	98	549	7,254	98	542	9,756		מגדר
100	495	2,164	102	551	6,744	105	535	8,908		בנות
										בנים
101	527	5,311	104	573	14,410	106	559	19,721	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
94	504	3,448	93	512	1,336	94	506	4,784		נמוך
102	563	1,692	101	553	5,856	101	556	7,548		בינוני
88	583	159	99	605	7,167	99	605	7,326		גבוה
97	539	2,819	100	570	7,301	100	560	10,120		מגדר
103	513	2,492	108	577	7,109	111	558	9,601		בנות
										בנים
108	520	6,396	103	567	18,053	107	552	24,449	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
104	495	3,554	98	500	1,878	102	497	5,432		נמוך
107	548	2,490	101	550	7,237	103	549	9,727		בינוני
91	576	305	94	599	8,855	94	598	9,160		גבוה
104	537	3,426	101	569	8,993	103	559	12,419		מגדר
109	499	2,970	105	565	9,060	111	546	12,030		בנות
										בנים

נספח 3.2: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה - לפי רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר בחלוקה לפי סוג פיקוח

בלוחות הבאים מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) בחלוקה לפי רמות רקע חברתי-כלכלי ולפי מגדר וכן מוצגים הפערים בהישגי תלמידים מקבוצות אלו במבחני המיצ"ב לכיתות ה' (בשנים תשס"ז-תשע"ה) ולכיתות ח' (בשנים תשס"ח-תשע"ה) במדע וטכנולוגיה, אנגלית ומתמטיקה. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בעבור דוברי עברית וכן בחלוקה- לפיקוח ממלכתי ולפיקוח ממלכתי-דתי.

בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא התאפשר לכלול את שנת תשס"ז בשכבת גיל זו.

לוח 46: הישגים בעברית ה' בשנים תשס"ז-תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			עברית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	סך הכול	רקע חברתי-כלכלי
111	477	3,203	103	497	10,696	106	492	13,899	תשס"ז	נמוך
123	437	774	122	457	1,312	123	451	2,086		בינוני
107	476	1,320	105	488	3,433	105	485	4,753		גבוה
97	506	1,083	90	516	5,905	91	514	6,988		מגדר
106	490	1,641	94	515	5,450	98	509	7,091		בנות
115	464	1,562	110	478	5,246	111	475	6,808	תשס"ח	בנים
106	489	3,607	97	504	10,297	100	500	13,904		נמוך
123	445	786	113	468	1,820	117	461	2,606		בינוני
101	489	1,579	101	493	4,209	101	492	5,788		גבוה
90	516	1,226	81	525	4,197	83	523	5,423		מגדר
99	504	1,962	88	520	5,305	91	516	7,267	תשס"ט	בנות
111	470	1,644	104	487	4,991	106	483	6,635		בנים
102	495	3,765	87	520	9,888	91	513	13,653		נמוך
117	444	812	111	478	1,523	114	465	2,335		בינוני
96	498	1,675	85	514	3,669	89	509	5,344		גבוה
78	529	1,248	75	535	4,630	76	534	5,878	תש"ע	מגדר
94	513	1,936	79	535	5,021	84	529	6,957		בנות
105	475	1,828	92	504	4,867	96	497	6,695		בנים
84	507	3,183	80	525	10,955	82	521	14,138		נמוך
89	470	652	93	480	1,190	92	476	1,842		בינוני
82	504	1,377	82	512	3,801	82	510	5,178	תשע"א	גבוה
74	533	1,134	69	545	5,911	70	543	7,045		מגדר
77	518	1,542	76	536	5,502	76	531	7,044		בנות
90	497	1,640	83	515	5,453	85	511	7,093		בנים
79	515	3,469	69	532	11,937	72	528	15,406	תשע"ב	נמוך
88	469	603	84	494	988	86	485	1,591		בינוני
78	512	1,624	70	522	3,784	73	519	5,408		גבוה
62	543	1,224	62	546	7,123	62	545	8,347		מגדר
78	523	1,757	66	541	6,038	70	537	7,795	תשע"ג	בנות
79	508	1,712	71	523	5,899	73	519	7,611		בנים
70	533	3,522	67	541	9,743	68	539	13,265		נמוך
81	494	619	80	508	1,435	80	503	2,054		בינוני
67	530	1,600	68	532	3,692	68	531	5,292		גבוה
57	555	1,292	58	554	4,578	58	554	5,870	תשע"ד	מגדר
63	544	1,959	63	550	4,996	63	548	6,955		בנות
75	519	1,563	70	530	4,747	71	528	6,310		בנים
73	525	3,636	67	535	9,809	69	532	13,445		נמוך
82	481	541	79	503	1,185	80	496	1,726		בינוני
71	519	1,514	69	524	3,404	69	523	4,918	תשע"ה	גבוה
60	548	1,574	60	549	5,187	60	548	6,761		מגדר
68	534	1,860	63	544	5,088	65	541	6,948		בנות
76	515	1,776	70	526	4,721	72	523	6,497		בנים
72	534	4,586	72	538	14,422	72	537	19,008	תשע"ו	נמוך
82	501	692	88	500	1,681	86	500	2,373		בינוני
70	531	2,047	75	526	4,616	73	527	6,663		גבוה
64	550	1,831	61	554	8,061	62	553	9,892		מגדר
68	543	2,328	68	547	7,312	68	546	9,640		בנות
74	524	2,258	75	529	7,110	75	528	9,368		בנים

לוח 47: הישגים בעברית ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			עברית לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
99	500	2,836	100	500	11,097	100	500	13,933	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
111	439	547	110	446	1,623	110	444	2,170		נמוך
99	496	1,280	101	486	4,280	100	488	5,560		בינוני
74	536	983	84	531	5,122	82	532	6,105		גבוה
92	514	1,512	93	515	5,779	93	515	7,291		מגדר
104	485	1,324	105	483	5,318	105	484	6,642		בנות
99	533	2,986	98	536	10,390	98	535	13,376	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
117	468	449	112	480	1,364	114	477	1,813		נמוך
95	532	1,197	99	521	3,779	98	524	4,976		בינוני
78	563	1,313	83	562	5,154	82	562	6,467		גבוה
90	554	1,546	89	552	5,416	89	553	6,962		מגדר
102	511	1,440	104	517	4,974	104	516	6,414		בנות
103	527	3,184	88	540	10,261	92	538	13,445	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
122	434	564	105	489	1,151	112	474	1,715		נמוך
93	522	1,439	89	527	4,129	90	526	5,568		בינוני
72	572	1,145	71	567	4,924	71	568	6,069		גבוה
97	548	1,637	80	554	5,216	84	553	6,853		מגדר
105	505	1,547	94	526	5,045	97	522	6,592		בנות
99	537	2,902	89	555	11,626	92	551	14,528	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
118	479	433	110	485	959	113	483	1,392		נמוך
95	533	1,204	91	538	4,559	92	537	5,763		בינוני
80	566	1,232	71	582	6,063	73	579	7,295		גבוה
86	560	1,523	82	569	5,962	83	567	7,485		מגדר
106	512	1,379	95	540	5,664	98	534	7,043		בנות
89	528	3,281	86	542	11,239	87	539	14,520	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
100	471	484	95	499	1,600	97	492	2,084		נמוך
86	524	1,709	86	528	4,568	86	527	6,277		בינוני
74	558	1,072	73	566	5,017	74	565	6,089		גבוה
81	543	1,672	79	556	5,807	80	553	7,479		מגדר
94	513	1,609	89	527	5,432	91	524	7,041		בנות
93	534	2,890	88	538	10,609	89	537	13,499	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
104	463	401	96	483	1,228	99	477	1,629		נמוך
88	533	1,282	90	519	4,157	90	523	5,439		בינוני
76	563	1,195	75	564	5,205	75	563	6,400		גבוה
84	553	1,548	82	550	5,412	82	551	6,960		מגדר
98	511	1,342	92	525	5,197	94	522	6,539		בנות
96	531	3,811	92	542	14,259	93	540	18,070	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
100	469	455	98	486	1,434	99	481	1,889		נמוך
94	525	1,670	92	527	5,621	93	526	7,291		בינוני
84	559	1,669	81	568	7,144	81	566	8,813		גבוה
90	549	1,715	87	557	7,287	87	555	9,002		מגדר
98	517	2,096	94	527	6,972	95	525	9,068		בנות

לוח 48: הישגים במתמטיקה ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

מתמטיקה לכיתות ה'			כלל דוברי עברית			דוברי עברית ממלכתי			דוברי עברית ממ"ד		
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N
תשס"ז	סך הכול	14,184	93	508	10,901	91	514	3,283	97	491	796
	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	2,163	95	471	1,367	94	478	1,362	95	457	1,099
	בינוני	4,868	93	499	3,506	91	504	1,607	96	485	1,675
	גבוה	7,073	86	531	5,974	85	533	5,380	90	521	5,274
תשס"ח	מגדר										
	בנות	7,193	92	500	5,518	90	506	5,274	94	479	5,030
	בנים	6,987	94	518	5,380	92	522	4,869	98	503	4,869
	סך הכול	13,884	93	521	10,255	91	526	3,629	98	507	787
	רקע חברתי-כלכלי										
תשס"ט	נמוך	2,570	97	483	1,778	95	489	1,565	99	470	1,565
	בינוני	5,744	93	513	4,179	91	517	1,254	97	501	1,254
	גבוה	5,459	85	544	4,205	84	546	1,942	89	539	1,942
	מגדר										
	בנות	7,216	92	514	5,274	90	518	1,687	96	502	1,687
תשס"ט	בנים	6,667	94	529	4,980	91	534	3,742	100	514	1,687
	סך הכול	13,642	93	526	9,900	90	533	787	99	504	787
	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	2,307	99	478	1,520	98	494	1,657	96	451	1,657
	בינוני	5,318	92	520	3,661	90	525	1,266	95	510	1,266
תש"ע	גבוה	5,914	85	548	4,648	84	550	1,902	91	535	1,902
	מגדר										
	בנות	6,932	92	515	5,030	89	521	1,840	96	497	1,840
	בנים	6,709	94	537	4,869	90	546	3,184	102	511	3,184
	סך הכול	14,164	84	548	10,980	82	554	646	88	531	646
תש"ע	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	1,833	90	509	1,187	88	517	1,376	90	495	1,376
	בינוני	5,199	85	536	3,823	84	538	1,137	86	529	1,137
	גבוה	7,051	75	569	5,914	73	572	1,537	82	555	1,537
	מגדר										
תשע"א	בנות	6,996	82	538	5,459	80	543	1,647	86	524	1,647
	בנים	7,168	85	558	5,521	82	565	3,461	90	538	3,461
	סך הכול	15,352	78	558	11,891	76	563	581	82	544	581
	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	1,566	85	513	985	82	522	1,622	87	498	1,622
תשע"ב	בינוני	5,407	77	547	3,785	76	550	1,240	80	539	1,240
	גבוה	8,308	69	577	7,068	69	578	1,752	70	571	1,752
	מגדר										
	בנות	7,737	78	549	5,985	76	553	1,709	81	536	1,709
	בנים	7,615	77	567	5,906	74	573	3,479	82	551	3,479
תשע"ב	סך הכול	13,218	82	556	9,739	81	560	600	86	545	600
	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	2,028	90	517	1,428	86	524	1,591	96	502	1,591
	בינוני	5,279	83	545	3,688	82	547	1,275	85	541	1,275
	גבוה	5,856	74	574	4,581	74	575	1,894	74	570	1,894
תשע"ג	מגדר										
	בנות	6,873	81	546	4,979	81	548	1,585	84	541	1,585
	בנים	6,345	82	567	4,760	79	572	3,601	89	550	3,601
	סך הכול	13,433	82	562	9,832	80	563	519	85	559	519
	רקע חברתי-כלכלי										
תשע"ה	נמוך	1,695	89	524	1,176	86	528	1,528	93	515	1,528
	בינוני	4,952	83	551	3,424	84	549	1,547	83	554	1,547
	גבוה	6,737	73	580	5,190	73	579	1,836	74	583	1,836
	מגדר										
	בנות	6,922	80	551	5,086	80	551	1,765	82	554	1,765
תשע"ה	בנים	6,511	81	573	4,746	79	576	14,462	87	565	14,462
	סך הכול	19,008	80	559	1,713	81	561	689	79	555	689
	רקע חברתי-כלכלי										
	נמוך	2,402	85	520	4,621	86	518	2,026	84	526	2,026
	בינוני	6,647	80	547	8,056	81	545	1,816	79	551	1,816
תשע"ה	גבוה	9,872	73	577	7,282	73	579	2,270	72	571	2,270
	מגדר										
	בנות	9,552	79	552	7,180	80	552	2,276	77	553	2,276
תשע"ה	בנים	9,456	80	566		80	569		80	557	
	סך הכול										

לוח 49: הישגים במתמטיקה ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			מתמטיקה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
94	505	2,838	104	513	10,637	102	512	13,475	תשס"ח	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
84	457	518	90	462	1,536	89	460	2,054		נמוך
90	494	1,290	101	496	4,081	98	496	5,371		בינוני
90	541	1,010	99	545	4,937	98	544	5,947		גבוה
										מגדר
93	507	1,550	102	515	5,515	100	513	7,065		בנות
96	502	1,287	105	511	5,119	103	509	6,406		בנים
100	511	2,988	100	522	10,233	100	520	13,221	תשס"ט	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
88	447	459	90	464	1,306	90	459	1,765		נמוך
96	507	1,179	96	502	3,734	96	503	4,913		בינוני
92	545	1,308	95	553	5,103	94	552	6,411		גבוה
										מגדר
94	523	1,507	97	519	5,292	97	520	6,799		בנות
104	498	1,480	103	526	4,941	104	519	6,421		בנים
99	503	3,180	101	529	10,219	101	523	13,399	תש"ע	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
76	426	557	94	470	1,131	91	458	1,688		נמוך
94	496	1,441	97	506	4,095	96	504	5,536		בינוני
90	544	1,143	92	567	4,931	92	562	6,074		גבוה
										מגדר
99	504	1,678	100	527	5,185	100	522	6,863		בנות
99	503	1,502	102	531	5,033	102	525	6,535		בנים
96	519	2,903	98	536	11,567	97	532	14,470	תשע"א	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
94	464	418	84	451	942	88	455	1,360		נמוך
92	509	1,195	95	512	4,512	94	511	5,707		בינוני
87	553	1,263	85	573	6,058	85	569	7,321		גבוה
										מגדר
94	525	1,515	96	534	5,888	96	532	7,403		בנות
97	512	1,388	99	538	5,579	100	533	7,067		בנים
95	502	3,228	98	518	11,262	97	514	14,490	תשע"ב	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
83	449	473	93	467	1,604	91	463	2,077		נמוך
92	492	1,661	94	498	4,539	93	497	6,200		בינוני
89	537	1,079	91	549	5,058	91	547	6,137		גבוה
										מגדר
92	510	1,651	97	519	5,783	96	517	7,434		בנות
96	494	1,577	99	517	5,479	99	512	7,056		בנים
97	525	2,882	99	535	10,661	98	533	13,543	תשע"ג	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
96	452	407	99	463	1,226	99	459	1,633		נמוך
93	524	1,277	100	508	4,188	98	512	5,465		בינוני
85	556	1,184	80	572	5,224	81	569	6,408		גבוה
										מגדר
90	535	1,523	98	532	5,431	96	533	6,954		בנות
104	513	1,359	99	539	5,230	101	533	6,589		בנים
96	537	3,779	100	551	14,307	100	548	18,086	תשע"ה	סך הכול
										רקע חברתי-כלכלי
84	468	451	91	481	1,452	90	477	1,903		נמוך
94	533	1,651	98	526	5,592	97	528	7,243		בינוני
91	564	1,660	89	587	7,187	90	582	8,847		גבוה
										מגדר
93	535	1,701	100	549	7,261	99	546	8,962		בנות
99	538	2,078	100	553	7,046	100	550	9,124		בנים

לוח 50: הישגים באנגלית ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			אנגלית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	סך הכול רקע חברתי-כלכלי	תשס"ז
106	462	3,211	96	510	9,714	100	499	12,925		
112	437	780	105	495	1,695	110	475	2,475	נמוך	
102	468	1,147	97	504	3,496	100	495	4,643	בינוני	
102	475	1,256	89	521	4,463	94	511	5,719	גבוה	
101	473	1,647	92	513	4,891	96	503	6,538	מגדר	
109	452	1,560	98	507	4,811	104	494	6,371	בנות	
102	480	3,200	91	519	11,208	96	509	14,408	בנים	
104	463	744	99	497	1,699	102	486	2,443	סך הכול	תשס"ח
103	476	1,311	98	503	3,866	100	495	5,177	רקע חברתי-כלכלי	
97	496	1,119	79	538	5,551	84	530	6,670	נמוך	
97	484	1,598	89	519	5,684	93	510	7,282	בינוני	
107	476	1,602	93	519	5,523	98	508	7,125	גבוה	תשס"ט
102	483	3,486	92	529	11,500	97	517	14,986	מגדר	
106	454	754	101	498	1,062	106	481	1,816	בנות	
99	481	1,534	97	514	3,923	99	505	5,457	בנים	
95	504	1,164	82	547	6,425	86	539	7,589	סך הכול	תשע"א
97	489	1,811	90	529	5,765	94	519	7,576	רקע חברתי-כלכלי	
106	477	1,673	95	528	5,735	100	516	7,408	נמוך	
102	490	3,571	90	529	9,865	95	519	13,436	בינוני	
109	457	660	100	494	1,441	105	482	2,101	גבוה	תשע"ב
104	485	1,684	96	511	3,986	99	504	5,670	מגדר	
89	511	1,206	78	550	4,385	81	542	5,591	בנות	
94	496	1,992	87	532	4,968	90	522	6,960	בנים	
110	481	1,579	94	527	4,897	99	516	6,476	סך הכול	תשע"ג
98	499	3,548	88	543	10,132	92	532	13,680	רקע חברתי-כלכלי	
102	474	653	96	510	1,146	100	496	1,799	נמוך	
99	501	1,429	90	530	3,758	94	522	5,187	בינוני	
91	509	1,441	80	558	5,186	85	548	6,627	גבוה	תשע"ד
96	499	1,935	85	544	5,203	91	532	7,138	מגדר	
99	499	1,613	90	542	4,929	94	532	6,542	בנות	
91	513	2,971	86	555	10,853	89	545	13,824	בנים	
86	493	613	92	530	1,148	92	516	1,761	סך הכול	תשע"ה
93	513	1,360	87	538	3,606	90	531	4,966	רקע חברתי-כלכלי	
88	524	984	81	570	6,047	84	562	7,031	נמוך	
89	520	1,481	84	557	5,460	87	548	6,941	בינוני	
92	506	1,490	88	552	5,393	91	541	6,883	גבוה	תשע"ו
92	517	3,385	85	550	11,341	88	542	14,726	מגדר	
91	503	483	96	523	836	95	516	1,319	בנות	
93	515	1,568	87	534	3,682	89	528	5,250	בנים	
90	524	1,330	79	565	6,761	83	557	8,091	סך הכול	תשע"ז
88	523	1,769	84	551	5,686	86	544	7,455	רקע חברתי-כלכלי	
96	511	1,616	87	549	5,655	91	540	7,271	נמוך	
97	505	4,424	94	539	14,408	96	530	18,832	בינוני	
96	501	679	99	505	1,722	98	504	2,401	גבוה	
100	503	1,971	95	523	4,595	97	517	6,566	מגדר	
93	508	1,753	89	554	8,013	92	546	9,766	בנות	
92	511	2,296	93	535	7,252	93	529	9,548	בנים	
101	498	2,128	95	542	7,156	99	531	9,284		

לוח 51: הישגים באנגלית ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			אנגלית לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
102	488	2,988	96	527	10,154	99	519	13,142	תשס"ח	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
87	424	532	100	478	1,472	100	463	2,004		נמוך
98	474	1,143	97	507	4,023	98	500	5,166		בינוני
91	532	1,274	82	559	4,580	84	554	5,854		גבוה
100	498	1,664	94	528	5,170	97	521	6,834		מגדר
103	474	1,323	98	527	4,979	101	516	6,302		בנות
96	494	2,844	92	541	10,910	95	531	13,754	תשס"ט	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
88	450	523	102	468	1,013	97	462	1,536		נמוך
96	494	1,296	96	522	4,129	97	515	5,425		בינוני
90	520	971	74	571	5,659	79	563	6,630		גבוה
91	506	1,407	92	540	5,530	93	533	6,937		מגדר
99	483	1,436	92	542	5,378	97	529	6,814		בנות
97	505	3,021	89	538	11,068	92	530	14,089	תש"ע	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
95	454	500	102	498	1,541	102	487	2,041		נמוך
99	492	1,426	94	518	4,405	96	512	5,831		בינוני
77	542	1,072	72	563	5,065	74	559	6,137		גבוה
93	506	1,553	88	537	5,700	90	531	7,253		מגדר
100	503	1,468	90	538	5,368	94	530	6,836		בנות
88	512	2,811	81	544	10,386	83	537	13,197	תשע"א	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
92	459	402	95	497	1,162	96	485	1,564		נמוך
90	507	1,117	86	525	3,957	88	521	5,074		בינוני
74	538	1,274	63	568	5,219	66	562	6,493		גבוה
81	525	1,517	81	544	5,318	81	539	6,835		מגדר
94	497	1,294	80	545	5,068	85	535	6,362		בנות
89	502	3,215	82	538	10,752	85	530	13,967	תשע"ב	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
82	440	631	90	497	1,157	92	480	1,788		נמוך
87	499	1,455	84	517	4,102	85	513	5,557		בינוני
79	532	1,119	66	566	5,448	70	560	6,567		גבוה
86	507	1,773	81	539	5,483	84	531	7,256		מגדר
93	495	1,442	82	538	5,269	86	528	6,711		בנות
92	505	2,797	84	546	11,554	88	537	14,351	תשע"ג	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
93	470	361	97	491	911	96	485	1,272		נמוך
92	496	1,199	90	527	4,650	91	520	5,849		בינוני
86	530	1,223	65	573	5,933	71	565	7,156		גבוה
88	512	1,389	83	546	5,908	85	539	7,297		מגדר
96	498	1,408	86	546	5,646	90	536	7,054		בנות
91	501	3,727	84	540	14,497	87	531	18,224	תשע"ה	סך הכול רקע חברתי-כלכלי
91	467	452	98	489	1,482	96	483	1,934		נמוך
91	500	1,632	89	519	5,692	90	514	7,324		בינוני
87	513	1,624	63	568	7,250	72	558	8,874		גבוה
87	507	1,716	84	541	7,412	86	534	9,128		מגדר
94	496	2,011	84	539	7,085	88	529	9,096		בנות

לוח 52: הישגים במדע וטכנולוגיה ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי עברית - לפי פיקוח ומאפייני רקע

דוברי עברית ממ"ד			דוברי עברית ממלכתי			כלל דוברי עברית			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
93	490	2,956	93	520	9,992	94	513	12,948	סך הכול	תשס"ח
									רקע חברתי-כלכלי	
91	432	526	95	483	1,432	96	468	1,958	נמוך	
92	485	1,144	92	509	3,984	93	504	5,128	בינוני	
81	523	1,248	87	540	4,510	86	537	5,758	גבוה	
									מגדר	
90	500	1,596	88	522	5,095	89	517	6,691	בנות	תשס"ט
96	479	1,358	97	518	4,897	98	510	6,255	בנים	
103	508	2,761	98	530	10,740	99	525	13,501	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
100	459	513	103	463	1,011	102	461	1,524	נמוך	
99	506	1,255	97	517	4,053	98	514	5,308	בינוני	
95	540	948	88	554	5,587	90	552	6,535	גבוה	תשע"ה
									מגדר	
95	518	1,380	94	530	5,447	94	527	6,827	בנות	
108	499	1,380	102	531	5,293	104	524	6,673	בנים	
93	516	2,932	95	539	10,850	95	534	13,782	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
93	470	486	97	490	1,525	97	485	2,011	נמוך	תשע"א
92	506	1,370	94	520	4,317	93	516	5,687	בינוני	
83	547	1,058	87	566	4,962	86	563	6,020	גבוה	
									מגדר	
92	524	1,484	93	538	5,617	93	535	7,101	בנות	
93	509	1,448	97	539	5,233	97	532	6,681	בנים	
96	526	2,899	97	554	10,440	97	547	13,339	סך הכול	תשע"ב
									רקע חברתי-כלכלי	
95	462	385	98	507	1,161	99	494	1,546	נמוך	
94	518	1,171	100	535	4,049	99	531	5,220	בינוני	
85	558	1,325	88	577	5,188	88	573	6,513	גבוה	
									מגדר	
93	535	1,530	96	549	5,294	95	546	6,824	בנות	תשע"ג
98	517	1,369	98	558	5,146	100	549	6,515	בנים	
97	530	3,294	100	555	10,704	100	549	13,998	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
79	462	629	93	509	1,156	92	495	1,785	נמוך	
93	528	1,497	96	533	4,070	95	532	5,567	בינוני	
93	562	1,149	95	587	5,422	95	582	6,571	גבוה	תשע"ד
									מגדר	
95	538	1,793	98	552	5,461	98	549	7,254	בנות	
99	519	1,501	102	559	5,243	102	551	6,744	בנים	
101	559	2,896	105	577	11,514	104	573	14,410	סך הכול	
									רקע חברתי-כלכלי	
88	506	450	95	516	886	93	512	1,336	נמוך	תשע"ה
97	549	1,221	102	555	4,635	101	553	5,856	בינוני	
99	595	1,216	99	608	5,951	99	605	7,167	גבוה	
									מגדר	
98	565	1,421	101	571	5,880	100	570	7,301	בנות	
105	552	1,475	109	584	5,634	108	577	7,109	בנים	
99	545	3,705	103	574	14,348	103	567	18,053	סך הכול	תשע"ה
									רקע חברתי-כלכלי	
98	486	444	98	506	1,434	98	500	1,878	נמוך	
96	540	1,590	103	553	5,647	101	550	7,237	בינוני	
94	569	1,654	93	606	7,201	94	599	8,855	גבוה	
									מגדר	
95	553	1,666	102	573	7,327	101	569	8,993	בנות	תשע"ה
102	538	2,039	104	574	7,021	105	565	9,060	בנים	

נספח 3.3: הישגים במבחני המיצ"ב בשנים תשס"ז-תשע"ה - לפי מגדר בחלוקה למגזרים דוברי ערבית

בלוחות הבאים מוצגים נתוני ההישגים (ממוצעים וסטיות תקן) בחלוקה לפי מגדר במבחני המיצ"ב לכיתות ה' (בשנים תשס"ז-תשע"ה) ולכיתות ח' (בשנים תשס"ח-תשע"ה) במדע וטכנולוגיה, אנגלית ומתמטיקה. הנתונים שלהלן מדווחים בסולם המיצ"ב הרב-שנתי, בחלוקה לפי מגזרים דוברי ערבית.

בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא התאפשר לכלול את שנת תשס"ז בשכבת גיל זו.

לוח 53: הישגים במבחן בערבית לכיתות ה' בשנים תשס"ז-תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר בדואי דרום			מגזר דרוזי			מגזר ערבי			ערבית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
105	462	1,152	88	509	511	103	501	3,775	תשס"ז	סך הכול מגדר
99	483	578	77	532	273	93	526	1,957		בנות
107	439	562	93	483	238	107	475	1,814		בנים
112	445	1,318	88	514	702	93	514	3,675	תשס"ח	סך הכול מגדר
104	478	695	79	536	352	83	536	1,924		בנות
108	407	620	91	492	350	98	491	1,750		בנים
99	502	1,056	94	532	684	92	541	4,077	תשס"ט	סך הכול מגדר
89	532	574	85	556	358	84	562	2,109		בנות
99	467	480	98	506	326	96	519	1,962		בנים
100	497	995	85	548	505	92	548	4,983	תש"ע	סך הכול מגדר
95	526	504	72	574	229	85	567	2,562		בנות
98	469	491	89	526	276	95	528	2,421		בנים
97	533	1,485	73	577	501	78	581	4,377	תשע"א	סך הכול מגדר
86	557	802	70	591	269	67	599	2,282		בנות
102	505	683	74	561	232	85	561	2,095		בנים
91	507	1,267	65	594	706	77	570	3,559	תשע"ב	סך הכול מגדר
84	527	664	56	609	345	70	585	1,889		בנות
94	485	603	69	580	361	81	553	1,670		בנים
82	518	928	63	602	586	71	586	4,030	תשע"ג	סך הכול מגדר
80	537	524	58	614	310	66	599	2,100		בנות
79	494	404	65	589	276	74	573	1,930		בנים
108	491	1,408	66	588	529	76	581	4,949	תשע"ה	סך הכול מגדר
97	527	711	58	601	258	66	597	2,535		בנות
108	455	697	71	576	271	82	563	2,414		בנים

לוח 54: הישגים במבחן בערבית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			ערבית לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
תשס"ח	סך הכול	3,038	512	97	689	534	76	929	448	106
	מגדר									
	בנות	1,589	542	80	352	562	62	494	488	95
תשס"ט	בנים	1,449	478	102	336	506	79	435	404	99
	סך הכול	3,630	530	79	668	521	72	876	496	84
	מגדר									
תשע"ו	בנות	1,990	549	68	338	541	60	466	527	71
	בנים	1,638	508	86	328	501	78	410	461	84
תשע"ז	סך הכול	4,678	519	85	523	521	83	557	483	94
	מגדר									
	בנות	2,517	541	74	273	551	63	305	509	81
תשע"ח	בנים	2,160	494	89	250	488	89	251	450	99
	סך הכול	4,122	536	86	462	542	75	1,075	484	101
	מגדר									
תשע"ט	בנות	2,172	562	71	259	566	62	531	525	87
	בנים	1,950	507	92	203	511	78	544	444	99
תשע"א	סך הכול	3,103	546	90	652	563	77	1,138	471	98
	מגדר									
	בנות	1,752	568	76	323	589	61	618	502	87
תשע"ב	בנים	1,351	517	98	329	538	83	520	433	96
	סך הכול	3,793	563	83	577	557	86	932	484	102
	מגדר									
תשע"ג	בנות	1,963	584	69	298	583	73	468	522	91
	בנים	1,830	540	91	279	530	89	464	445	98
תשע"ה	סך הכול	5,201	532	86	549	556	72	1,335	462	97
	מגדר									
	בנות	2,827	556	76	282	577	61	690	504	84
תשע"ו	בנים	2,374	504	90	267	533	76	645	418	89

לוח 55: הישגים במבחן במתמטיקה לכיתות ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			מתמטיקה לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
תשס"ז	סך הכול	3,790	443	97	525	434	79	1,169	457	101
	מגדר									
	בנות	1,963	451	94	274	437	77	592	463	101
תשס"ח	בנים	1,822	435	100	250	431	81	573	451	101
	סך הכול	3,675	457	96	704	462	85	1,276	421	104
	מגדר									
תשס"ט	בנות	1,918	462	93	356	461	83	673	433	104
	בנים	1,753	451	100	348	462	87	597	407	103
תשע"א	סך הכול	4,082	468	97	681	479	88	1,057	447	91
	מגדר									
	בנות	2,092	470	94	353	479	88	573	461	88
תשע"ב	בנים	1,985	466	99	327	478	89	482	431	92
	סך הכול	4,980	486	98	503	521	80	1,007	470	106
	מגדר									
תשע"ג	בנות	2,537	486	98	227	521	78	517	479	105
	בנים	2,443	485	99	276	521	81	490	460	105
תשע"ד	סך הכול	4,411	523	84	495	517	76	1,519	509	96
	מגדר									
	בנות	2,301	528	83	261	511	73	804	520	95
תשע"ה	בנים	2,110	519	86	234	523	80	715	497	97
	סך הכול	3,577	521	87	712	557	81	1,082	455	88
	מגדר									
תשע"ו	בנות	1,884	519	85	347	557	79	551	462	90
	בנים	1,693	523	88	365	556	82	531	448	86
תשע"ז	סך הכול	3,948	532	85	585	543	82	1,019	458	81
	מגדר									
	בנות	2,043	530	85	312	534	82	577	461	80
תשע"ח	בנים	1,905	533	85	273	554	82	442	454	81
	סך הכול	5,150	525	81	528	541	75	1,647	459	85
	מגדר									
תשע"ט	בנות	2,631	525	80	253	541	76	835	470	87
	בנים	2,519	525	81	275	540	73	812	448	82

לוח 56: הישגים במבחן במתמטיקה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית- לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			מתמטיקה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
תשס"ח	סך הכול	2,969	89	472	680	98	505	876	71	435
	מגדר									
	בנות	1,565	89	487	344	97	528	472	68	452
תשס"ט	בנים	1,404	85	455	336	92	482	398	70	416
	סך הכול	3,445	95	492	640	91	497	867	88	473
	מגדר									
תש"ע	בנות	1,868	94	498	340	91	505	454	86	495
	בנים	1,573	95	486	299	90	487	409	84	449
	סך הכול	4,574	91	485	525	95	500	539	90	449
תשע"א	מגדר									
	בנות	2,465	90	498	272	91	525	294	84	461
	בנים	2,108	89	470	253	93	474	244	95	433
תשע"ב	סך הכול	4,063	93	508	462	90	503	1,089	78	460
	מגדר									
	בנות	2,160	91	520	262	90	515	523	78	477
תשע"ג	בנים	1,903	93	494	200	88	487	566	76	444
	סך הכול	2,765	95	474	648	95	516	1,190	67	407
	מגדר									
תשע"ד	בנות	1,553	94	489	320	95	535	621	68	417
	בנים	1,212	92	455	328	92	497	569	64	397
	סך הכול	3,524	98	504	554	99	494	924	85	422
תשע"ה	מגדר									
	בנות	1,819	96	510	285	91	507	473	87	436
	בנים	1,705	101	498	269	106	479	451	81	407
תשע"ו	סך הכול	5,128	92	510	543	90	537	1,355	81	454
	מגדר									
	בנות	2,768	91	523	276	88	542	685	83	466
	בנים	2,360	91	495	267	92	533	670	76	442

לוח 57: הישגים במבחן באנגלית לכיתות ה' בשנים תשס"ז - תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			אנגלית לכיתות ה'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
תשס"ז	סך הכול	3,755	105	477	675	96	471	923	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	1,974	100	494	351	91	481	464		
תשס"ח	סך הכול	5,109	105	486	574	107	467	839	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	2,650	98	500	298	102	474	455		
תשס"ט	סך הכול	4,212	102	485	476	83	511	1,245	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	2,128	93	503	253	76	521	616		
תש"ע	סך הכול	3,497	101	490	711	79	515	1,317	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	1,815	94	504	359	78	518	709		
תשע"א	סך הכול	4,271	83	516	681	85	518	1,126	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	2,241	80	520	339	83	519	611		
תשע"ב	סך הכול	4,561	86	526	564	75	508	656	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	2,358	83	533	291	76	508	359		
תשע"ג	סך הכול	3,766	85	533	427	65	560	1,326	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	1,973	80	544	235	64	563	732		
תשע"ה	סך הכול	5,084	87	522	528	82	520	1,507	מגדר	בנות
	מגדר									
	בנות	2,601	84	527	254	81	523	765		
	בנות	2,483	90	516	274	83	518	742		

לוח 58: הישגים במבחן באנגלית לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית - לפי מגזרים בחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר ערבי			מגזר דרוזי			מגזר בדואי דרום			אנגלית לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
תשס"ח	סך הכול	4,381	87	462	455	78	478	719	77	415
	מגדר									
	בנות	2,361	85	475	246	73	492	380	76	427
תשס"ט	בנים	2,019	88	446	209	80	460	337	76	401
	סך הכול	3,641	88	454	457	88	489	971	68	412
	מגדר									
תש"ע	בנות	1,957	84	471	244	86	502	471	69	430
	בנים	1,682	89	436	213	88	474	495	62	396
	סך הכול	2,951	93	485	722	80	509	1,213	77	401
תשע"א	מגדר									
	בנות	1,550	88	500	369	75	516	630	78	419
	בנים	1,401	96	468	353	83	501	583	72	382
תשע"ב	סך הכול	3,461	76	506	579	77	499	840	69	435
	מגדר									
	בנות	1,872	74	515	330	76	505	421	64	454
תשע"ג	בנים	1,589	77	494	249	78	492	419	68	416
	סך הכול	4,443	81	481	463	78	492	352	56	408
	מגדר									
תשע"ד	בנות	2,360	79	488	259	78	498	185	56	421
	בנים	2,083	82	473	204	78	485	167	53	394
	סך הכול	3,763	83	481	494	78	520	1,162	65	421
תשע"ה	מגדר									
	בנות	2,039	79	490	259	79	519	603	65	435
	בנים	1,724	86	469	235	78	520	559	61	406
תשע"ו	סך הכול	4,537	81	496	556	78	493	1,132	65	412
	מגדר									
	בנות	2,471	78	502	281	76	499	576	66	430
תשע"ז	בנים	2,066	83	489	275	80	488	556	59	393
	סך הכול									
	מגדר									

לוח 59: הישגים במבחן במדע וטכנולוגיה לכיתות ח' בשנים תשס"ח-תשע"ה בבתי ספר דוברי ערבית- לפי מגזרים ובחלוקה לפי מגדר - בסולם מיצ"ב רב-שנתי

מגזר בדואי דרום			מגזר דרוזי			מגזר ערבי			מדע וטכנולוגיה לכיתות ח'	
ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N	ס"ת	ממוצע	N		
103	432	717	95	482	473	108	475	4,442	סך הכול מגדר בנות בנים	תשס"ח
97	450	381	91	501	250	105	494	2,381		
107	411	336	95	460	223	108	452	2,060		
105	435	914	100	485	466	106	460	3,446	סך הכול מגדר בנות בנים	תשס"ט
94	466	441	100	503	254	97	486	1,849		
107	406	471	95	464	211	108	431	1,593		
99	440	1,224	90	495	677	104	514	2,912	סך הכול מגדר בנות בנים	תש"ע
93	459	655	85	518	345	94	537	1,526		
102	419	569	89	472	332	108	488	1,386		
107	458	447	103	527	654	107	545	2,708	סך הכול מגדר בנות בנים	תשע"א
100	486	213	101	542	361	104	557	1,478		
107	432	234	102	509	293	109	530	1,230		
68	442	423	100	558	423	98	528	3,724	סך הכול מגדר בנות בנים	תשע"ב
74	462	207	99	562	233	95	540	2,002		
55	423	216	102	553	190	100	514	1,722		
92	493	1,257	103	555	429	101	535	3,364	סך הכול מגדר בנות בנים	תשע"ג
91	513	662	101	559	229	97	547	1,773		
89	470	595	106	550	200	103	522	1,591		
90	464	1,209	101	572	547	108	533	4,318	סך הכול מגדר בנות בנים	תשע"ה
90	487	633	98	585	276	103	550	2,339		
84	439	576	102	560	271	110	514	1,979		

נספח 4: פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית בשנים תשס"ז - תשע"ה

לוח 60: פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית בין המגזר הערבי למגזר הדרוזי בשנים תשס"ז-תשע"ה

פערים בין המגזר הערבי למגזר הדרוזי								
תשס"ז	תשס"ח	תשס"ט	תש"ע	תשע"א	תשע"ב	תשע"ג	תשע"ה	
ערבית ה' ח'	-8 **	0 -22	9 9	0 -2	4 -6	-16 6	-7 -24	
מתמטיקה ה' ח'	9 **	-5 -33	-11 -5	-35 -15	6 5	-11 10	-16 -27	
אנגלית ה' ח'	6 **	19 -16	-26 -35	-25 -24	-2 7	-27 -39	2 3	
מדע וטכנולוגיה ח'	**	-7	-25	19	18	-20	-39	

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי הערבית במגזר הדרוזי מנתוניהם של דוברי הערבית במגזר הערבי.

** בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא התאפשר לכלול את נתוני שנת תשס"ז בהשוואה בין השנים בשכבת גיל זו.

לוח 61: פערים בהישגים בבתי ספר דוברי ערבית בין המגזר הערבי למגזר הבדואי בדרום בשנים תשס"ז-תשע"ה

פערים בין המגזר הערבי למגזר הבדואי דרום								
תשס"ז	תשס"ח	תשס"ט	תש"ע	תשע"א	תשע"ב	תשע"ג	תשע"ה	
ערבית ה' ח'	39 **	69 64	39 34	51 36	48 52	68 79	90 70	
מתמטיקה ה' ח'	-14 **	36 37	21 19	16 36	14 48	74 82	66 56	
אנגלית ה' ח'	28 **	36 47	24 42	49 84	18 71	81 60	52 84	
מדע וטכנולוגיה ח'	**	43	25	74	87	42	69	

* לצורך חישוב הפערים הופחתו נתוניהם של דוברי הערבית במגזר הבדואי דרום מנתוניהם של דוברי הערבית במגזר הערבי.

** בשל שיעורי ההשתתפות הנמוכים במבחנים לכיתות ח' בשנת תשס"ז (עקב שביתות ועיצומים מצד ארגון המורים העל-יסודיים) לא התאפשר לכלול את נתוני שנת תשס"ז בהשוואה בין השנים בשכבת גיל זו.